Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6499 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PERŞEMBE — 19 TEŞRİNİSANİ 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Atatürk, Alman iktisad nazırını kabul buyurdular

Bugün Ankaradan Tahrana hareket edecek olan doktor Şaht gazetecilere beyanatında Atatürk için dedi ki:

" O, yalnız Çanakkale zaferini kazanan adam değil, aynı zamanda bugünkü Türkiyeyi, maddî ve manevî bugünkü varlıklarile iktisad ve kültür bakımından yaratmış olan ve Türkiyeyi yepyeni bir büyük devlet olarak yüksek istikbale namzed yapan şahsiyettir. „

Ankara 18 (A.A.) — Reisicumhurumuz Atatürk bugün saat 18 de nezdlerinde hariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Aras ve iktisat vekili Celâl Bayar bulunduğu halde Alman iktisat nazırı ve Rayşbank reisi doktor Şahtı kabul buyurmuşlardır.

Ankara 18 (A.A.) — Rayşbank başkanı doktor Şaht saat 20 de Ankarapalasın yeşil salonunda matbuat mümessillerini kabul etmiştir.

Doktor Şaht biraz evvel Atatürk tarafından kabul edilmiş bulunuyordu. Beyanatına: «Şu dakikada o büyük ve harikulâde şahsiyetin tesiri altında bulunmaktayım» sözleri ile başlıyan bakan, Atatürk için:

«O, yalnız Çanakkale zaferini kazanan adam değil, ayni zamanda bugünkü Türkiyeyi, maddî ve manevî bugünkü varlıklarile iktisat ve kültür bakımından yaratmış olan ve Türkiyeyi yepyeni bir büyük devlet olarak yüksek istikbale namzet yapan şahsiyettir.»

Dedikten sonra, sözlerine şu suretle devam etmiştir:

— Türkiye benim için yabancı bir memleket değildir. Onu otuz seneden beri tanıyorum. İmparatorluk Türkiyesini tanıdığım gibi, genç Türkler devrini de hatırlıyorum. O zaman da iki defa gelmiştim. Şimdi bilhassa şunu tebarüze lüzum hissediyorum ki, hiçbir memlekette bir milletin manevî varlığında bu kadar süratli, bu kadar derin bir değişiklik olmamıştır. Size bilhassa benim faaliyet şubemi alâkadar eden sahaya ait bir misal vereyim:

İstanbulda, bizim Alman bankalarının direktörlerile görüşürken bana dediler ki:

Bugün Türkiyede kurulmuş olan büyük banka müesseseleri bankacılık bakımından ve bilhassa o kadar büyük bir presiziyon ile çalışmaktadırlar ki, bir çok Avrupa bankaları bunu kendilerine örnek olarak kabul edebilirler.

Böyle bir şeye eskiden ihtimal bile verilmezdi. Evvelce Türkiyenin Adana ve Mersin gibi bir çok şehirlerini görmüştüm, fakat Ankarayı maaesef tanımamıştım. Fakan buna teessüf mü etmek lâzım yoksa aksi mi, orasını pek tayin edemiyeceğim. Zira, Ankarada bir çöl ortasında öyle bir umran merkezi yaratmış bulunuyorsunuz ki, bu tarzda bir şehir yaratmak işine Avrupada değil, olsa olsa Şimal Amerikasında rast gelmek kabildir.

Bilhassa Ankarada kurmuş olduğunuz devlet mahallesi, bana Vaşingtonda mevcud olan devlet mahallesini hatırlatıyor.

Eminim ki, çok az müddet içinde Ankara en güzel ve en madern devlet şehirlerinden biri olacaktır.

BU SEFERKİ SEYAHATİMİN SEBEBİ

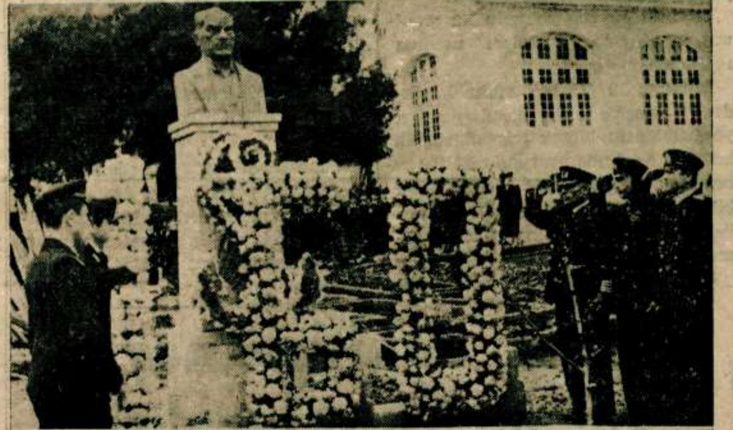
Şimdi her halde benim bu seferki seyahatim hakkında da benden bazı şeyler öğrenmek istiyeceksiniz.

Bu seyahatim bazı Türk ricalinin, bilhassa merkez bankası umum müdürü B. Selâhaddinin Berlinde bize yaptığı ziyarete bir mukabele manası taşımaktadır. Buna binaen, buradaki ziyaretim herhangi bir müzakere esası gibi bir mevzua temas etmemektedir. Ziyaretimdeki mana, daha ziyade Türkiyenin bu yükselişine karşı olan alâkamızı ve bu yükselişin banisi bulunan zevata karşı beslediğimiz hürmeti ifadedir.

(Devamı 6 ncı sahifede)

161 inci yıldönümü

Dün deniz okulunda büyük merasim yapıldı

Yukarıda Atatürk büstüne konan çelenk aşağıda deniz okulu talebesi İstiklâl marşını söylüyor

[Merasim tafsilâtı ve resimler dokuzuncu sahifededir]

Fransız dahiliye nazırı intihar etti

Sağ cenah kendisini asker kaçağı olmakla ittiham ediyordu

Bu yüzden mebusan meclisinde gürültülü müzakereler olmuş, kabine itimat reyi almıştı

Lille 18 (A.A.) — Dahiliye nazırı M. Roger Salangro, dün gece odasındaki bütün havagazı musluklarını açık bırakarak intihar etmiştir. Kendisi, 47 yaşında idi.

Kardeşi gazetecilere beyanatta bulunarak müntehirin, karısının ölümünden dolayı çok mütessesir olduğunu ve bu teesssürünün son günlerde ailesi tarafından bir çoğunun ölmesi ile büsbütün artmış bulunduğunu söylemiştir.

Bunun üzerine M. Salangronun sıhhati bozulmuş ve geçenlerde sağ cenah gazetelerinden birinin kendisini harpte firar etmiş olmakla ittiham etmesi üzerine büsbütün bitkin bir hale gelmiştir.

Bundan bir kaç hafta evvel eski muhariplerden mürekkep hususî bir juri müntehirin masumiyetini ilân etmiş ve mebusan meclisi kendisine 63 reye karşı 421 rey ile itimad beyan etmiştir.

Bir müddet sonra M. Roger Salangronun Almanyada harp esiri iken bir Alman askerî mahkemesi tarafından bir dökümhanede çalışmak istemediğinden dolayı mahkûm edilmiş olduğu meydana çıkmıştır.

M. Blum ile M. Daladier, bu sabah Lille'e hareket etmişlerdir. Cenaze merasimi, cumartesi günü yapılacaktır.

M. Salangro

[Akşam — Sağ cenah M. Salangroyu harpte Almanlara kaçmakla ittiham ediyordu. Bu ittiham üzerine mahkemeye müracaatla dava edilmesi ileri sürülüyordu. Mesele parlâmentoya aksetmiş ve yapılan müzakerede bir kısım mebusların boğaz boğaza gelmesine sebep olmuştu. M. Salangronun bu vaziyetten müteessir olduğu anlaşılmaktadır. M. Blumun Fransız kabinesinin vaziyeti üzerinde tesir yapması ihtimali vardır.]

Berutta yeniden karışıklıklar oldu

Dükkânlar yağma edildi, 60 ölü, 400 yaralı var

Londra 18 (A.A.) — Berutta yeniden karışıklıklar olmuş ve bazı mağazalar yağma edilmiştir.

Nizam ve sükûnun tesisi için askeri kuvvete müracaat edilmiştir. 6 kişi ölmüş, 70 kişi yaralanmıştır.

Paris 18 (A.A.) — Beruttan Paris - Soiar gazetesine bildirildiğine göre, geçenlerde hırıstiyanlarla yahudiler arasında vuku bulan çarpışmalar neticesinde altmış kişi ölmüş, dört yüz kişi yaralanmıştır.

Selim Sırrı Tarcan

Kıymetli muharririn her hafta bir yazısını neşredeceğiz

Akşam bugünden itibaren her hafta B. Selim Sırrı Tarcanın bir yazısını neşredecektir. Selim Sırrı Tarcan çok gezmiş, çok görmüş kıymetli muharrirlerimizdendir. Yazılarının karilerimiz tarafından zevkle okunacağına eminiz. İlk yazısı:

İsveç kadınları

hakkındadır. Bu yazıyı Beşinci sahifemizde bulacaksınız.

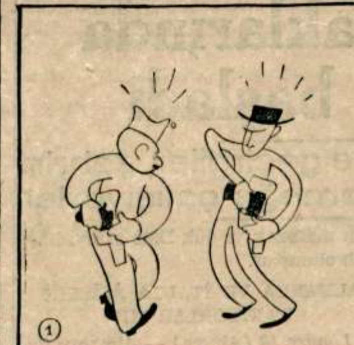
Madrid alevler içinde, bir çok mahalleler yanıyor

Fakat Üniversite mahallesinde elân harp şiddetle devam ediyor

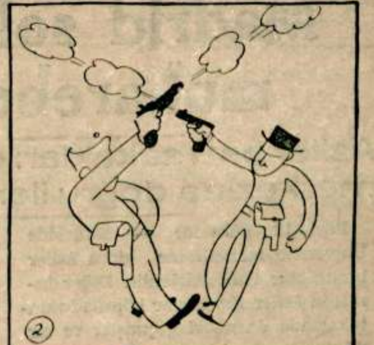
Londra 18 (Akşam) — Madrid ateşler içindedir. yanmakta olan binalar arasında bir sefarethane, bir otel, bir hastane de vardır. Hükûmet kuvvetleri ileri hareketini durdurmak için elinden gelen gayreti sarfediyor.

Şehrin her tarafına gülleler düşüyor. Sivil halk bundan çok müteessir olmaktadır. Bir çok kimseler mahzenlere sığınmışlardır. Fakat bunlar yıkılan binanın enkazı altında kalıyorlar.

(Devamı 6 ncı sahifede)

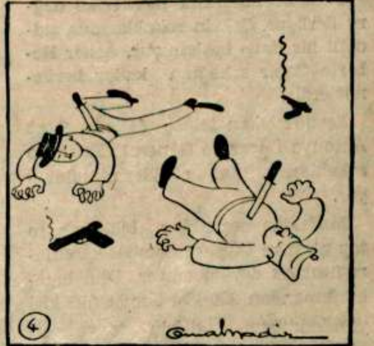
1 Tanışma !...

2 Selâmlaşma !...

3 Öpüşme !...

4 Ayrılış !...

İspanyada yeni muaşeret âdabı...

Son dakika

Sancakta seçime hiç bir Türk iştirak etmedi

Yapılan bütün yolsuzluklar bir çok telgraflarla protesto edildi

Antakya 18 (Akşam) — Suriye seçimine Sancak Türkleri iştirak etmemişlerdir. Yalnız bir kaç vatan haini rey vermiştir. Türkler bütün tazyiklere mukavemet etmişlerdir.

Seçimde bir çok yolsuzluklar yapılmış, sandıklara başkaları namına reyler atılmıştır.

Antakya 18 (Hususî muhabirimizden) — Suriye intihabatında yapılan yolsuzlukların birçok telgraflarla âli komiser nezdinde protesto edildiği haber alınmıştır. Protesto edenler halkı bihakkın temsil eden belediye ve meclisi idare reis ve âzaları ve halk mümessilleridir.

Suphi Berekât ailesinden, kendisinden maadası intihabata iştirak etmemiştir.

Kilis 18 (A.A.) — Sancak intihabatında Hacılar nahiyesi merkezi halkının kısmen, Kireci köylülerinin yarısının, Narlı ve Araplı Uşağı köylülerinin hepsinin nüfus kayıtları alınmış ve bunlar intihabata iştirâk etmiş gibi gösterilmişlerdir. Hakikatte bu köyler halkı intihabata iştirâk etmemişlerdir.

Sancak halkını temsil eden belediye meclisi idare reisleri ve âzalarile diğer halk mümssilleri âlî komisere telgraflar çekerek intihabatta yapılan bu yolsuzluklardan şikâyet etmişlerdir.

Fransız dahiliye nazırı bir mektup bıraktı

"Aleyhimdeki neşriyata şimdiye kadar sabrettim, fakat artık tahammülüm tükendi„ diyor

Paris 19 (Akşam) — Dahiliye nazırı M. Salangro dün sabah Paristen Lile gitmişti. Lil şehrinin belediye reisi ve mebusu olan nazır iptida Ticaret fuarına gitmiştir. Fuar pazar günü büyük merasimle açılacak, başvekil M. Blum bu münasebetle büyük bir nutuk söyliyecekti.

Fuardaki hazırlıkları gözden geçirdikten sonra belediye dairesine gitmiş ve bir işçi heyetini kabul etmiştir. Heyete, sağ cenaha mensup bir gazetenin aleyhindeki neşriyatı kendisini zannedildığınden çok müteessir ettiğini söylemiştir.

Dahiliye nazırı öğle yemeğini küçük bir lokantada yemiş, oradan evine gitmiştir. Bir müddet sonra eve gelen hizmetçisi nazırın cesedini mutfakta, bir kaç ay evvel karısının ansızın öldüğü yerde bulmuştur.

M. Salangro başvekil M. Bluma bir mektup bırakmıştır. Mektupta deniliyor ki:

Azizim Blum,

Karım birkaç ay evvel öldü. Bu teessüre aleyhimdeki iftiralar inzimam etti. Şimdiye kadar sabrettim, fakat artık tahammülüm tükendi. Ölümümden düşmanlarım mesul olacaklardır. Çünkü ne asker kaçağı, ne hainim.»

GAZETELERİN MAKALELERİ

Paris 19 (Akşam) — Dahiliye nazırı M. Salangronun akıbeti münasebetile gazeteler uzun yazılar yazıyorlar. Umum gazeteler buna teessüf etmektedir. Ölümün kabinenin vaziyeti üzerinde ne gibi tesir yapacağı belli değildir.

Söylendiğine göre nazırı harp esnasında cepheden Almanlara kaçmakla itham eden Gringoire gazetesi yeni bazı neşriyata hazırlanıyordu. Bu neşriyatın duracağı tahmin ediliyor.

FAŞİZM KURBANI

Paris 19 (Akşam) — M. Salangro mutfakta, 18 ay evvel zevcesinin öldüğü koltuk üzerinde ölü olarak bulunmuştur. Bütün havagazı muslukları açıktı.

M. Blum Lil şehrine gitmiştir. Başvekil Lil ahalisine hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bu beyannamede halkı sakin olmağa davet etmektedir. Gringoire gazetesinin bu hafta çıkacak nüshasının intişarı menedilmiştir. Sosyalist partisi neşrettiği beyannamede M. Salangroyu faşizmin kurbanı addetmektedir.

Radikal sosyalist partisi de bir beyanname neşretmiş ve iftiraların kurbanı olan M. Salangronun hatırasını hürmetle anmıştır.

Madrid sokaklarında muharebe başladı

Asiler bazı sokakları ele geçirdiler, şehrin merkezine doğru ilerlemeğe çalışıyorlar

Paris 19 (Akşam) — Madridde Üniversite mahallesine giren âsiler bir miktar ilerilemişlerdir. Diğer taraftan âsiler Fransızlar köprüsü mıntakasında da nehri geçmişler ve bir miktar ilerilemişlerdir.

Tanklar Madridin merkezine doğru ilerliyor. Şehrin sokaklarında şiddetli bir harp başlamıştır. Âsiler Roberto Capir sokağına kadar ilerilemişlerdir.

Sevilde çıkan tebliğ âsilerin Sant Antonyo Lupez ve General Rokardo sokaklarını işgal ettiklerini bildiriyor.

Madridde neşredilen tebliğe göre top ateşi ve tayyare bombardımanları fasılasız devam ediyor. Dün bombardımandan 250 kişi ölmüş, 800 kişi yaralanmıştır. Âsilerin tayyareleri gündüz gece bir çok defalar Madridi bombardıman etmiştir. Büyük yangınlar çıkmıştır. Libertad gazetesinin matbaası ve dük Dalb sarayı harab olmuştur.

ALMANYA VE İTALYA ÂSİLERİ TANIYORLAR MI?

Londra 18 (Akşam) — Almanya ile İtalyanın İspanyada asilerin hükûmetini tanıyacakları haber veriliyor. Romada neşredilen tebliğde general Frankonun İspanyanın büyük bir kısmını işgal ettiği, diğer kısımlarda hükûmet bulunmadığı bildirilmektedir.

Berlinden gelen bir telgrafa göre Almanya, İspanya hükûmeti nezdinde bulunan maslahatgüzarını geri çağırmıştır.

ADEMİ MÜDAHALE KOMİSYONU DAĞILACAK MI?

Berlin 19 (Akşam) — Almanya ve İtalya İspanyada Franko hükûmetini tanımışlardır. Berlinde bu hususta resmî bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tanıma, İspanya işlerine karışmamak esasına nihayet vermektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Komünizme karşı cephe

Almanya ile Japonya arasında bir anlaşma yapıldı - Times ne diyor?

Bükreş 18 — Tass ajansının Tokyodan vuku bulan istihbaratına Japonya Hariciye nazırı M. Arita Tokyodaki Sovyet sefiri M. Yurenef ile yaptığı mülâkatta komünist aleyhtarı bir cephenin kurulması için bir anlaşma mevcud olduğunu itiraf etmiş, böyle bir cephenin kurulması ne bilvasıta ve ne de bilâvasıta Japon - Sovyet münasebatı üzerine hiç bir tesir yapamıyacağını ilâve etmiştir.

Maamafih Tass ajansı salâhiyettar bir membadan alarak tebliğ ettiğine göre, komünist aleyhtarı blokun teşkiline ait olan anlaşma da iki devletten biri harbe girdiği takdirde Almanya ile Japonyanın müşterek bir harekette bulunmalarına dair bir kayıd vardır.

MÜŞTEREK TEBLİĞ NEŞREDİLECEK

Londra 18 — Japonya ile Almanyanın komünizme karşı müştereken mukavemet etmeğe karar verdiklerini bildiren resmî bir tebliği yakında neşretmeleri bekleniyor. Yapılacak tebliğin metni hakkında ketumiyet muhafaza edilmekle beraber, Londrada diplomasi mahafili, bunun arkasında vasî anlaşma plânları mevcud olduğu fikrindedir.

Diğer taraftan İngiltere, kendisini Sovyet aleyhtarı bir bloka girmeğe sevkedecek herhangi teşebbüse karşı koymağa katî surette karar vermiştir.

Times gazetesi Alman - Japon itilâfından bahsederken Japonyanın dostlarını ve düşmanlarını seçmekte serbes bulunduğunu fakat bu defa mevsimsiz ve yanlış bir yol intihap edilmiş olduğunu yazıoyr ve diyor ki: «Bu anlaşmanın hükümleri muğlâktır. Japonya, mühim bir taviz temin etmeden Rusya ile münasebatını bozmakta acele ediyor.»

MÜŞTEREK BİR BEYANNAME NEŞREDİLECEK

Berlin 18 (A.A.) — Havas ajansından: Bazı siyasi mahafil, yakında Almanya ile Japonyanın müşterek bir mühim beyanname neşredeceklerine dair ortalığa bir şayia çıkarılmıştır.

Elektrik şirketinden milyonlarca lira geri alınacak

Şirket ihtilaflı işleri görüşmek için hükûmete başvurdu

Ankara 18 — İstanbul elektrik şirketinin mukavelesi hilâfına olarak halktan milyonlarca lira tahsil ettiği anlaşılmıştır. Nafıa vekili Ali Çetinkaya demiştir ki:

— Elektrik şirketinin gümrük resmi vermeden geçirdiği malzemeyi başka yerde kullanması hakkındaki tahkikat bitmek üzeredir. Kofre bağlama, saat kutusu gibi şeyler için halktan fazla para aldığı ve diğer bazı yolsuz hareketler hakkındaki tahkikat inkişaf etmiştir. Tahkik komisyonu işini bitirmek üzeredir.

Şirket kofreler için halktan iki milyon lira fazla para almıştır. Bu paranın istirdadı lâzımgelmektedir. Diğer buna benzer bir takım fazla paralar alındığı iddia ediliyor. Bunların hepsi halka aittir.

Elektrik şirketi münakaşalı meseleleri konuşmak için vekâlete istida ile müracaat etmiştir. İhtilâfların başında 1926 munzam mukavelesi meselesi vardır, Şirket sermayesini İsviçre frangına tebdil etmek suretile büyük temettü elde etmektedir. Bu mesele de yeniden görüşülecektir. Müzakere için Belçikadan yakında murahhaslar gelecektir.

Kömür yolu

Dün merasimle açıldı kömür yüklü tren Ankaraya hareket etti

Filyos 18 (Akşam) — Filyos - Çatalağzı hattı nafıa vekili namına Zonguldak valisi Halit Aksoy tarafından bugün merasimle işletmeye açıldır.

Merasime Zonguldak ve civar köylerden gelen binlrce halk iştirâk etti. Kömür haznelerimizin kapısı olan Çatalağzı trene kavuşmanın sevinci ile süslenmiş, her taraf donanmıştır. Merasime valinin çok alkışlanan bir nutku ile başlanmıştır.

Bundan sonra vali, alkışlar arasında kordelâyı kesrek hattı işletmeye açtı. Büyüklerimize saygı ve şükran telgrafları çekildi ve Ankaraya kömürü ilk götürecek tren saat 16 da halkın heyecanlı tezahüratı arasında harket etti.

Kömürü Zonguldak valisinin başkanlığında 35 kişilik bir heyet götürmektedir.

Ecnebi dil mektebine devam etmiyecek talebe

Üniversiteye yeni kaydedilen talebeden ecnebi dil mektebine devamdan maaf olacaklar için bir imtihan açılacaktır. Bu imtihana girmek istiyenler bu ayın yirmi birine kadar mensup oldukları fakültelere müracaat etmiş olacaklardır. Bunların 23 teşrinisanide imtihanları yapılacaktır.

Küçük sanatlar

Sergide kimler mükâfat kazandılar

Ankara 18 (A.A.) — Elişleri ve küçük sanatlar sergisi jüri heyeti bu akşamki toplantısında evvelce mükâfata müstahak olarak intihap ettiği 40 namzet arasında kur'a ile isim ve adresleri yazılı dokuz kişiye aşağıdaki mükâfatların verilmesine karar vermiştir:

Kunduracı İsmail Kemal - İstanbul - Atatürk mükâfatı ikin bin lira, Saran - İstanbul - hükûmet mükâfatı bin beş yüz lira, Zehra Kum - Ankara - Ankara mükâfatı bin lira, Müzeyyen Örer - İstanbul - 250 lira, İhsan - Ankara - 250, Cevad Örnek - Ankara - 250, İhsan Özbaylar - Erzurum - 250, Beyoğlu kız akşam ertik okulu - İstanbul - 250, Halil usta - İstanbul - 250.

Ziraat bankası

Dün umumî heyet toplandı

Ankara 18 — Ziraat bankası umumî heyeti bugün akşam üzeri toplandı. Evvelâ idare meclisinin raporu okundu. Rapora göre 1935 yılında mahsulümüzün satışı iyi şerait dahilinde olmuştur. 1935 bilânçosu 685,276 lira 75 kuruş kârla kapatılmaktadır.

İdare meclisinden sonra murakıb raporları okunmuş ve müzakereler olmuştur. Bilânço aynen kabul edilmiş, murakıblar seçilerek Büyük Öndere, meclis reisine ve Başvekile tazim telgrafları çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Yugoslavya hudutlarını muhafazaya hazırdır

Yugoslav başvekili mühim bir nutuk söyledi

Belgrad 18 (Akşam) — Yugoslavya içinde bir seyahatten dönen başvekil M. Stoyadinoviç Skupçinada mühim bir nutuk irad etmiştir. Başvekil nutkunda Ankara ve Sofya seyahatlerinden, buralarda gördüğü iyi kabulden, Türk - Yugoslav dostluğundan bahsettikten sonra demiştir ki:

«Birkaç gün evvel Üsküpte irad ettiğim nutukta söylediğim gibi Yugoslavyanın hariçteki prestiji çok büyüktür. Bu, Yugoslavyanın kuvvetli bir orduya malik olmasının neticesidir.

Hududların tadili sözlerine gelince, Yugoslavya bugünkü hududlarını her türlü taarruza karşı müdafaaya hazırdır. Yugoslavya dünyanın en mükemmel askerine maliktir. Askerimiz iyi müsellâhtır, techizatı mükemmeldir, cephanesi boldur. Hududları muhafazaya mecbur olursa vazifesini yapacaktır. Böyle bir vaziyette bütün millet 1914 de olduğu gibi ayaklanacaktır.»

İngilterenin dış politikası

İngiltere er geç, İtaly, Almanya ve Japonya ile harbe mecbur olacakmış

Londra 18 (A.A.) — Lordlar kamarası, millî müdafaa programını müzakere etmiştir. Lord Strabolgi, amele fırkası namına bir takrir vermiştir. Bu takrirde hükûmetten Milletler cemiyetine karşı takip etmekte olduğu hattı hareket ve alelûmum harici siyaset hakkında sarih beyanatta bulunması talep edilmektedir.

Lord Strabolgi, İngilterenin, şikâyetlerini izah ve teşrih etmesi için Almanyayı Milletler cemiyetine davet etmesi lâzım gelmekte olduğunu söylemiştir. İspanyadan bahseden Lord şöyle demiştir:

«Faşistlerin kazanacakları zafer, İngilterenin Akdenizdeki vaziyetini pek ziyade zafa uğratacaktır.»

Mütekiben Lord Lothian, söz alarak şöyle demiştir:

«Milletler Cemiyeti siyaseti ne demektir? Benim fikrimce bunun manası şudur: «İngiltere ergeç, ayni zamanda İtalya, Almanya ve Japonyaya karşı harp etmek mecburiyetindedir.»

Lord Lothian, bundan sonra Fransız - Sovyet misakını tenkit etmiştir. Çünkü Almanyanın bu misakı bir tehdid addetmekte olduğunu, halbuki Almanyanın Fransa ve İngiltereye karşı katiyen tecavüz niyetinde bulunmadığını beyan eylemiştir.

Marsilya infilâkı

Ölüler için millî cenaze merasimi yapılacak

Saint Chamas 18 (A.A.) — Harbiye nazırı M. Daladier, tayyare ile buraya gelmiştir. Nazır, baruthane faciası felâketzedelerini ziyaret etmiş ve sonra bir takım yaralıların tedavi edilmekte oldukları Aix-En-Lebruna gitmiştir. Felâket kurbanlarının millî cenaze merasiminin cuma veya cumartesi günü yapılması muhtemeldir.

Reisicumhur M. Lebrun, bu merasimde hazır bulunacaktır. M. Daladier, bugün tayyare ile Parise dönecek ve cenaze merasiminde bulunmak üzere tekrar buraya gelecektir.

İngilterenin hava kuvvetleri

Londra 19 (Akşam) — 1935 mayısındanberi İngilterenin hava kuvvetleri yüzde elliden fazla artmıştır. Bugün 992 tayyareden mürekkeb 80 filo vardır. Yeniden 50 tayyare karargâhı yapılacaktır. Bunun otuz dokuzunun inşasına başlanmıştır.

İngiltere faşistlerin kararı

Londra 19 (Akşam) — İngiliz faşistleri gelecek seçimde 100 namzed göstermeğe karar vermiştir. Şimdiden 12 namzed kararlaştırılmıştır.

Kont Ciano Romaya döndü

Roma 18 (Akşam) — Kont Ciano ile refikası Budapeşteden buraya dönmüşlerdir.

Vali ve Belediye Reisinin mektubu

Gazetemizde birkaç gün evvel «Akşamdan akşama» sütununda ve «Akşamcı» imzasile çıkan bir fıkra hakkında Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ imzasile bir mektup almıştık. Mektubun bazı fıkraları hakkında müddeiumumiliğin mütaleasını almak lâzım geldiğinden matbuat kanununun 48 inci maddesi mucibince bu cevabi mektubu müddeiumumilik yüksek makamına tevdi etmiştik.

Müddeiumumilik mektubu, bazı fıkralarını tayyederek, bize dün akşam iade etmiştir. Matbuat kanununa tevfikan neşrediyoruz:

Akşam gazetesi yazıişleri müdürlüğüne

Cumhuriyet, Tan ve Akşam gazetelerinin 8/11/936 tarihli nushalarında (Köprü İnşa bedeli) olarak tramvay ücretlerine zammedilen on paradan bir milyon sekiz yüz bin lira biriktiği, köprünün ihale bedeli bir mlyon altı yüz bin lira olduğu, fakat diğer masarfları karşılamak için iki milyon liraya varıncaya kadar on paranın belediyece alınmasına devam edileceği yazılmıştır.

Bu haberler kökünden ve topu birden yanlıştır.

Gazi köprüsünün yapı parası karşılığı olarak nakil vasıtalarının her biletine hususi bir kanunla müstakilen zammedilen on para 1 haziran 928 tarihinden bir haziran 930 tarihine kadar yalnız iki sene tahsil edilmiştir. Ondan sonra başka bir kanunla köprü mururiyesi ilga ve belediyenin bu kaynaktan geliri, nakil vasıtalarının beher biletine mururiye muadili olarak zammedilen kırk para ile temin edilirken, köprü inşasına mahsus olan vergi, bu son kırk para içerisinde mevcut ve mündemiç ad ve farzedilmiştir. Evvelki on para da yine bu kanunla kaldırılmıştır.

Köprünün yapılmasına elverecek kadar para belediye bütçesinden ayrılarak her sene bankaya (Bloke) edilerek muayyen bir meblâğla temini de kanun hükümlerine girmiştir. Biriken para bu suretle elde edilmiştir ve belediye 930 senesindenberi gazetelere mevzu teşkil eden on para zammı almamaktadır.

Hal bukadar açık ve hertürlü tereddüde ve iltibasa müsait değilken bu haberleri ele alan ve gazetenizin (akşamcı sütununa bay Hüseyin Cahit açıkça meydana varamadrğı içindeki kin gayzini teskin için abalı sandığı - belediyeye ve onun dürüst ve hayatlarını işlerine bağlamış olan hadimlerine ve sanki büyük bir marifet yapıyormuş gibi iztihza ve istihfaf dolu bir eda ile sütununa döşenyor, işte bu yazıdan bir par ça- (Muazzam bir köprü bir milyon altyüzbin liraya yaptırılıyor. Ona ait ufak tefek masraflar ise köprünün dörtte biri kadar bir yekûne yükseliyor. Anlaşılan köprü inşa masrafı arasına istimlâk ve saire gibi masrafları da sokacaklar. Buna hak varmı yokmu? diye düşünmeyi çok nazari ve manasız bulurum. Çünki hak olsa ne olur, olmazsa ne olur?

Yalnız birşeyden korkarım. İştiha yedikce gelir dediklerine göre şu ikimilyon lira dolduktan sonra bizden köprü inşaat masrafı diye onar para fazla almakta devam edecekler ve bunu tamamen başka şeylere kullanacaklar.

Burada gene nazariyata dalacak değilim. Tramvay ücretlerine onar para zammederken belediye buna köprü inşaat karşılığı dedi.

Demese ne lâzım gelecekti?

Belediyenin ozamanki nezaketini kati bir senet ittihaz ederek şimdi oyun bozanlığa kalkmaktan ne fayda hasıl olacak.)

Bay yazıcı alışkanlığın verdiği bir kolaylıkla «buna hak varmı yokmu diye düşünmeyi çok nazari ve manasız bulurum. Çünkü hak olsa ne olacak olmazsa ne olur» buyuruyorlar. Türkiye cumhuriyeti idaresinde bu düşünce ile hareket etmeğ cüret edecekler hakkında «olacak şeyin çok büyük olduğunu» kendisinin herkes ve herkesle beraber Akşam gazetesi de bilirki vergi devletin hükümranlık haklarındandır. Bilhassa bizde her türlüsü ancak kanunun vereceği selâhiyete binaen tahsil edilir. Ve tahsis olunduğu yerden başkasına sarfedilemez. Edenler ağır suç cezasına çarptırırlar.

Şuhalde Bay Hüseyin Cahit İstanbul belediyesini efkârı umumiyeye «Hakka» kanuna ehemmiyet vermez bildiğini dilediği gibi yapan başı boş bir müessese ve bu hükmün tabii neticesi olarak Türkiye cumhuriyeti idaresini kendi bünyesinde böyle anarşik bir kurumu muhafaza eden bir devlet» diye arzetmekte nereden cesaret alıyor ve bundan beklediği maksat nedir?

Açık ve kati olarak efkârı umumiyeye bildirmeyi ihmali caiz olmayan bir vazife sayarım.

İstanbul vali ve belediye reisi
Muhiddin Üstündağ

ŞEHİR HABERLERİ

Otobüs imtiyazı

Belediye mayıstan itibaren hakkını kullanacak

Belediye, mayıs birden itibaren İstanbulda otobüs işletmeğe ve bu suretle kendisine aid bulunan otobüs imtiyazını istimal etmeğe karar vermiştir. Şehirde işletmek için kaç otobüse ihtiyaç olduğunu tesbit etmektedir. Bu iş bittikten sonra ve en geç şubat sonlarında otobüsler, bu hususta daha evvel kendisile uyuşma hasıl olan bir ecnebî fırmaya sipariş edilecektir.

Belediye hâlen bu otobüsleri şehir dahilinde nereden nereye işleteceğini bir proje ile tesbit etmektedir. Vakıa bu servis muvakkat olacak ve şehir plânı tatbik edilince otobüs şebeksi değişeceksede Belediye bu hususta bir kere de şehircilik mütehassısı M. Prostenin mütaleasını almaktadır.

Şimdi şehrimizde 121 otobüs işlemekte olup belediye imtiyazı istimal edince bunları işletmekten menedecektir. Ve 121 otobüsün içine tramvay şirketinin Taksimle Beşiktaş arasında işletmekte olduğu dört otobüsü de dahildir. Yalnız belediye otobüs imtiyazını istimal ettiği zaman bu otobüslere müsaade edileceği zannedilmektedir.

Diğerlerinin vilâyetin mülhakatı arasında işletilmesine müsaade edilecektir.

Feci bir vaka

Genç bir kadın doktor pencereden düşerek öldü

Dün sabah Maçka civarında feci bir **kaza olmuş, bir** genç kadın doktorumuz **oturduğu** apartımanın penceresinden **düşerek** parçalanıp ölmüştür. **Kaza etrafından** yapılan tahkikat şudur:

Maçkada cami civarından İzzet paşa apartımanında eski birinci fırka kumandanı general İzzet ile ailesi ve 27 yaşlarındaki kızı doktor Afife oturmaktadırlar. İki sene evvel tıbbiyeden mezun olan bayan Afife bir müddetten beri Darülacezede çocuk doktorluğu yapmaktadır. Dün sabah bayan Afife yatağından kalmış, odada dolaşırken pencerenin önünde süslü bir kelebek uçtuğunu görmüştür. Bayan Afife bu kelebeği tutmak hevesine düşerek pencereyi açmış ve hayvanı yakalamak için kolunu uzatmıştır. O sırada kelebek pencerenin kenarlarından kalkarak biraz daha ileriye konmuştur. Bayan Afife kelebeği behemehal yakalamak için kolunu biraz daha uzatmış ve vücudunun yarısını pencereden çıkararak ileriye doğru sarkmıştır.

Bu sarkma neticesinde muvazanesini kaybeden bayan Afife apartımanın altıncı katından aşağıya yuvarlanmıştır. Maçkanın altındaki bostanlara açılan bu pencerenin alt tarafında beton sıvalı bir su yolu vardır. Bayan Aafife pencereden bu betonun üzerine düşünce kafası ve vücudu parçalanmış ve derhal ölmüştür. Feci kazayi ev halkı ve biraz sonrada bütün mahalleli duymuşlar, müddei umumilik ve zabıta tahkikata el koymuşlardır. Bayan Aafifenin cesedi muayene edildikten sonra gömülmesine ruhsat verilmiştir. Feci kazada kimsenin alâkası olmadığı anlaşılmıştır.

Bir kayık parçalandı

Içindeki balıkçılar güçlükle kurtarıldılar

Ohanis ve Hırısto adlarında iki balıkçı dün gece Üsküdarla Beşiktaş arasında kayıkla balık tutarlarken Boğaz istikametinden gelen bir motör çarparak kayığı parçalamıştır.

Kazayı etraftan gören diğer balıkçılar yetişerek Hırısto ile Ohanisi boğulmak üzere iken kurtarmışlardır. Zabıta kazayi yaptıktan sonra kaçan matörü aramaktadır.

Sütçüler bugün toplanıyorlar

Sucular cemiyeti idare heyeti intihabı dün yapılmıştır. Heyet âzası yarı yarıya değiştirilmiştir. Bugün de Sütçüler cemiyeti umumi heyeti toplanacaktır.

Bu toplantının bir haylı münakaşalı olacağı anlaşılmaktadır. İdare heyeti intihabından evvel sütçülerle müstahsiller arasında görüşülecek bazı meselelerden bahsediliyor. Bunların başlıcasını hiyleli sütler teşkil edecektir. Sütçülerle müstahsillerin bu defa tekrar ayrılacakları muhakak görülüyor.

Berberlerin tatili

Ilk tatil günü şenlik yapacaklar

Berberlerin nihayet hafta tatiline kavuşmaları kendilerini çok sevindirmiştir. Berberler cemiyeti reisinin bu hususta Ankarada yaptığı temaslarda müsbet netice vermiş ve reis idare heyeti âzalarına lâzım gelen izahatta bulunmuştur.

Bu münasebetle dün berberler cemiyetinde bir toplantı yapılmış ve büyüklere teşekkür telgrafları çekilmesine karar verilmiştir. Ayrıca bir de ilk tatil haftası için program hazırlanmıştır. Berberlerin hafta tatili hakkındaki kanunun tatbikine geçilmesi için resmi ceridede neşredilmesi beklendiğinden ilk tatil önümüzdeki pazar günü yapılacaktır. Gelecek pazar berberler cemiyeti tarafından hazırlanan programa göre şenlik yapacaklar ve senelerden beri arzu ettikleri tatilin nihayet tahakkuk etmesinden mütevellid sevinçle Cumhuriyet âbidesine çelenk koyacaklardır. Bu suretle ilk tatil programla tesid edilecektir.

Belediye resimleri

Tahsilâtı arttırmak için tedbir alınıyor

Belediye ve vilâyetin son seneler zarfındaki umumi tahsilâtı tahakkuka nazaran yüzde seksen beşle seksen sekiz arasında oynamaktadır. Bu tahsilâtın daha yukarıya çıkmamasının başlıca sebeplerinden biri de yol, temizlik, ışık vergi resimlerile konturato ücretlerinin lâyıkile tahsil edilmemesidir.

Bunu nazarı dikkate alan belediye, yeni bazı kararlar ittihaz etmiş ve keyfiyeti şubelere bildirmiştir. Bu kararlara göre belediye memurları yol vergisinin tahakkuk ve tahsili için mahalle mümessilleri ve mıntaka karakollarile sıkı temasta bulunacaklar, ikametgâhlarını değiştirenler ile taşraya veya ecnebî memleketlere giden mükellefleri hemen tesbit edecekler ve bunları yeni nakil ettikleri yerde bulup tahsilâta devam edeceklerdir.

Diğer taraftan ışık ve temizlik resimlerinin tahsil edilememesinden başlıca mahzurun bu resmin aidatı kiracılarla mal sahipleri arasındaki itilâftan ileri geldiği görülmüş, bu hususta kunturato ahkâmına göre tahsilât yapılması ve konturatolarda sarahat yoksa bu resimlerin doğrudan doğruya mal sahiplerinden alınması muvafık görülmüştür. Bu itibarla kunturato yoklamaları da birlikte yapılmış olacaktır. Kiracıların memur evlerine gittiği zaman mukavelenameleri tetkik edebilmeleri için bunları evlerinde bırakmaları kararlaştırılmıştır. Aksi halde kiracı konturatosuz addedilerek takibata uğrayacaktır.

İSTANBUL HAYATI

"Gördün mü yaptığımız işi?„

Boğaziçinde oturan bir ahbaba yatı misafirliğine gittim. Ertesi sabah bütün ev halkı ile birlikte İstanbula geçecektik. Erkenden kalktık. Bizim ahbapta bir telâş, bir telâş.. Kahvaltıya otururken evdekileri kasıp kavurmaya başladı.

«— Haydi, çabuk olunuz. Geç kalacağız..

Ev iskeleye yakın, vapurun hareketine daha iki saat var. Ahbabımın bu telâşına mâna veremedim. Sordum. Yavaşça kulağıma iğildi:

«— Ah kardeşim. Sen bizimkilerin halini bilmezsin. Ben bu kadar telâş etmezsem, bugün akşama kadar da evden çıkamayız..

Sofradan kalkar kalmaz herkes hazırlanmağa başladı. Çocuklar giydirildiler. Bayanlar tuvaletlerini bitirdiler. Saate baktım. Vapurun hareketine bir saat var. Kapının önündeki bahçeye çıktık. Çiçekleri tetkik ettik, ağaçlara baktık, tavuk kümesini, hatta duvar üstünden komşunun bahçesini gözden geçirdik. Evdekiler hâlâ çıkamadılar. Nihayet bizim ahbabın hiddetli bir bağırması üzerine merdivenden ayak sesleri duyuldu. Büyük bayan yuvarlana, yuvarlana inerken bir taraftan da söyleniyor:

«— Allah iyiliğini versin. A oğlum ne acele ediyorsun?. Az kaldı telâşımdan terliklerle çıkıyordum..

Bin müşkülâtla hepsini önümüze katıp sokağa çıktık. Tam köşeyi dönerken büyük bayan birdenbire durdu, telâşla geriye dönerek haykırdı:

«— Gördün mü bir defa yaptığımız işi?. Acele ile aptestliğin musluğunu açık bırakıp çıktım. Şimdi akşama kadar sular akıp gidecek..

Köşe başında bekledik. Hizmetçi kız eve koştu. Bir hayli beklemeden sonra musluğu kapayıp döndü. İskeleye yaklaşırken büyük bayan gene durup geriye dönmez mi?. Yere çömelmiş, iki elini dizlerine vurarak haykırıyor:

«— Eyvahlar olsun. Hele şu başıma gelenlere bak. Mangalın üzerini külledik de kapaklarını kapamadan çıktık. Tu tu tu Allahım sen muhafaza et. Evimiz barkımız yanıp tarümar olacak. Vallahi dünyalarda gitmem. Kendi eleeğezimle evimi yakamam..

Hizmetçi kız gene eve koşturuldu. Fakat büyük bayan bir türlü razı olmuyor. Mangalı kendi elile kapamazsa içi rahat etmezmiş. Yuvarlana yuvarlana hizmetçinin arkasına düştü:

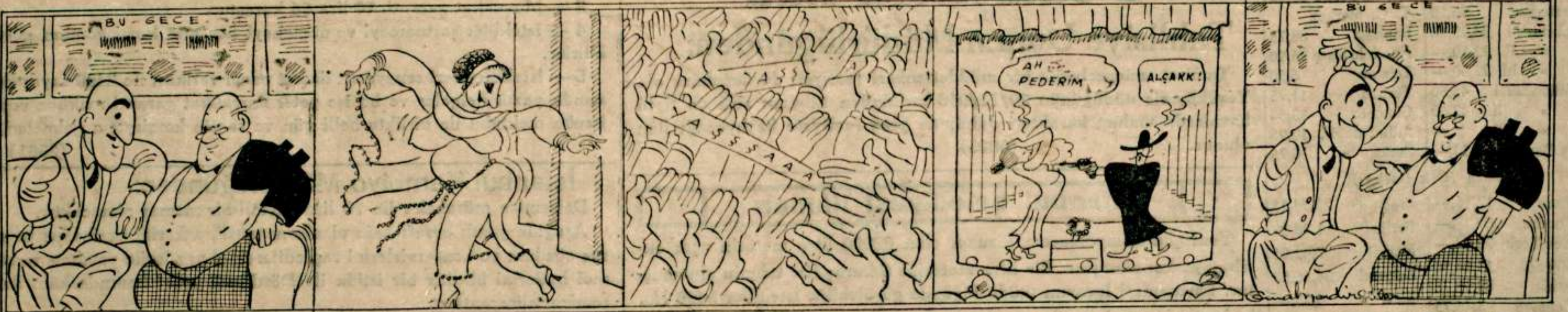
«— Tabakamı da unutmuşum. Hem elimle mangalı örterim, hem de tabakamı alırım..

Diye söylene söylene gözden kayboldu. Ve onlar evden dönünciye kadar ikinci vapur da iskeleden kalktı. Onlar da İstanbul seyahatini ertesi haftaya bırakarak hep beraber tekrar eve döndüler. C. R.

Alacak meselesinden kavga

Kocamustafapaşa civarında arabacı Şükü ve Zeki adlarında iki kişi alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada Şükrü, Zekiyi başından tehlikeli surette yaralamıştır. Zeki ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, zabıta Şükrüyü yakalıyarak tahkikata başlamıştır.

Bay Amcaya göre...

— Bizim tiyatroya gelenlerin yarısından çoğu kanto meraklısıdır bay Amca...

... Bir kantocu kız sahneye çıkmaz mı...

... Yer yerinden oynar!...

... Biz de dram oynadığımız gecelerin ziyanını bu kantolar yüzünden kapatırız!... Şimdi kanto yasak edildi, eğer biz göbek atmazsak top atarız!...

... Ne yapacağız bilmem?...
B. A. — Üzülme dostum, operet oynarsınız!...

KARİ MEKTUPLARI:

1937 İzmir sergisi münasebetile

Okuyucularımızdan Ahmed Yüregir yazıyor: 1937 senesi İzmir fuarı hazırlıklarına başlandığını «Akşam»da okudum. Bu seneki İzmir sergisini gezdiğim için gözüme çarpan bazı noksanları 1937 sergisinde telâfisi için alâkadarların dikkat gözüne arzediyorum:

1 — Panayırı ziyaret edenlere para ile ve yahud meccanen bir rehber tanzim edilerek tevzi edilmemesi, kendilerini müşkül bir mevkide bırakmıştır. Fuara iştirak edenlere dağıtılan küçük plânın ziyaretcilere de verilmesi icap ederdi.

2 — Sergide mal teşhir edenlerin işgal ettikleri yerleri beher metre murabbaına, yerine göre alınan 10-15-25 lira ücret fazla olduğundan birçok esnafın panayıra iştirakine mâni olmuştur. 1937 sergisinin panayıra iştirak ücretlerinin indirilmesi icap eder.

3 — Bursa vilâyeti için muhtelif mahallerde on bir aded baraka açılacak yerde bunların hepsini bir araya toplayıp Bursanın bütün mamulât ve mahsulâtını bir arada teşhir etmek acaba kabil değil mi idi?.

4 — Bu seneki sergide bütün İstanbul sanayii için tahsis edilen 15-20 metre murabbaı büyüklüğündeki pavyon kâfi değildir, tevsii lâzımdır.

5 — İzmir sergisinin açılma zamanı mekteplerin tatil zamanına rasladığıdan panayıra yakın olan büyük, havadar erkek ve kız liseselerinden birini veyahud ikisini bir ay için muvakkat bir otel haline koymak ve İzmir sergisini gezmeğe ve kurtuluş bayramını görmeğe gelecekleri muayyen bir ücret mukabilinde barındırmak elzemdir.

Hilâliamer pullarını tahrif eden biri yakalandı

Alâeddin adında bir adamın bir kuruşluk hilâliahmer pullarının üzerine sahte bir damga ile 5 kuruş yazarak satışa çıkardığı haber alınmıştır. Eminönü polis merkezi ve ikinci şube müdürlüğü bu adam hakkında tahkikata başlamıştır. Üzerine beş kuruşluk damga vurulmuş bir miktar da pul bulunmuştur. Tahkikat devam ediyor.

Orta mekteplerle liselere meccanen kabul edilecekler

Orta mekteplerle liselere bu yıl meccanen kabul edilecekler hakkında geçen eylül başında bir müsabaka imtihanı açılmıştı.

Bu imtihanı kazananlardan 16 kişi İstanbul mekteplerine dağıtılmış, bunların emri dün maarif müdürlüğüne gelmiştir.

Kendileri bir kânunuevelden itibaren kadroda gösterilen mekteplere devam edeceklerdir.

Bir otomobil bir çocuğun bacağını kırdı

Şoför Bürhanın idaresindeki otomobil Kalyoncukulluğu caddesinden geçerken Mustafa adında bir çocuğa çarparak bacağını kırmıştır. Mustafa hastaneye kaldırılmış, şoför Bürhan yakalanmıştır.

BORSA

İstanbul 18 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	94,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	24,22,50	Bankası	88,75
» II	22,30,—	Anadolu hisse	25,20
» III	22,50,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,80	Terkos	11,75
» II	42,60	Çimento	13,50
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,15,—	Prağ	22,54,15
Londra	613,—	Berlin	1,98,12
Nev York	79,82,—	Madrit	7,42,25
Milâno	15,14,50	Belgrad	34,66,50
Atina	88,98,75	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,46,75	Pengo	4,33,50
Brüksel	4,71,50	Bükreş	109,29,75
Amsterdam	1,47,60	Moskova	24,75,—
Sofya	65,25,25		

Aleni ve candan teşekkür

Karım, uzun zamandanberi karnındaki bir dertten şikâyet etmekte ve çok ıstırap çekmekte idi. Yapılan müteaddit muayene ve tedaviye rağmen iyi olamadı. En nihayet Ankarada doğum evinin çok kıymetli ve sevimli baş hekimi bay Zekâi Tahir, çok isabetli bir teşhis neticesinde ameliyat yapmak suretile kurtarmıştır. Memleketin vucudile bihakkın iftihar etmesi lâzım gelen bu fedakâr ve çok kıymetli hekime candan minnet ve şükranlarımı taktim ederken bu hayır müessesesinin pek değerli asistanı bay Ali Rızaya ve baş hemşire ile diğer hemşirelere, gerek karım ve gerekse bilumum hastalara karşı gösterdiklerine şahit olduğum ihtimam ve şefkatten dolayı ayrı ayrı teşekkürü bir vecibe bilirim.

Ankara Belediyesi Fen Heyeti Baş Kâtibi
TEVFİK YURDSEVER

Elim bir ziya

İstanbul Şehir Meclisi âzasından ve tüccardan HİLMİ NAİLİ'nin hemşire zadesi ve Evrenos oğullarından İHSAN ÂLİ'nin yegâne evlâdı ŞERİFE ŞEFİKA Avrupada vefat etmiş ve cenazesi İstanbula getirilmiştir. Bugünkü perşembe günü öğle vakti cenaze namazı Beyazıd camiinde kılındıktan sonra Edirnekapıda Şehitlikdeki makberesine defnolunacaktır. Cenabı hak rahmet eyliye.

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Tevfik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bırakmış olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracatları rica olunur.

Denizcilere ilân

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Tamirat münasebetile bir müddettenberi faaliyeti durdurulmuş olan Yeşilköy sis düdüğünün 20/11/936 tarihinden itibaren sisli ve tipili havalarda malûm karakteri dahilinde yine faaliyete başlıyacağı ilân olunur. (3023)

Istanbul belediyesi ilânları

Yeni çöp kamyonlarına lüzumu olan 62000 litre motörin açık eksiltmeye konulmuştur. Bir litre motörine 6 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 279 liralık teminat makbuz veya mektubile beraber 20/11/936 cuma günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2716)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma Ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesi için satın alınacak olan 130 kalem ilâç ve sair malzeme açık eksiltmeye konuldu.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 2/12/936 Çarşamba günü saat 16,30 da yapılacaktır.

2 — Tahminî fiat 1021 lira 90 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti, 76 lira 65 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi ve nümuneyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odasī vesikasī ile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2961)

İstanbul Kambiyo Müdürlüğünden:

Dairemize müsabaka ile 75 lira ücretli bir memur alınacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların tahsil, askerlik vesikaları ve nüfus cüzdanı ve bonservislerini raptedilerek el yazılarile yazılmış tercümei hallerini bildirir bir istida ile Dördüncü vakıf hanında kâin dairemize müracaatları.

1 — Lise mezunu olmak,

2 — Fransızca, Almanca, veya İngilizce lisanlarından birini bilmek

3 — Askerliğini ifa etmiş bulunmak.

Haftalık borsa ve piyasa

Kambiyo borsasında sükûnet var tütün satışları devam ediyor

Bu hafta içinde de kambiyo ve esham borsası, umumiyet itibarile sakin geçmiştir. Amerika hükûmetinin doları düşüreceği hakkındaki haberi, borsada büyük bir alâkayla karşılanmıştır. Fakat bu haberler de henüz teeyyüd etmemiştir. Romanya parasının da düşürüleceği hakkındaki haberlerin aslı çıkmamıştır.

Eham ve tahvilât fiatlerinde de geçen haftaya nisbetle değişiklik görülmemiştir. Ünitürk fiatleri geçen hafta olduğu gibi 23 lira 85 kuruş üzerindedir. Anadolu demiryolları tahvilleri de 25 lira 10 kuruştur.

Anonim şirket tahvilleri arasında çimento şirketi tahvillerinin fiatleri 13 lira 60 kuruştur.

PİYASADA UMUMÎ VAZİYET

Bu hafta içinde piyasayı en ziyade alâkadar eden hâdiselerden biri de, doktor Şahtın Ankarayı ziyaret etmesiydi. Henüz bu ziyaretin mahiyeti hakkında etraflı malûmat alınamamıştır. Böyle olmakla beraber, Alman iktisat nazırı ve Devlet bankası direktörünün ziyaretinden, iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin daha ziyade inkişaf edeceği yolunda bir netice çıkarmak kabildir.

Diğer taraftan Hollanda sermayedarlarının Türkiyede denizcilik ile alâkadar olacakları, bu arada Ereğli limanını yapmak için hükûmetle müzakereye girişecekleri haberi de, iş adamları tarafından büyük bir alâkayla karşılanmıştır.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin geçirdiği vaziyeti birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasada geçen haftaya nisbetle değişiklik yoktur. Almanyaya Mersin yolile ihracat devam etmektedir.

Mısır — Geçen haftaya nisbetle bir tahavvül görülmemiştir.

Tiftik — Bu hafta içinde Almanyaya 1400 balya kadar satış olmuştur. Fiatler geçen haftaya nisbetle biraz düşkündür. Yapağı üzerine iş yok gibidir.

Fındık — Piyasada gevşeklik devam ediyor. Bunun sebepleri şunlardır:

1 — İspanyadan Fransaya mühim miktarda sipariş olduğuna dair şayia çıkmıştır. Maamafih bu haberleri şayia şeklinde de kabul etmek doğru değildir. Bir İspanyol vapurunun Fransadan buğday alarak, yerine Fındık verdiği doğrudur. Alman firmalarının, İspanyollarla münasebette bulunduğu hakkındaki haberlere inanmamak lâzımdır. Fındık ihrac eden limanlar hükûmet kuvvetlerinin elinde olduğu için, Alman firmalarile aylardanberi hiç bir temas kalmamıştır.

2 — Bir sebep te şudur: Ramazan münasebetile, Karadeniz sahillerinde, fındık müstahsili köylüler, şehre gelmemektedir. Bu da, piyasanın durgunluğuna sebebiyet vermiştir.

3 — Başka bir sebep daha var. Liretin sukutundan sonra İtalyan fındıkları da daha ucuza satılmıştır. Bu da Türkiye fındık piyasasına tesir yapmıştır.

Tütün — Piyasadaki satışlar devam etmektedir. Türk tütün limited şirketi, Çekoslovakyaya bir miktar tütün satmıştır, Polonya rejisi de tütün almak için Türkiyeye bir heyet göndermişti. Heyet tütün depolarındaki balyeleri muayene etmişlerdir. Henüz müsbet bir cebap vermemişlerdir.

Fransız rejisinin münakasa müddeti bu ayın on beşinde bitmişti. Fakat Fransız frangının sukutu üzerine, Fransa maliye nezareti ile Fransız rejisi arasında ihtilâf çıkmıştır. Bu ihtilâfın halli için münakasa müddeti gelecek ayın beşine kadar uzatılmıştır. Tütün fiatleri geçen seneye nazaran biraz düşkündür. Bunun da sebebi, rekoltenin geçen seneye nisbetle bir milyon 200 bin kilo fazla olmasından ileri gelmektedir.

Yumurta — Geçen hafta içinde Almanyaya ve diğer memleketlere 1230 sandık kadar yumurta gönderilmiştir. Yunanistan ve İtalyadan siparişler beklenmektedir.

Afyon — Uyuşturucu maddeler inhisarı, muhtelif mıntakalarda afyon mübayaatına devam etmektedir. Fiatlerde değişilklik yoktur.

Yaş meyva — Geçen hafta yazdığımız gibi Almanyaya elma, portakal ihracatı için hazırlıklar yapılmaktadır. Yalnız bir firma tarafından Almanyaya 1250 sandık kadar Rizenin ekşi elmalarından gönderilmiştir. Mersinden portakal üzerine de bir kaç parti ihracat olmuştur. **A. O.**

Balıkçılar kongresine hazırlık

Balıkçıların dilekleri, fiatleri ucuzlatmak işi

Kânunuevvel başında Ankarada toplanacak olan balıkçılar kongresi için hazırlıklara başlanmıştır. Bu ayın yirmi yedisinde toplanacak olan balıkçılar cemiyeti umumî heyeti, Ankaradaki büyük kongre mevzuuna da temas edecek ve deniz mahsulünün inkişafı, balıkçılık sanayiinin daha modern vasıtalarla techiz edilmesi yolunda düşünceleri dinleyecektir. Seçilen murahhaslar btün İstanbul balıkçılarını temsilen Ankaraya gidecekler ve kongrede dileklerini söyliyeceklerdir.

Bizde en ucuz satılan balık evvelâ palamut ve sonra da toriktir. İyice cins balıklar her mevsimde daima pahalıdır. Balıkçılar bu pahalılığın yegâne sebebini iyi cins balıkların az çıkmasında görüyorlar. «Bu balıkların ucuzlatılması için istihsali arttırmak lâzımdır» diyorlar. Bunun tahakkuku için balıkçıların daha mükemmel vesaitle mücehhez olmaları lâzımdır.

Tayfalar, tutulan balığın yüzde ellisine ortak olmaktadırlar. Balıkçılar bu masraf karşısında tuttuklarını şimdiki fiatlerden daha aşağı satarlarsa zarar edeceklerini söylüyorlar.

Balıkçılar, balıkçılık sanayiinin, balık istihsal, istihlâk ve ihracatının inkişafı için küçük sanat erbabına olduğu gibi kendilerine de kredi teminine taraftardırlar.

Bizde bir de mevcudiyetine mutlak şekilde lüzum hissedilen sanat konserveciliktir. Bu iş daha geniş bir teşkilâtla yapıldığı takdirde muhtelif nevideki balıkların ihracı inkişaf edecektir. Söylendiğine göre İtalya bizden aldığı toriklerin mühim bir kısmını memleketinde konserve yapıp Amerikaya sevketmektedir. Halbuki bunu doğrudan doğruya bizim yapmamız imkân haricinde görülmemektedir.

SİYASÎ İCMAL

Silâhlanma yarışı

Umumi harpten sonra İngiltere ile Fransa arasında silâh politikasında derin bir zıddiyet peyda olmuştu. İngiltere umumî harbin başlıca sebeplerinden biri de hadden fazla devletlerin silâhlanması olduğu kanatinde olduğundan ve malî ve siyasî vaziyeti de büyük mikyastaki gayri müsmir masraflara mütehammil bulunmadığından bir taraftan kendi silâhlarını azaltıyor, ve diğer taraftan bütün dünyanın silâhlarını asgari hadde indirmesi için çalışıyordu. Bunun için silâhları tahdid için toplanan konferanslar zahirde Milletler cemiyeti tarafından davet edilmiş ise de hakikatte İngilterenin gayreti ile meydana gelmişti. Fransa ise bir taraftan kendidisinin ve müttefiklerinin silâhlarını hiç durmaksızın arttırmış ve diğer taraftan silâhları bırakma konferanslarının daima akim kalmasına sebep olmuştu.

Şimdi ise iş aksinedir. İngiltere bütün kuvvet ve gayretile silâhlanmaktadır. Silâhları bırakma konferanslarından da ümidi kesmiş gibidir. Bugün İngiltere her meseleden ziyade denizden ve havadan silâhlarını arttırmağı ve hattâ ordusunu bile birçok yeni fırkalar ile kuvvetlendirmeği düşünüyor. Bu suretle İngiltere ile Fransa arasındaki zıddiyet gene devam etmektedir. Yalnız şekil ve mahiyeti değişmiştir. Yani köşe kapmaca oynar gibi yerlerini değiştirmişlerdir.

Bu garabetin esbabını izah edelim: Umumî harpten sonra Fransa politikasını ancak silâhının kuvveti ve faikiyeti sayesinde yürüdüyordu. Şimdi ise Fransa kendi müdafaasını tamamlamakla iktifa etmekte ve silâh yarışında Almanya ve Italya ile başa çıkamıyacağını düşünerek silâhların tahdid edilmesini ve azaltılmasını istemektedir.

İngiltere ise politikasını yürütmek için fevkalâde silâhlanmaktan başka bir çare bulunmadığı kanaatine gelmiştir. Fransa başvekili M. Blum son nutkunda Avrupanın silâhlanmakta devam etmek yahud harbe sürüklenmek şıklarından birini kabul etmek mecburiyetinde bulunduğunu söylerken İngiliz başvekili sulhün muhafazası için İngilterenin fevkalâde silâhlanması zarurî olduğunu anlatmıştır.

Müsahabe

Isveç kadınları

«Hayat savaşında kadın erkeğin rakibi değil, arkadaşıdır.»

Bir dakika bile düşünmeden söyliyebilirim ki, dünyanın en hür kadınları İsveçtedir. Ordu ve kilise işlerinden başka kadının girmediği ne bir memuriyet, ne bir meslek vardır. Siyasî, içtimaî ve ilmî sahada kadın orada daima erkekle beraberdir. Parlâmentoda kadın mebusların adedi on ikidir. Nezaretlerin hepsinde, bankalarda, ticaret evlerinde her yerde kadının yeri erkeğin aynidir. Bu güzellik ve doğruluk diyarında kadın tam mânasile erkeğin yarısıdır. Yalnız dikkate şayan olan cihet bu imtiyazı kendilerine erkekler mürüvveten vermiş değillerdir. Onlar bu hakka lâyık olduklarını İskandinavya tarihinin tâ başlangıcında isbat etmişlerdir. Bundan binlerce yıl evvel (Viking)ler yelkenlilerle korsanlığa veya civardaki memleketleri fethe gittikleri vakit, kadınlar yalnız evlerinde nakış işlemek, dikiş dikmek, yemek pişirmek, çocuk büyütmekle kalmamışlar, tarlaları bellemişler, mahsul toplamışlar, ticaret yapmışlar, memleketlerini yıllarca erkeksiz idare etmişler.

Muharebelerden, çapulculuktan dönen eşleri kadının bu içtimaî mevcudiyetini tanımış ve onu candan bir yardımcı arkadaş bilmiştir. Çok uzaklara gitmeğe hacet yok... Bundan elli yıl önce Avrupanın hemen her yanında kadının hayat sahasında büyük bir rolü yokken, İsveç kadınları her türlü hak ve imtiyazlarından istifade ediyorlardı. Bugün İsveçin umumi nüfusu 6 milyon iki yüz bindir. İsveç fabrika ve tezgâhlarında çalışan kadınların miktarı ise tam 82,000 dir. Ticaret âleminde 53,000 İsveçli kadın hayatını kazanmaktadır. İsveçin pek meşhur olan ilk mekteplerinin hepsi kadınların elindedir. Tababette, hukukta, mühendislikte, muallimlikte hülâsa ekmek parası getiren her işte yeri olan kadın erkeğin karşısına bir rakip gibi çıkmamıştır. Ne kadınında ,ne erkeğinde «sen kalk ta ben oturayım!» fikri yoktur. Kadınların ekseriyeti hariçte çalıştıkları halde ne çocuklarını, ne kocalarını ihmal etmezler. Tam manası ile bir ev kadınıdırlar.

Evlenme işinde İsveç kızları tamamile müstakildirler. Gençler ne bir ticaret işine, ne bir asalet davasına kurban edilmezler. Anlaşırlar, sevişirler ve evlenirler. Orada sevişme şarkta olduğu gibi mutlaka aşk manasına gelmez. Romantik aşklar pek azdır. Mektep sıralarında başlayan dostluklar, samimî bir arkadaşlıktan ileri gitmez.

(Upsala) üniversitesini ziyaret edenler bu, güzel, neşeli, sarışın gençlerin onda dokuzunun biribirini candan seven arkadaş olduklarını anlamakta gecikmezler.

İsveçte evlenmek birlikte yaşamak için anlaşmak manasını ifade eder. Anlaşan çiftler eksriya hayatlarının son günlerine kadar biribirlerini incitmeden yaşarlar. Ellinci izdivaç yılını tesid eden, altın düğünü yapan çiftler orada pek çoktur.

İsveçte boşanmalar başka memleketlere nisbeten daha azdır. Yalnız evlenme gibi boşanmaları da büyük bir terbiye ve nezahet dairesinde cereyan eder. Her ne sebeple olursa anlaşamayan karı koca, biribirine kızmadan, darılmadan, ağır söz söylemeden dostça ayrılırlar.

Erkeklerle kadınlar arasında gayri meşru bir rabıta yüzünden gebe kalan ve çocuk dünyaya getiren bir genç kızı ekseri medenî memleketlerde ailesi reddeder ve çocuğa (piç) damgası vurulur. İsveçte ne ana olan genç kız, ne de yavrusu vebaya uğramış bir insan gibi görülmez. Cemiyet o diyarda hakikî müttehime lânet eder ve kadını masum, erkeği kabahatlı tutar.

Orada kanun babalığını inkâr eden bir erkeğe evlâdını kabul ettirmek ve ona nafaka bağlatmak için kazaya uğrayan genç kızın mahkemede edeceği yeminle iktifa eder.

İsveçliler «üzerinde bir lekesi olan şeftaliyi güneş görmek hakkından mahrum etmek doğru değildir» derler. Onun için kız analar evlâd dünyaya getirmiş oldukları için büyük bir hicap duymazlar. Orada kazara gebe kalan genç kızlar bu kabahati (!) gizlemek için çok kere kendi hayatlarına mal olan ilâçlarla yavrunun hayatına kıymazlar.

İsveçte kadınlar erkekler kadar beden terbiyesine düşkündürler. Genç kızlar, orta yaşlı bayanlar, hattâ beyaz saçlı büyük valideler orada jimtastik salonlarına devam ederler. Hele kış sporları o kadar çok ün almıştır ki, kayaklara yavrular dört beş yaşında binmeğe başlarlar.

Bu jimnastik ve spor merakı oradaki kadınların adalelerini sertleştirmemiş ve genç kızları erkekleştirmemiştir. Jimnastik orada bir hüner ve marifet değil, bir ibadet şeklini almıştır.

Mekteplerde, kışlalarda, fabrikalarda şehirlerde olduğu gibi köylerde nasıl ahrette cenneti kazanmak için bir kilise veya bir mabed varsa, dünyada çok yaşmak, sağlam yaşamak için de bir jimnastik salonu vardır. Hemen her evde sabahleyin radyoda verilen kumandalarla büyük ana, ana ve evlâdlar jimnastik yaparlar. Asırlardan beri kafasına ve vücudüne itina eden bu milletin kadınları fikren, ruhen ve cismen günden güne yükselmektedirler.

İsveçte kadınların talim ve terbiyesi bir lüks değil bir zarurettir. Orada tahsilini bitiren her genç kızın iki büyük düşüncesi vardır:

1 — Dünyanın dört bucağında hayat mücadelesine fikren, bedenen, ahlâken hazırlanmak.

2 — Tam manasile bir ev kadını olmak.

Selim Sırrı Tarcan

Orta tedrisatta Alman sistemi kabul edilecek

Maarif vekâleti talim ve terbiye heyeti orta mekteplerle liselerde takip edilmesi iktiza eden maarif sistemi hakkında epi zamandanberi yapmakta olduğu tedkikatını ikmal etmiştir.

Şimdiye kadar orta mekteplerle liselerde bilhassa Fransız terbiye ve tedris sistemi tatbik ediliyordu. Talim ve terbiye heyeti Alman terbiye ve tedris sisteminin kabul edilmesini ve buna liselerin 12 seneye çıkarılması kararile başlanılmasını muvafık görmüştür.

Keyfiyet maarif vekâletince tedkik olunacak ve tasvip edildiği takdirde orta tedrisat sisteminde mühim değişiklikler yıplacaktır.

Batan motör kaptanının teşekkürü

10/teşrinisani/1936 salı günü Rumeli fenerinden Balık yüklediğim motörle Tophane hizalarına geldiğim sırada sise tutularak bizzarure ağır, ağır köprüye ilerlemekte iken birdenbire karşılaştığım Akay idaresinin Kalamış vapuru ile müsademenin önüne geçmek kabil olamadığından motörüm batmış idi.

Bu kazada vapur kaptanının hiç bir hatası olmadığı halde mahza bu motörle çarpışarak sekiz insanın maişetini temin eden bu ihtiyar denizciye insanî bir yardım olmak üezere Akay idaresi motörümü dalğıç marifetile ve kendi vesaitile yirmi beş kulaç derinlikten çıkararak bana teslim etmiştir.

Beni ve çoluk çocuğumu sefaletten kurtaran bu yardımdan dolayı Cumhuriyet hükûmetine karşı duyduğum derin minnettarlık ve şükran hürmetlerime sayın gazetenizin tercüman olmasını rica ederim.

Rumeli Fenerinde Dere mahallesinde 64 numarada. Derya Kuşu Motörü sahibi Eyüp

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

YENİ BİR MEZHEB

Atinada yeni bir mezhep türedi; amma pek te yeni sayılmaz, biri kalktı ve halkı yine eski ilâhlar, Zeus, Pallas Atene, Afrodite tapmağa teşvik etti.

Bu zat yeni mezhep âyinlerini gece ve gürültülü yaptığı için yakayı ele verdi. Birkaç gün sonra da Dimitriüs Astiriotos adındaki peygamber mahkeme huzuruna çıkacak.

ÇALGILI DİLENCİLER

Parisin küçük lâtarnalar çalarak dilenen sefilleri meşhurdur.

Son zamanlarda, lâtarnalı dilenciler azalmış, bunun yerine gramofonlu dilenciler peyda olmuş.

İntransigeant gazetesi diyor ki:

On altıncı dairede bir çocuk, bir köşeye bir gramofon koymuş, boyuna plâk çalıyor ve gelip geçenlere de kasketini uzatıyordu...

NEDEN SOĞUK

Çobanın biri gece çardağına girip yatıyor, fakat bir türlü uyuyamıyor, ayakları bir türlü ısınmadığı için uyku tutmuyor. Kalkıyor, ayak ucuna bakıyor. Bir de ne görsün, iki kocaman yılan çöreklenmiş yatıyor...

Çoban yatağının altını da araştırıyor ve çalılar arasında on bir tane yılan daha görüyor...

Hayır, korkulu rüya değil, hakikat!..

TEVAZU

Dünyanın en mütevazı adamlarından biri 80 yaşında Nev - Yorkta öldü: Kunduracı Jan Lüsey.

Bu adam eski reisicumhur Kuliçin samimî arkadaşiydi. Seçim devresinde, Koliçin propagandasını yapmak için hazırlanan teşkilâtın başına çalıştı. Kuliç cumhurreisi oldu. Ondan sonra Lüsey tekrar küçük dükkânına döndü ve gene kunduracılığa başladı, son nefesine kadar kunduracılıkla geçindi...

Arkadaşı reisicumhur olduğu müddetçe sık sık saraya gider, fakat ondan hiç bir şey istemezdi.

Ender bulunur bir insan değil mi?

REN NEHRİ

Berlin kimyagerlerinden biri Ren nehrinde bir metre mikâbı suda bir miligramın üç milyonda biri nisbetinde altın bulunduğunu meydana çıkardı.

Bu kimyagere göre Ren nehri suları senede 200 kilo altın alıp götürüyor.

200 kilo altın bir şey ifade etmez, çünkü Ren nehrinden senede 200 kilo altın çıkarmak için tesisat yapılmağa kalkışılsa senede 2000 kilo altın harcamak lâzımdır.

Atatürk, Alman iktisat nazırını kabul buyurdular

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fakat biz de modern Türkiye ricali gibi pratik adamlar olduğumuz için kendi nezaretimin iki yüksek memurunu, lüzumlu görülecek bazı müzakereleri idare için, beraberimde getirdim. Bu müzakereler mühim değildir. birbirile münasebette bulunan iki memleket arasında, dünyanın diğer memleketleri için de mevzuu bahis olan bazı güçlükler tabiî olarak bizim aramızda da hadis olmaktadır. İşte bu müzakereler bu güçlüklerin halline matuftur ve buna binaen iktisadî münasebetlerimizin esasına değil, teknik taraflarına temas etmektedir. Memnuniyetle beyan edebelirim ki, bu meselelerde beraberimde getirdiğim arkadaşlarla iktisad vekâletinizin alâkadar daireleri ve Merkez bankası arasında iki memleket arasında esasen carî olan dostluk ruhu dairesinde görüşülerek bir tesviye tarzına bağlanmış bulunmaktadır.

İki meleket arasında mevcud olan dostluk ruhu sayesinde ileride hadis olabilecek diğer meselelerin de daima açıkça ve dostça halledileceğinden eminim.

Her iki memleketin iktisadî bünyesi o şekildedir ki, bunlar arasında bir tezad değil, ancak bir iş birliği ve birbirini tamamlama keyfyeti mevcut olabilir.

Doktor Şaht, sözlerini şu suretle bitirmiştir:

«Beni bilhassa sevindiren nokta, Türk hükûmeti erkânından birçoklarile görüşerek fikir teati etmek imkânı bulmuş olmaklığımdır. Aranızdan tabiî olarak teessürle ayrılmaktayım.

Liderlerinizin kanaatı ve karakterleri benim üzerimde derin bir tesir bırakmıştır. Bunu da aranızdan ayrılmadan önce bilhassa kaydetmek isterim.»

BUGÜN ANKARADAN AYRILIYOR

Ankara 18 (A.A.)— Alman iktisat nazırı ve Rayşbank direktörü Dr. Şaht bugün Çubuk barajını, Ankara kalesini, İsmet İnönü kız enstitüsünü, Halkevini gezmiş ve hariciye vekâleti genel sekreteri Numan Menemencioğluna, Bulgar sefirine iadei ziyarette bulunmuştur.

Dr. Şaht öğle yemeğini İran büyük elçiliğinde ve akşam yemeğini de Alman büyük elçiliğinde yemiştir.

Dr. Şaht yarın (bugün) saat sekizde tayyare ile Adana - Halep - Bağdat üzerinden Tahrana gitmek üzere şehrimizden ayrılacaklardır.

Alman iktisat nazırı, bu yolculuğu esnasında Adanada kısa bir müddet tevakkuf edecek ve oradan Halep ve Bağdada gidecektirö.

Yarınki geceyi Bağdadda geçirecek, 20 sabahı Bağdaddan hareketle ayni gün öğle üzeri Tahrana varacaktır.

Madrid alevler içinde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Şehrin büyük mağazalarının bulunduğu cadde yanmaktadır. Bir bomba Romanya sefarethanesine isabet etmiştir. Fransa sefareti yakınında birkaç defa yangın çıkmıştır. Bu yangınlar söndürülmüştür.

Şehirde manzara çok fecidir. Sokaklarda sersem bir halde insanlara raslanıyor. Ölen çocuklarını naaşları üzerine kapanmış annelere sık sık tesadüf ediliyor.

HARP DEVAM EDİYOR

Madrid 18 — Asiler yangın çıkaran gülleler kullanmışlardır. Bu yüzden birçok mahalleler alevler içindedir. Merkez caddeler de yanıyor. Dün akşam birçok infilâklar oldu.

Telefon binasına tayyareler bomba atmışlardır. Fakat zarar yoktur. Ölenler 300, yaralılar 700 kadardır.

Üniversite mahallesinde harp devam ediyor. Asilerin buradan ilerlemek teşebbüsleri akim kalmıştır.

Paris 18 — Asilerin bir tebliğine göre üniversiteyi işgal eden kuvvet bir miktar ilerlemiş, bazı binaları işgal etmiştir. Sokalar cesedle doludur. Hükûmet kuvvetlerinin mukabil hücumları tardedilmiştir. Beynelmilel müfreze denilen müfreze büyük zayiat vermiştir.

SEFİRLERİN BİR TEŞEBBÜSÜ

Vaşington 18 (A.A.) — İspanya sefareti, Madriddeki sefirlerin Madrid bombardrmanının bütün dünyanın vicdanını isyana sevketmiş olduğunu bildirmek üzere asilerin yanına gitmek arzusunu izhar etmiş olduklarını bildirmektedir.

Sefaret, bu teşebbüsün İngiliz maslahatgüzarile Madriddeki Arjantin ve Meksika sefirleri tarafından yapılmış olduğunu ilâve etmektedir.

ARKASI KESİLMİYEN BOMBARDIMAN

Lizbon 18 — Asilerin üniversite mahallesindeki kuvvetleri bir miktar ilerlemiştir. Fakat bunlar şiddetli bir mukavemete raslamışlardır. Madrid şehri mütemadiyen top ateşi altındadır. Arasıra tayyareler de bombalar atıyorlar. Montana kışlalarile nümune hapishanesi yanıyor.

Madrid radyosu bugün haber vermemiştir. Radyo istasyonunun bombardıman neticesinde harap olması ihtimali vardır. Halk yeraltında vakit geçiriyor.

BARSELON LİMANI KAPANIYOR MU?

Lizbon 18 (A.A.) — Hariciye nezareti, Burgos hükûmeti tarafından gönderilmiş bir tebliği neşretmektedir. Bu tebliğde Barselon limanında bulunan ecnebî gemilerin hemen limanı terketmeleri ve ecnebilerle gayri muhariplerin şehirden çıkmaları talep olunmaktadır.

FASTA YENİDEN ASKER TOPLUYORLAR

Paris 18 (A.A.) — Havas ajansının Tanca muhabirinden: İspanyol Fasındaki asilerin askerî makamatı, İspanyada ileride yapılacak askerî harekât için yerlilerden asker toplamaktadır.

General Frankonun yakında İspanyaya on bin Faslı asker gönderecek vaziyette olduğu söylenmektedir.

Şimdiye kadar Cebelüttarık boğazından 25,000 Faslı asker geçmiş olup İspanyada muharebe etmektedirler. Yerliler, general Frankonun İspanyol Fasına muhtariyet vereceğine kani bulunmaktadırlar.

Üç kasa hırsızı tutuldu

Kasayı deldiler, fakat açmağa muvaffak olamadılar

Sovyet bankasının Bahçekapıdaki binası dahilinde Neft sendikat şirketine aid bir kasanın hırsızlar tarafından matkapla delinmek istenildiği fakat buna muvaffak olunamadığı yazılmıştı. Polis ikinci şube müdürlüğü bu hususta tahkikatını ikmal etmiştir. Tahkikata nazaran soyulmak istenilen kasa şirketin müdürünün odasında bulunmaktadır. Hırsızlar kasayı açıp soymak istemişler ve matkaplarla kasanın yanından üç santim derinliğinde bir delik delmişlerdir. Fakat bununla kasayı açmağa muvaffak olamamışlardır.

Esasen kasanın içinde de para bulunmayıp banka muamelâtına aid ve hırsızların hiç bir işlerine yaramıyacak evrak bulunmaktadır. Hırsızlar kasada para var zannile bu işe teşebbüs etmişlerdir. Polis ikinci şube memurları tarafından yapılan tedkikat ve araştırmada bu işin dışarıdan girmek suretile yapılmayıp içeride bulunan kimseler tarafından yapıldığı anlaşılmıştır.

Tahkikat genişletilince geçen cumartesi ve pazar günleri bu dairede kalorifer tesisatı yapmak üzere Todori ve Albert adlarında iki kişi ile Halil adında diğer bir işçinin çalıştıkları tesbit edilmiştir. O esnada şirkette nöbetçi olarak Ahmed adında bir hademe bulunuyormuş.

Gene polis tahkikatından alınan neticeye nazaran Todori, Albert ve Halil şirketteki memurlar çıkıp gittikten sonra hademe Ahmedin dalgınlığından istifade eedrek şirket müdürünün odasına girmişler ve kasayı açmak için yukarıda yazıldığı şekilde aletlerle uğraşmışlarsa da muvaffak olamamışlardır. Hâdise bu şekilde meydana çıkarılınca zabıta Todori, Albert ve Halili yakalyarak adliyeye teslim etmiştir.

Sovyetlerin müdafaa plânı çalınmış

Bir İngiliz gazetesi bunu iddia ediyor

Daily Ekspres gazetesi yazıyor: **Gepeu namı verilen Sovyet gizli polis teşkilâtı son günler zarfında, harbi umumiden beri en sansasyonel casusluk vakasını meydana çıkarmış bulunuyor..**

Dört senedenberi Sovyet Rusya askeri kuvvetlerini garpten gelecek bir hücuma karşı hazırlıyormuş. Şimdi böyle bir müdafaa için hazırlanmış olan plânların çalınmış olduğu iddia ediliyor.

Eskiden bir Rus kontesi olup gizli polis teşkilâtına İren Mihailovna diye kaydedilen bir genç kadın ile âşığı yüksek rütbeli bir kızıl zabit tevkif edilmiştir.

Bunlar Sovyet ordusunun plânlarını yabancı bir devlete satmakla itham edilmektedirler.

Plânların satıldığının keşfi son günler zarfında yabancılar arasında yapılan tevkifata kısmen sebebiyet vermiştir.

Moskovadaki Alman sefiri Sulenburg, yedi Almanın tevkif edilmesini protesto etmiştir. Mevkuflar arasında İngilizlerin bulunduğu inkâr edilmektedir.

Kızıl ordunun Minskte yaptığı son manevralardan sonra mareşal Voroşilofun bilhassa kendi elile çizdiği yeni plânlar ıçalınmış olduğu iddia edilmektedir. Bunlar Kremlin sarayında erkânı harbiyenin kasalarında saklı bulunuyorlarmış. Erkânı harbiyenin yüksek zabitlerinden yalnız beş kişi kasanın nasıl açılabileceğini biliyorlarmış.

On gün evvel bu zabitlerden ikisi plânlarla oynanmış olduğunu görüyorlar. Gizli teşkilât ve istihbarat memurları çağırılıyorlar. Memurlar plânların çalınmış ve kopye edildikten sonra yerine konulmuş olduğunu meydana çıkarıyor.

Şüphe bu beş zabitten biri üzerinde temerküz ediyor. Zabitin odası iyice araştırılıyor. Sonra zabit sevgilisi kontes ile birlikte derhal tevkif ediliyor. Şimdiki halde Kremlinde sıkı bir isticvap altında bulunuyorlar.

KADIN KÖŞESİ

Yüksek şapka

Yarısı bej, yarısı kahve rengi yüksek şapka. Önüne kahve rengi ince tüyler konmuştur.

Prenses Azzah kocasından ayrıldı

Eski garson Hollivuta giderek yıldız olacakmış

Dünkü posta ile gelen Paris-Soir gazetesinde okunduğuna göre Radosta Haralambo adında bir garsonla evlenmiş olan Iraklı prenses Azzah geçen hafta Kahirede boşanmıştır. Paris gazetesinin verdiği malûmata göre prensesin paraları tükendiğinden son zamanlarda kocası ile aralarında kavgalar başlamış kurnaz garson zengin olmak için Hollivut sinema şirketlerinden birine baş vurarak aşk macerasını filme çevirmek teklifinde bulunmuştur.

Amerika sinema şirketlerinden biri, bu filimde karı koca rol almak şartile 150,000 dolar bir ücret teklif etmiştir. Garson bu teklifi kabul, fakat zevcesi katî surette reddetmiştir. Bu ihtilâf üzerine karı koca arasında anlaşmazlık baş göstermiştir. Karı koca şimdiki halde Kahirede bulundukları cihetle, Mısır hâkimi meseleye el koymuş ve boşanmalarına karar vermiştir.

Eski garson Hollivuta giderek sinema yıldızı olmak için bagajlarını hazırlamakta imiş.

Samsun vilâyet müzesi açıldı

Samsun (Akşam) — Samsunda teşkil edilen vilâyet müzesi büyük törenle açılmıştır. Müzede çok değerli eserler vardır. Bunlar arasında 270 sene evvel sülüs hatla yazılmış ve sayfa kenarları minyatürlerle tezyin edilmiş bir mushaf göze çarpmaktadır. Bu mushaf Köprülü Mehmed paşanın damadı Fazıl Ahmet paşanın kızı Ayşe tarafından Bafra büyük camiine hediye edilmiştir. Çok eskiden yazılmış olmasına rağmen bugün yazılmış gibi pırıl pırıl durmaktadır. Müzede bundan başka muhtelif paralar, eski mezar taşları ve birçok kıymetli eserler daha bulunuyor.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 27

— İzmire kadınla gideyim deme. Duyulmak ihtimali vardır. Böyle bir ihtimal de vaziyetimizi bozar.

— Ne olur?

— Onlar bu seyahatini bir kadınla beraber yaptığını tesbit ederler. İddiaları için vesika olur.

Ahmed Melih bir buçuk aylık bekâr hayatının verdiği gamsızlıkla başını salladı:

— Daha iyi ya.. istedikleri olur.

Riza Sedad bu fikirde değildi:

— İstedikleri olsun. Fakat biz fırsat vermiyelim. İkiniz de içtimaî mevki sahibisiniz. Ayrılmak, barışmak elinizde. Fakat her hareketin bir temiz ve dürüst şekli vardır ya. Senin başka kadınlarla düşüp kalktığını mahkemede isbat edip de ayrılma kararı almaları doğru olur mu? Bırak onlar başka sebepler bulsun. Mesele bir haysiyet meselesidir. Anlıyorsun ya!

Ahmed Melih bu fikri doğru buldu.

Ve bunun için İzmir seyahatini ilk defa olarak yalnız başına yaptı. İzmir, Aydın, Ödemiş ve Nazillide birer ikişer gün kaldıktan sonra İstanbula döndüğü zaman kendini âdeta gençleşmiş buldu. Seyahat sinirlerini yatıştırmış, iştihasını açmış, yüzüne renk vermişti.

On iki gün süren bu kısa ayrılık en ziyade içindeki üzüntüyü dağıtmıştı. On sekiz yıllık hayatının ve sonra bir buçuk aylık o rengi, şekli belirsiz bekârlığın verdiği kararsızlık ve ağırlık kaybolmuştu. Hele o bir buçuk aylık hayatı öyle garip bir fasıla olmuştu ki, sevinçle keder arasında ne olduğunu şaşırmıştı.

Hayatında bir boşluk vardı. Kendini âdeta birdenbire üzerinden paltosu, ceketi, gömleği, çamaşırı alınmış bir adam gibi çırılçıplak hissettiği zamanlar olmuştu. Fakat arkadaşları arasında ,hele Nâzım Cemalin yanında büsbütün değişiyordu. O zaman içindeki gizli üzüntüye rağmen hayatının daha iyileştiğini, kendine daha sahip olduğunu hissediyordu. Yalnız evde kaldığı geceler eski hatıralar hattâ kokular bütün mukavemetini kırıyordu. Karısının pek sevdiği bir koku vardı ki, bir buçuk ay geçtiği halde yatak odasında hissediliyordu.

Ahmed Melih birkaç kere Jozefine:

— Odayı iyi havalandırmıyorsunuz!.

Diye şikâyet ettiği halde bu kokuyu yok edememişti. Alman kadını hergün temizlik yapıyor. Pencereleri akşama kadar açık bırakıyor. Fakat eşyaya, örtülere sinen bu koku gene kalıyordu. Ve Ahmed Melih her ahşam odaya girerken bu kokuyu hissediyordu. Bu koku ona neler hatırlatmıyordu.

Herhalde hayatında bir tatsızlık vardı.

Ne evinin bozulmayan ahengi, ne arkadaşlarının eksik olmayan davetleri, ne bu mevsimde çoklaşan işlerinin ehemmiyeti onu meşgul edemiyordu. Birdenbire boşlukta kalmış gibiydi. Bir iki saat oyalanıyor, gülüp eğleniyor. Sonra küçük bir hatıra ile gene eski hayatına dönüyor ve ağır düşünceler altında ezilip gidiyordu.

İzmir seyahati onu biraz teskin etti. İş hayatındaki eski heyecanını bulmuştu. İzmirin bu hümmalı satış mevsiminde piyasanın içinde bulunmak onun ne zamandanberi gevşeyen ticaret heveslerini kıvılcımlandırmış oldu. Yeni yeni tanıdığı çehreler, borsa işleri, döviz, kambiyo, muameleleri, Ziraat bankasile temaslar ne zamandanberi ruhuna çöken ağırlığı dağıttı. Eski hayat adamı yavaş yavaş kendine geliyordu. İstanbula döndüğü zaman sıhhati düzelmiş, neşesi canlanmıştı. Ve artık yatak odasındaki koku bile dağılmıştı. Kokuyu zaman mı kaybetmişti. Yoksa Ahmed Melihin duyuş ve seziş hassası mı kalınlaşmıştı. Bunu biran bile düşünmedi.

Yalnız son defa mahkemede karşılaştıkları zaman kalbinin için için sızladığını hissetmişti.

Karısına karşı dargınlığı yoktu. Ayrılan karısı idi. Kendisi on sekiz yıllık hayatında bunu bir gün bile düşünmüş değildi. Onun için bu anî ayrılışa güçlükle alışıyordu. Onu bir buçuk ay görmedikten sonra eğer mahkemede değil bir başka yerde, bir dost evinde hattâ sokakta tesadüf etmiş olsaydı belki de yanına gidecek, bu münasebetsiz hareketinden vaz geçirmek için rica edecek, yalvaracak, her şeyi yapacaktı.

Mahkemede karşılaşmış olmaları onu bu zayıf hareketlerden kurtarmış oldu. Karısının inceleşen vücudü ve mahkeme koridoruna da yayılan o güzel kokusu biran için sinirlerini gıdıkladı. Fakat mübaşirin sesi, siyah cübbeli avukatların gidip gelişi ona buraya niçin geldiğini ve kimin tarafından getirildiğini hatırlatınca içindeki bu yumuşak, tatlı heyecanlar çözülüverdi ve yerini âdeta bir kin ve hiddet kapladı. Bunun içindi ki, davanın neticesi hakkında avukatı izahat verirken:

— Ne olursa olsun!.

Der gibi omuzlarını silkmişti.

Şimdi dalları, yaprakları budanmış bir ağaç gibi çıplak kaldığını hissetmekle beraber yavaş yavaş yeni ve taze filizlerle eski halini bulacağını da tahmin ediyordu.

Onu yalnız bırakmayan Nâzım Cemal arkadaşının geçirdiği buhranlara karşı onu mukavemete alıştıracak formüller buluyor, mühendis Ragıpla beraber eğlenmek, vakit geçirmek için fırsatlar icad ediyordu.

Onun kadınlar ve hayat hakkındaki kandırıcı felsefesi Ahmed Melihin arasıra taşkınlık gösteren evlilik heyecanlarını uyuşturuyordu. İtiyadlarına sımsıkı bağlanan ve hayatlarında en küçük bir değişiklikten bile müteessir olan insanlar gibi Ahmed Melih de on sekiz yıllık ömrünün birdenbire çözülen, gevşeyen bağları arasında önce ne yapacağını, ne olduğunu şaşırdığı halde yavaş yavaş yeni başlayan hayatına da alışıyor, Nâzım Cemalin, mühendis Ragıbın arasında onların havasında avunuyor. Arasıra yapılan yeni âlemlerin zevkini daha iyi tatabiliyordu.

(Arkası var)

Deniz okulunun en eski mezunu hatıralarını anlatıyor

"Mektepte topçuluk hocasıydim. Fakat haddin varsa top kelimesini ağzına al!,,

Memleketin en eski irfan ocağı olan deniz okulu dün tamam 161 inci yılını kutladı. 161 yıl... İki asra yakın bir zaman... Dile bile kolay değil...

Mekteplerinin 161 inci yılının bayramında bulunmak için bahriyenin en eski mezunları dün Heybeliye gelmişlerdi. Mektebin eski, tarihî borazanı divan borusunu çaldı. Yani toplan borusu..

Yanımda bulunan bahriye mektebinin en eski mezunlarından bir mütekaid miralayın gözleri yaşarmıştı:

— Asker adama göz yaşarması yakışmaz amma... dedi. Benim zamanımda çalınan boru... Duyunca dayanamadım... Gençliğimin en ateşli çağları bu borazanın sesile geçti.. işte mektebin en eski mezunu bay Hamid Naci geldi...

Amirallar:

— Hoş geldin hocam... diye sarılıp Hamid Nacinin elini öpüyorlar. Hamid Naci uzun müddet bahriyeliler arasında hocalık etmiş. kahramanlıkla hikâyeleri dillerde dolaşan çok meşhur ihtiyar bir denizci...

Mektebin 161 inci yılı kutlanırken hatıra defterinin en başına evvelâ o imzasını atacak...

Bay Hamid Naci ile mektebin şeref salonunda konuşmağa başladık:

— Kaç mezunusunuz?.

— 1293.. 1286 da mektebe girdim. Deniz ticaret mektebini kuranlar arasında bulunmak şerefine de ulaştım .Biz ne mahrumiyetler içinde yetiştik çocuğum.. ne mahrumiyetler...

Bize sahi, size masal... Mektepte topçuluk hocası idim. Emin olunuz «top» kelimesini ağzıma alamazdım. Hele haddin varsa sınıfta «Fatihin topları Dolmabahçe önünde..» diye bir cümle sarfet... Eceline kavuştuğun gündü.

93 muharebesi daha başlamamıştı. Mektepten yeni çıkmıştım. Beni «Asarı Tevfik» zırhlısile Batuma gönderdiler. Oradan Rusların Çürüksuda kuvvet topladıklarını haber aldık. Meşhur Sohum kalesini bombardıman ettik.

TUNA AĞZINDA

Oradan Tunaya geldik. Tuna ağzında yedi gemi yatıyorduk. «Asari Tevfik», «Necmi Şevket», «İclâliye», «Muini Zafer»,«Avnullah», «Fethi Bülend». Geceleri etrafımızda da «Kartal» vapuru karakol geziyordu. Bu Kartal vapurunun koyu dumanları arasından bir Rus torpidosu bizim gemilerin arasına girmiş. İclâliyeyi tahrip etmek, torpillemek istemiş.. İclâliyenin nöbetçisi görmüş.. bir el bombası atmış.. biz gürültüyü işitince ateşe başladık.. düşman kaçtı. Sabah oldu. Saat 10.. «Asari Tevfik» de nöbetçiyim. Dürbünle bakarken Tunanın, Hızırilyas medhalinde 3 adamın su üzerinde yüzdüğünü gördüm. Gemi kumandanına haber verdim. Büyük kumandan bana emir verdi:

— Git.. bu admları al gel.. 7 çiftelik bir filika ile gittim. Baktım.. 3 adam.. bunların elbiseleri kâmilen mantardı. Hepsini sandala çıkardım. Ceplerinden de birer kilo ekmek.. bunlar bizim gemileri berhava etmek teşebbüsünde idiler. Sandala alınca üçüne birden sordum:

— Sizin kumandanınız kim?.

Biri gayet pürüssüz bir ingilizce ile cevap verdi:

— Ben.. Mister Puşkin...

— Rütbeniz nedir?.

— Yüzbaşı..

— Bu fedakârlığı ne mukabilinde yaptınız..

Yarı baygın olmasına rağmen güldü:

— Eğer dedi bir dakika daha kazanmasaydınız şimdi filonuzun mühim bir kısmı gitmişti...

Yani bizim gemileri torpilleyecekler.. bu üç cesur düşmanı aldım. Gemiye götürdüm. Kumandan da isticvap etti. Puşkin ayni şeyleri söyledi.

Kendilerini İstanbula gönderdik. Ondan sonra biz Köstenceyi bombardıman ettik. Orada bir gemi batırdık.

Deniz okulunun en eski mezunu mütekaid amiral Hamid Naci defteri imza ederken, kendisine verilen hediyeyı alırken ve mektebe girerken

Birçok maceralardan sonra İstanbula döndük.

Puşkini Kasım paşa kışlasında pek perişan bir halde buldum. Ceketi filân yoktu. Moralı İbrahim paşadan kenidisi için ceket ve saire aldım. Arasıra da Puşkini alır Beyoğluna gezmeğe götürür, bira filân içirirdim. Bir gün Beyoğlunda otururken bana:

— Mister Hamid, dedi, eğer tabancam denize düşmemiş olsaydı sandalla bizi almağa gelirken mutlaka seni vurmağa karar vermiştim. Tabancamın denize düşmesine dua et..

GRAN DÜK NİKOLA İSTANBULDA..

O zamanlar Grandük Nikola İstanbula gelmiş.. Abdülhamidi görmeğe gidecekmiş.. Mister Puşkin:

— Beni görmeden gitmez.. dedi.

Şaka sandım. Güldüm, geçtim. Ertesi günü Karaköyden geçerken baktım. Grandük Nikola saraya gidiyor. Puşkini gördüm. Haber verdim:

— Grandük saraya gitti.. seni görmeden hem de..

Omuzlarını silkti:

— Nankörmüş.. dedi.

Biz böyle konuşurken yarım saat geçti geçmedi. Sarayın yaverleri geldi:

— Mister Puşkini sarayda Grandük Nikola bekliyor.. dedi. Puşkin gitti.

Grandük Nikola ona:

— Seni binbaşılığa terfi ettiriyorum ve Baltık donanmasına tayin ettim. Şimdiden serbestsin.. diye tebligatta bulundu...

Mister Puşkin hemen gitti...

Ya işte daha ben de böyle ne hatıralar var.

Bay Hamid Naciden sonra mektebin en eski mezunlarından orada hazır bulunan miralay bay Sıdkı vardı. 1301 mezunu.. kendisile görüştüm.

— Numaram 1 dedi.. o zamanki mektep hayatını soruyorsunuz. Ahır gibi teneffüshaneler... Kapısında süngülü nöbetçiler bekleyen karanlık hapishaneler.. bizim zamanımızda mektepten çıkacak talebe ile yeni gelen talebe arasında ne iddialar, ne kavgalar olurdu. Mezun olacak talebenin biribirlerine ziyafet çekme usulünü ilk defa biz ortaya koyduk. Mezun olacak sınıf öteki arkadaşlarına gece teneffüsünde ziyafet çekerdi. Ziyafet te ne biliyor musunuz? Limonata, yemiş, kavrulmuş, patlatılmış mısır..

Bahriye mektebinin çok meşhur yemekleri vardır. 50-60 seneden beri bu meşhur yemeklerin saltanatı mektep yemekhanesinde sürer.. başta patatesli et ve fasulya pilâkisi.. hele fasulya pilâkisi çok meşhurdur.

AMİRAL VASIFIN HATIRALARI

Eski Boğazlar kumandanı amiral Vasıf eskilikte üçüncü geliyordu, sordum:

— Amiralım.. hiç hapsedildiniz mi?.

— Hapis cezası almadım. 2 kere dayak yedim.. biri kavga ettiğim için, biri namaza gitmediğimden...

Defteri imzalamak için en eski mezunların yoklamasını yapıyorlar:

— 1293 Hamid..

— Burada.

— 1301 Sıdkı..

— Burada.

— 1309 Mahmud..

— Burada.

— 1310 Vasıf..

— Burada.

Yoklamadan anlaşıldı ki, mektebin 1288 de çıkan en eski mezunu «Basra» komodoru bay Tevfik hasta olduğu için gelememiş..

Tarihi bakla denize atıldı. Bahriyede bakla diye büyük bir zincirin bir halkasına deniliyor. Mektep her sene bir yaşına basınca uzun bir zincirin bir baklası yani bir halkası denize atılıyor... Şimdiye kadar denize 161 halka atılmış..

KARAVANA BORUSU

Bu arada yıllardan beri çalınan cazip bir boru çın çın öttü:

— Karavana borusu..

Mektebin talebelik âdeti mucibince en büyük rütbeli askerler bile yemekhaneye «horra» diye koştular. Herkes tıpkı talebe gibi hareket ediyordu. Yemekhaneye girdik.

Burada 100 seneden beri âdet olduğu üzere nöbetçi zabiti bir masa üzerine tahtaya çekiçle iki defa «tak tak» vurdu. Ve eski bir âdeti tekrarladı:

— Allahın ismile başlayınız..

Bahriye mektebinde hep birden bu cümle ile yemeğe başlanıyor... Sordum:

— Bu tahta çekiç tam 100 seneliktir.. dediler.

Ortaya mektebin meşhur patatesli etile meşhur fasulya pilâkisi geldi...

Eski mezunlar:

— Aman fasulya pilâkisi.. mektebin pilâkisi...

Pilâkiler müthiş bir iştiha ile yendi. Galatasarayın meşhur pilâvı, Bahriye mektebinin meşhur pilâkis... Mektep komutanına sorduk, komutan:

— Bundan sonra her sene, toplanıp bütün mezunlar plâkimizi yiyeceğiz... dedi.

Bu arada eski talebe âdetleri canlandırıldı. Büyük rütbeli bir denizci, arkadaşının tatlısını aşırdı. Tatlısı çalınan ihtiyar deniz kurdu:

— Tatlım.. tatlım.. diye masalar etrafında fır dönüyordu..

— Tatlıyı çaldık amma.. bizde bunu yiyecek talebe midesi kalmadı. Perhizim.. nasıl yiyeceğim bilmem.. diyordu.

Mektep komutanı bay Ertuğrul bu sırada bir talebelik muzipliğini daha canlandırdı:

— Var mı bir anahtar kaybeden..

Var mı bir anahtar kaybeden diye yemektekilerine talebeler arasında meşhur bir anahtar oyununu yaptı..

Yemekler bitince gene tahta çekiç masının üzerinde takladı... Eski bir âdeti tekrar ettik:

— Çok şükür... Çok şükür.. diye bağrıştık. İşte deniz kurtlarımızın 161 inci bayramı böyle neşeli geçti..

Hikmet Feridun Es

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 27

Sinan paşa kabına sığmıyordu, o da Ferhad paşa gibi seferde kendini göstermek istiyordu

Budin kalesi

— Sadareti eyamında iki defa divanı hümayuna askerin hücumu ayağının uğursuzluğundandır. Hulâsa kendisi uğursuz bir adamdır.

Demişlerdi.

Bu sadaret artık Siyavüş paşanın son sadareti idi. Fakat mührü kime vereceklerdi? Saray halkı düşündüler. Malkaraya sürülen Koca Sinan paşayı münasib gördüler. Mührü şerifi ona gönderdiler. Siyavüş paşayı da tekaüd ulûfesile çırağ ettirdiler.

Sinan paşa İstanbula geldi. Divana riyaset etmeğe başladı. Divan erkânı, o devirde en ziyade şöhret bulan zatlardı: Birinci vezir Sinan paşa, ikinci Ferhad paşa, çüncü İbrahim paşa (Venedikli Baffanın damadı), dördüncü Çiğalezade Sinan paşa, beşinci cerrah Mehmed paşa, altıncı Boyalı Mehmed paşa, yedinci Hızır paşa... Tam yedi vezir.

Avusturya ile sefer başlamıştı. Fakat Ferhad paşa, sefer için acele edilmemesi fikrinde idi, ve haklı idi. Rumeli serhadleri Kanunî devrinde olduğu gibi değerli beylerle dolu değildi. Serhad dirlikleri İçelde bulunduğu için bu dirlikler hep saray mensuplarının ellerine geçmişti. Serhad işleri bu yüzden kâmilen bozulmuştu. Vaktile Türk akıncıları serhadlere dair daima malûmat alırlardı. Şimdi düşman ahvalinden haberdar adam da kalmamıştı. Kış yaklaşmıştı. Ferhad paşa ile beraber sair bir çok kimseler:

— Bahara sabrolunsun, ve tamam mühimmat görülsün dediler.

Sinan paşa kabına sığmıyordu. O da, Ferhad paşa gibi, seferde kendini göstermek istiyordu. Hatta Ferhad paşanın bu mütaleasına çok kızdı. Sefere mâni olanlar hakkında «kâfirlerdir» diye fetvalar bile çıkarttı. Sefere çıkmak için o kadar acele etti ki, on beş gün içinde bütün hazırlığını gördü. Üçüncü Murada kalsa, bir şey yapamazdı. Fakat Sinan paşa çok zengindi. Altı bölükten dört bölüğün aylıklarını üç günde sarayında dağıttı. İki bölük İstanbulda kaldı. Ferhad paşayı yerine kaymakam bıraktı. İki buçuk ay, yollarda asker toplıyarak, hanlar, camiler, imaretler ve hamamlar tamir ettirerek nihayet Essek sahrasında konmaya muvaffak oldu. Artık oradan kaleler fethine azimet edecekti.

Sinan paşa, para kuvvetile Üçüncü Muradın adamakıllı gözüne girmişti. Beyazıd köşkü hâlâ bitirilememişti. Köşkün esasen temelini Sinan paşa açtırmış, Ferhad paşa sadrazam olunca o da epeyce para sarfetmişti. Siyavüş paşanın az himmeti dokunmamıştı. Fakat bu sefer Sinan paşa tekrar sadarete geçince, köşkün itmamına olanca gayretini sarfetti. Bütün mahalle imamlarını getirtip her mahallede yeniden ev yaptıranların binalarında çalışan dülgerleri ve duvarcıları kâmilen toplattı. Hatta Geliboludan bile Rum marangozlar getirterek köşkü bitirdi. Çinilerini kâmilen İzniğe sipariş ederek Üçüncü Murada zarif bir köşk takdim etti.

Sinan paşa, İstanbuldan çıkarken, yeniçeri ağası yanında değildi. Çünkü kanun vardı: Padişah sefere gitmezse, defterhane ve yeniçeri ağası sefere gidemezdi. Onun için Sinan paşa, maiyetine yalnız on iki bin yeniçeri ile kethüda beyi almıştı.

Fakat seferin muvaffakıyetle neticeleneceği şüpheli idi. Nitekim öyle oldu: İlk aylar muvaffakıyetle geçti. Vesprim ve Tata kaleleri alındı. Fakat bilâhare Avusturya imparatoru ikinci Rudolfun kardeşi Hezog Mathias maiyetindeki askerin İtani Belgrada hücumu Sinan paşa ordusunu azîm müşkülâta uğrattı. Budin muhafızı Hasan paşa vakıâ aslanlar gibi döküştü. Fakat düşmanın daha yeğin gelişi askeri fena halde ürküttü. Paşa:

— Bire gaziler! Gayret vaktidir.

Diye bağırıyordu. Kim dinler? Asker akın akın Budine can atmaya çalışıyordu. Hasan paşanın etrafını kâmilen düşman sardı. Paşa vakıâ heyli düşman tepeledi. Fakat kendisine de öyle bir kılıç üşürdüler ki, arkasında zırhı olmasaydı, kurtulmasının imkânı olamıyacaktı. Atı yaralandı. Kendisine bir at yetiştirildi. Maiyeti ile beraber güç belâ canını kurtarabildi.

Artık ondan sonra bozgunluğun ardı arası kesilmedi. Askerler soyuldu, köyler yakıldı. Halk akın akın etrafa dağılmaya ve kaçışmaya başladı. Köyler yağma edildi. Vakıâ düşman karşısında kaçanlar şiddetle cezalandırıldı. Lâkin bunun da hiç hükmü olmadı. Avusturyalılar Budin kalesini bile kuşatmaya hazırlanmışlardı. Hatvan ve Estergon zaten kuşatılmıştı. Türkler Hatvanda ellerinden gelen gayreti gösterdiler. Hasan paşa burada da mertliğini gösterdi. Hatta düşmanla çarpışırken zırhının gömleği tutuştu. Gene gayreti elden komadı. İstanbulda kahramanlık satan Sinan paşa kendi maiyetinde düşmanla çarpışan askeri bile «küffar askeri sanıp» bayrağını topladı, Budine kaçtı. Savaşta yiğitlik gösteren, Hasan paşa idi. O, bu bahadırlığı da oğlu Mehmed paşaya mal etti. Üçüncü Muraddan bir murassa altın kılıç ve bir samur hilât koparmağa muvaffak oldu.

Estergon muhasarası daha şiddetli oldu. Şehirdeki reaya, Türklere etmedik ihaneti bırakmadılar. Fakat Türkler de merdliklerini elden komadılar. Düşmanın bütün hücumlarına karşı durdular. Düşman, kale erlerine:

— Vire ile sağ çıkıp kaleyi verin!

Diye haber yolladı.

Razı olmadılar:

— Biz Rumeli gazileri ve İçel bahadırlarıyuz. Vire bilmeziz!

Diye cevap verdiler.

Düşman:

— İşte Tatar askeriniz kaplumbağaya binmiş, imdadınıza geliyor.

Diye alay ettikçe, onlar da:

(Arkası var)

İĞNE – ÇUVALDIZ

Eski şeyler

Hariciye nezareti celilesi evrak mümeyyizi Aşir efendi tekaüd olduktan sonra bir perşembe akşamı deniz kenarına indi, ağını attı, kendi de şöyle kıyıya uzandı.

Balık boldu. Bir hamlede ağ doldu, taşdı. Aşir efendi oralarda değildi. Nihayet uskumrulardan biri dayanamadı, dile geldi:

— Ağ doldu, dedi, bütün hüsnüniyetimize rağmen giremiyoruz yer yok.

Aşir efendi, o meşhur atlatma zihzihniyetile şöyle bir doğruldu; gerindi:

— Şimdi bakacak vaktim yok, dedi, pazartesi günü gel!

***

Şehremaneti celilesi, yeni yapılacak olan ahşap binalarda tahtakurusu olmıyacağını natık bir talimatname hazırladı. Bu talimatname çıktıktan sonra biri yeni yapılmış bir ahşap ev kiraladı, içine girdi.

Ertesi sabah ev sahibini çağırttı:

— Yahu, dedi, hani Şehremaneti celilesi talimatnamesi mucibince tahtakurusu olmıyacaktı.

— Doğru, fakat tahtakuruları böyle bir talimatname çıktığını nerden bilsinler!..

***

Babıâlide içtima eden meclisi umumî vilâyet, son günlerde üreyen farelerin imhasını komisyonu mahsusuna havale etti.

Ertesi günü farelere bunu haber verdiler. Farelerden biri dedi ki:

— Bakalım biz mi uzun ömürlüyüz komisyon mu?.

***

Medresetülkuzatta hoca efendi dersi yarıda bıraktı ve koşa koşa gitti. Sordular:

— Nereye giti?.

— Ümmiler için yeni bir kurs açıldı, oraya

***

Umumi harp esnasında fırınların önü bir mahşer halini alıyordu.

Bir gün boş bir arsa önünde biriken halka sordular:

— Ne bekliyorsunuz!.

— Burada bir fırın yapılmağa başlanacakmış, şimdiden yer tutuyoruz!.

10

Bir resim uzattılar ve sordular:

— Tanıdın mı?

— Evet, 10...

— Ne onu yahu, içtimaiyatçı uzun İsmail Hakkı ile, avukat şişman Abdülkadir.

— İyi ya işte 10... Biri upuzun, biri yuvarlak!..

Göz

Karısından şikâyet ediyordu:

— Yaptığı kabahatlar görmemezlikten gelinecek gibi değil ki.. hem hılkat bize kabahatları görelim diye göz vermiş...

— Unutma ki, gözle beraber, göz kapağı da vermiş!...

Pansiyonda
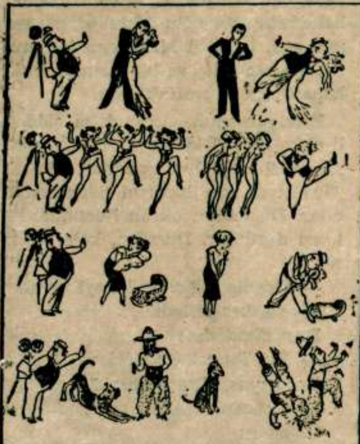
Pansiyonda yemekler pek azdı. Porsiyonlar yarıdan da küçüktü.

Bir gün yeni gelen kiracı sofrada çorba tabağının içine baktı:

— Ne var bu tabakta acaba? dedi.

Eski kiracılardan biri gülümsedi:

— Çorba olmalı, geçen ay da bir kere olmuştu!.

Nasıl yapılması lâzım geldiğini gösteren adam

Acemi pilot — Acaba yeryüzü yukarıda mı kaldı aşağıda mı?..

İstememiş

İşe namzed alınacak gençleri sıhhî muayeneden geçiriyorlardı. Biraz bönce bir genç de muayene edildi. Akşam babası sordu:

— Ne oldu?.

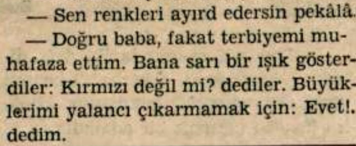
— Kabul etmediler.

— Neye!.

— Renkleri ayırd edemiyorum diye.

— Sen renkleri ayırd edersin pekâlâ.

— Doğru baba, fakat terbiyemi muhafaza ettim. Bana sarı bir ışık gösterdiler: Kırmızı değil mi? dediler. Büyüklerimi yalancı çıkarmamak için: Evet!. dedim.

— Affedersiniz ama, bunun fokstrot olduğuna emin misiniz?..

Karar

İrlandada yeni yapılacak bina hakkında komisyon şu kararı verdi:

«Yeni bir hapishane yapılması mukarrerdir. Tahsisatın az olması sebebile bu bina, yıkılacak olan eski hapishane binasının malzemesile yapılacak ve yeni hapishane yapılıncıya kadar da mahpuslar eski hapishanede kalacaklardır.»

— Yarın muhakkak gezmeğe gideceğiz değil mi?

— Evet, eğer sabahleyin yağmur yağarsa öğleden sonra, öğleden sonra yağarsa sabahleyin gideriz.

Mübalâğa

Çocuk sevinçle içeri girdi:

— Anne, dedi, babam bana apartıman kadar büyük bir otomobil aldı.

Annesi kaşların çattı:

— Ben sana yüz milyon defa mübalâğa etme demedim mi!.

Satmış

İstanbula yeni gelen bir Amerikalı yolda, bir hafta evvel gelen NevYorklu Salamona rasladı.

— Ne işin var burada Salamon?.

— Dikili taşı satın aldım.

— Kaça!.

— Yüz bin dolara.

— Ne olur, yüz elli bin dolar vereyim de bana sat.

Uzun çekişmeden sonra Salamon hakkını sattı, yüz elli bin dolar aldı. Ertesi günü Dikili taş sökülmek üzere iskeleler kuruldu. İşe derhal zabıta müdahale etti. Amerikalı taşı satın aldığını söyledi...

Hâlâ Salamonu arıyorlar...

Kayıp

Kocası o gece eve eli boş geldi. Karısı sordu:

— Hani kumaşım?.

— Sorma karıcığım, parayı kaybettim.

— Evet amma bu üçüncü oluyor... Bu ne dalgınlık.. yoksa cebin mi delik...

— Üzülme, nasıl olsa paraları geri alırım, Ahmedin talihi boyuna devam edecek değil ya!...

Hesap

Güzel bayan lokantada yemeğini yedi ve hesap göreceği sırada garsona hızlı sesle:

— Eyvah, çantamı evde unutmuşum! dedi.

Karşıda oturan genç bir bay yerinden kalktı:

— Müsaade ederseniz hesabınızı vereyim .

— Hayır, daha evvelki gün siz verdiniz, bırakın bugün de başka bir budala versin!...

Sanmış

Yüzbaşı erlerden birini fena halde azarladı.

Ertesi sabah azarı işiten er yüzbaşının önünden geçerken selâm vermedi.

Yüzbaşı seslendi:

— Hey, neye selâm vermiyorsun?

— Bana dargınsınız sanıyordum!..

Çapkınlar!

Babası sordu:

— Dün akşam otomobili garajdan sen mi çıkardın?

— Evet baba, iki erkek arkadaşımla gezmeğe gittim.

Babası gülümsedi.

— Âlâ!.. O iki erkek arkadaşına söyle, otomobilde oya işlemeli küçük mendillerini buldum!..

Hayır

— Neye düşünüyorsunuz?. Bu kısrak hiç durmadan, soluksuz, on beş kilometre yol gider, almıyacak mısınız?

— Hayır.

— Neden?

— Benim çiflikle şehir arası on kilometredir, geri kalan beş kilometreyi ne yapayım?..

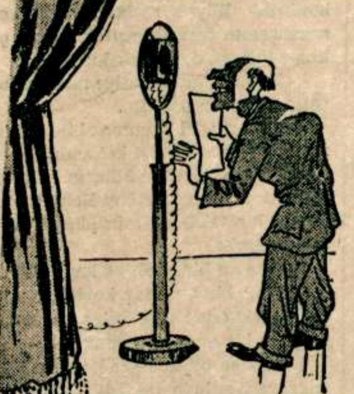
Su

Ağzına ömründe şaraptan başka bir şey koymayan biri anlatıyordu:

— Çölde şarap bitti, tek damla kalmadı. Dudaklarımız kurudu...

— Su bulamadınız mı?.

— Bulduk, bulduk amma yıkanmak istemiyorduk ki...

— Allo!.. Allo!.. Burası radyo.. size tarif edeceğim hareketleri benimle beraber yaparsanız, dinç, gürbüz, muntazam endamlı olursunuz!..

İzmir mektupları

İzmirliler orduya sekiz tayyare hediye ettiler

Bu tayyarelere ad konma resmi parlak surette yapıldı

Yukarıdan aşağıya doğru: Ad konma resminde vali Fazlı Güleç nutuk söylüyor. İzmirlilerin hediye ettikleri sekiz yeni tayyareden dördü, yeni tayyarelerimizin önünde kıymetli pilotları, Balçova ve Narlıdere köylüleri satın aldıkları ve kendi köylerinin adını taşıyan tayyarelerin önünde

İzmir (Akşam) — İzmirin hamiyetli halkının bir yıl içinde ordumuza hediye ettiği sekiz tayyarenin ad konma merasimi, on binlerce İzmirli ve köylü önünde Gazemirde parlak bir şekilde yapılmıştır. İzmirin kadın ve erkek halkı, merasim yerine iki hususî trenle gelmişlerdi. Tayyarecilerimiz, gelenleri karşılayarak meydana götürüyorlar ve yüksek bir nezaketle sorgularına cevap veriyorlardı.

Vali Fazlı Güleç, müstahkem mevki komutanı vekili, belediye reisi doktor Behcet Uz, Türk hava kurumu İzmir şubesi müdürü Şevki Demir ve daha pek çok zevat ve yüksek bayanlar merasimde hazır bulunmuşlardır.

Başbakanımız İsmet İnönünün, hava kuvvetlerimize ehemmiyet verilmesi hakkındaki işaretlerinden henüz bir yıl geçmeden İzmirin hamiyetli halkının sekiz tayyarelik mühim bir filoyu ordumuza hediye etmesi hakikaten mühim bir hâdisedir. Merasimde bulunanlara hazırlanan zengin büfede çay ikram edilmiş ve sonra, ortada karşı karşıya duran sekiz tayyarenin önünde merasime başlanmıştır.

Ortada hazırlanan kürsüye çıkan vali Fazlı Güleç, çok veciz bir nutuk irad ederek hava kuvvetlerine yardım etmenin ehemmiyetinden bahisle eski ve yeni idareler arasında bir mukayese yapmıştır. Türklerdeki askerlik ruh ve meziyetinin vatanı nasıl kurtardığını anlatan ve çok alkışlanan valinin nutkunu İzmir kadınları namına bayan Ferhundenin nutku takip etmiştir.

Bayan Ferhunde, İzmir kadınlarının da vatani vazifelerini yaptıklarını ve yapacaklarını söylemiş, alkışlanmıştır. Daha sonra Bucalılar namına Buca belediye reisi Nazım Anık, İzmir işçileri namına işçi ve esnaf kurumları birilği reisi Galip, manifaturacılar namına Hasan Fehmi, Balçova ve Narlıdereliler namına Mehmed, İzmir balıkçıları namına Ali reis ve bahçıvanları namına da Niyazi birer nutuk irad etmişlerdir. Halk, fevkalâde yüksek tezahürat yapmış ve sekiz tayyarenin adlarını örten bezler, birer birer kaldırılarak tayyareler uçurulmuştur. İzmirliler, kendi paralarile yaptıkları tayyarelerin İzmir semasında yaptıkları akrobatik hareketleri takdirlerle seyretmişler ve göğüsleri sevinç ve gurur içinde merasim yerinden ayrılmışlardır. Halktan isteyenler, bilhassa bayanlarımız, tayyarelerle uçurulmuşlardır.

Bu tayyareler, İzmir kadınları, İzmir işçileri, İzmir memurları, İzmir manifaturacıları, İzmir balıkçıları, Narlıdere ve Balçova köylüleri ile Bucalılar adını taşımaktadır. Ve bu hamiyetli vatndaşların teberrülerile alınmıştır. İzmirliler, gelecek sene ordumuza sekiz değil, on sekiz, hattâ daha fazla tayyare hediye edeceklerdir.

Kadıköy belediyesi köpekleri öldürüyor

Kızıltoprak, Göztepe, Erenköy ve civarında köpekler çoğalmıştır. Dünden itibaren Kadıköy belediyesi bu köpekleri itlâf etmeğe başlamıştır.

Seyahat acentelerinin bir müracaati

Seyahat acentelerinden bazıları belediyeye müracaat ederek 936 - 937 seyahat mevsimi için İstanbulda, İstanbul bledieyesinin ne gibi eğlenceler tertip ettiğini veya edeceğini sormuştur.

Deniz Harp okulunda dünkü merasim

Mektebin 161 inci yılı parlak törenle kutlandı

Memlekete birçok yiğitler kazandıran deniz okulu 161 inci yılını dün büyük merasimle kutladı. Merasime birçok askerî erkân, askerî mektep müdürleri ve hemen bütün eski mezunlar gelmişti. Davetlileri mektep kapısında süngülerini takmış oldukları halde istikbalin genç denizcileri merasimle karşıladılar, selâmladılar. Amiral Vasıf talebeyi teftiş etti. Mektebin hıncahınç dolu salonlarında hep eski deniz ve kahramanlık hikâyeleri anlatılıyordu. Evvelâ divan borusu çalındı. Mektebin karşısında duran Hamidiye kruvazöründen atılan bir topla merasime başlandı, istiklâl marşı söylendi, merasimle bayrak çekildi. Evvelâ yarbay Cevad donanma komutanı amiral Şükrü Okan'ın Malta seyahati münasebetile merasime gelemediğini ihtisaslarını yazarak gönderdiğini bildirdi.

Amiral Şükrü Okan'ın ihtisaslarını okudu. Amiral Şükrü Okan ihtisasatında diyordu ki:

Sayın arkadaşlarım baylar ve okurlar

Deniz harp okulu ve lisemizin açılma töreninin kutlanmasında bulunamamaklığımdan duyduğum acıyı; uzun yıllardanberi Akdenizin enginlerine açılmak ve Türkün yüce sancağını bu sularda dalgalandırmak fırsatını bulamıyan deniz kuvvetlerimizi Malta sularına götürmek vazifesini almış bulunmaklığım hafifletiyor.

Sularımızdan ayrılırken benim ve bütün donanma subaylarının gönülleri sizlerle beraberdir. Gideceğimiz enginlerde çok şanlı tarihimiz var. Ben oralarda Türkü uzun yıllar egemen kılan büyük denizcilerimizin ruhlarına sizlerden de selâmlar götüreceğim.

Genç Türk denizcisi; tekniğin ve bilginin derli toplu öğretildiği bu yuvanın 161 yıllık varlığını kutlarken ileride seni bekliyen büyük vazifelere çok iyi hazırlan.

Bu okul Türk denizciliğinin, deniz kudretinin temel taşıdır, geçmişteki komutanlar bu yuvanın feyzi altında tenemmüv ederek yetişmişler ve ilk meslekî terbiyelerini, ilhamlarını buradan almışlardır.

Türk cumhuriyeti senden çok büyük işler bekliyor.

Ülkün, yılmadan, dinlenmeden, daima ilerilemek, amacın yurduna göz koyabileceklere tâ enginlerde cevap vermek, ve amacını enginlere götürmek, oralarda yaşamak olsun.

Bunun için de ruhun, maneviyatın, cesaretin yüksek, ve bilgin olmak lâzımdır.

Deniz harp okulu ve lisesinin bir buçuk asrı geçen bugünkü açılma törenini kutlarken bizlere bu çok şerefli ve ümitlerle dolu günü yaşattıran ve ulvî amaç ve ülküyü telkin eden Atatürk'e şükran ve tazimatımızı arzetmeği bir vazife bilirim.

Yukarıda bayrak çekiliyor, davetliler okula girerken, ortada talebeler İstiklâl marşını söylüyor, Atatürk büstüne çelenk konuyor, eski mezunlar, aşağıda mekteb komutanı nutuk söylüyor, denize çelenk atılıyor

MEKTEP KOMUTANININ NUTKU

Bundan sonra mektep komutanı yarbay Ertuğrul güzel bir nutukla mektebin tarihçesini yaptı ve sözlerini şöyle bitirdi:

İlk resmî mektep:

18 inci yüz yılda garp devletleri deniz harbinin amelî ve nazarî yeni bilgilerle kazanılacak bir fen haline geldiğini takdir ettiler ve Deniz mektepleri açtılar. Bu zamanlarda donanmamızın uğradığı bazı muvaffakıyetsizliklerin bir sebebi de ilimsizlik olduğunu anlıyan Cezairli gazi Hasan paşa ilk deniz mektebimizi açmakla tarihimizde çok ünlü bir mevki aldı.

Bu büyük deniz komutanımızın hükûmete yaptığı teklif üzerine bir buyruk yazıldı ve tersanei amirenin darağacı semtinde ve kadırgaların çekildiği gözlerden birinde Hendesehane adlı ilk mektebimiz yapıldı, öğretmenler tayin edildi ve okurlar alındı.

İyi bir tesadüf, ilk deniz okulunu kurmak şerefini Cazayirli bir Hasan paşaya verdiği gibi o okulun ilk hocalık mevkiini de ayni adlı başka bir Cezayirliye vermiştir ki birincisi komutanlık ve görüş kudretile nasıl temayüz etmiş ise ikincisi de kaptanlığa kadar yükselmiş, italyanca ve fransızcayı iyi bilir ve yorulmadan çalışır, gayretli ve kıymetli hocalarımızdandır.

Deniz okulunun bu ilk açılışı 18/2. ci teşrin/1776 tarihidir. Bu deniz okulumuzun baş hocalığında Gelenbevi İsmail Hakkı, Palabıyık Mehmet, Behar efendiler gibi değerli üstadlarımız bulunmuştur.

«— Okulumuzun ilk kurucusu Cezayirli Hasan paşanın adını saygı ile anarken yurdu kurtaran Atatürkümüze yüreklerimizin büyük bağlılık ve saygılarını şükranla arzederim.»

Bundan sonra mektebin en eski mezunu Hamid Naci kollarında iki bahriyeli ile hitabet yerine getirildi. Mektep komutanı:

— Bu bizim çocukların kendi ellerile yaptıkları ve gönüllerinden kopan bir hediyedir. Kabul ederseniz minnettar oluruz.. dedi.

Bay Hamid Naciye nikel çerçeveli mektebin hediyesi verildi. Hamid Naci davetlilere ve talebeye çok güzel bir nutuk söyledi:

— Ben bugünü görmek için hasta yatağımdan kalktım da geldim.. biz ne büyük mahrumiyetler içinde yetiştik. Bize bugünleri gösteren Atatürke «yaşasın..» diyorum. Hep birden bağırdılar:

— Yaşasın Atatürk..

Bundan sonra bütün eski mezunlar hatıra defterini imzaladılar. Deniz şehidleri namına denize sarı çapa biçiminde bir çelenk atıldı.

Atatürkün büstüne çiçekler kondu. Yemek yendi. Öğleden sonra mektebin kuruluşunu tasvir eden tarihî bir piyesle, Atatürk tablosu gösterildi.

Dört çocuklu asker

Fransada Baille isminde biri, birkaç sene tecil edildikten sonra askere alınmıştır. Pek genç yaşında evlenen bu adamın dört çocuğu vardır, beşinci çocuğu da doğmak üzeredir.

Baille kışlaya giderken yiyecekleri bulunmayan ailesi erkânını da birlikte götürmüştür. Alay kumandanı alaydaki teavün kasasından nefere 400 frank ve bir hafta izin vermiştir. Baille ailesini bir odaya yerleştirecek ve bir müddet yaşamaları için para bırakarak dönecektir. Alay kasasından bundan sonra da yardımlarda bulunulacaktır.

Dört çocuklu asker kışlaya gidiyor

Define bulmak için iki bin lira kaptırdı

Fatihte oturan hacı Mustafanın başına gelenler

Zabıta garip bir dolandırıcılık vakasının tahkikatına el koymuştur. Hâdise etrafında şu malûmatı aldık:

Fatih civarında Hacı Mustafa adında bir adam oturmaktadır. Hacı Mustafanın köşesinde bir haylı da parası vardır.

Bir gün Hacı Mustafaya bir adam gelmiş bir müddet öteden, beriden konuşup ahbaplığı ilerlettikten sonra sözü zengin olmak bahsine çevirerek:

«— Bayım. Birdenbire zengin olmak istersen sözümü dinle. Ben yangın yerinde bir arsa buldum. Bu arsada mühim birdefine gömülüdür. Defineyi çıkarmak için arsayı satın almak lâzım geliyor. Fakat benim param olmadığından bu işi yapamıyorum. Şimdi bu işi seninle beraber yapalım. Arsayi satın alalım ve kazıp defineyi çıkaralım... demiştir.

Define bahsi bay Mustafanın hoşuna gitmiş fakat bu işe muvafakat etmek için evvelâ bir tecrübe yapmak istemiş, define ortağı arkadaşı buna da muvafakat etmiş, ertesi gün yanında diğer bir arkadaşile beraber gelerek bay Mustafayi almışlar ve akşam üzeri yangın yerindeki arsaya gitmişlerdir. Arsada iki ahbap kolları sıvıyarak toprağı kazmağa başlamışlar, bay Mustafa da başlarında durup seyretmiştir. Toprak bir müddet kazılmış ve bir aralık çamurlar arasından bir kaç altın çıkmıştır. Bay Mustafa bunu görünce son derece memnun olmuştur. O sırada kendisile pazarlığa girişen adam altınları almış ve:

«— Gördünüz ya.. altınlar çıkmağa başladı. Fakat asıl define daha derindedir. Arsayi alır da rahat rahat kazarsak küplerle dolu altınlara sahip olacağız..

Demiş ve gene beraber oradan ayrılmışlardır. Bundan sonra iş arsanın satın alınmasına kalmış ve bay Mustafa arsanın satın alınması için lâzım gelen parayı vermeyi kabul etmiştir. Bu karar üzerine define arayıcıları faaliyete başlamışlar, bay Mustafaya bir çok uydurma evrak getirerek adamcağızın iki bin liradan fazla parasını çekmişlerdir. Fakat arsanın alınması işi bir türlü bitirilip defineyi çıkarmağa girişmemişlerdir,

İki define mütehassısı paraları çektikten sonra bir daha bay Mustafanın yanına uğramamışlardır. Bay Mustafa bir müddet beklemiş, define mütehassıslarile iki bin lirayı mütecavüz parasının da uçup gittiğini anlayınca zabıtaya müracaat etmiştir.

Polis ikinci şube müdürü tarafından yapılan araştırma neticesinde bu işin Celâl adında bir adamla Mehmed adında diğer bir arkadaşı tarafından yapıldığı tesbit edilmiştir. Zabıta bunları yakalamış, bay Mustafaya gösterilince ikisini de tanımıştır. Zabıta tahkikatına nazaran bunlardan Celâlin bu şekilde daha bazı dolandırıcılık işlerile alâkadar bulunduğu anlaşıldığından tahkikat genişletilmiştir.

Karısını yaralıyan koca mahkûm oldu

Edirnekapı civarında oturan Yaşar adında biri karısı Rebia ile kavga etmiş ve kadın kendisine darılarak evden çıkmıştır. Yaşar tekrar barışmak için bir kaç defa haber göndermişse de Rebia kabul etmemiştir. Bundan hiddetlenen Yaşar bir gün sokakta Rebiayı yakalamış ve kedisile barışmadığı için üzerinde taşıdığı büyük bir ekmek bıçağile kadını dört yerinden yaralamıştır.

Dün ağır ceza mahkemesinde Yaşarın muhakemesi yapılmış, suçu sabit olduğundan kendisi iki ay, yirmi gün müddetle hapsine ve ayrıca bıçak taşımak suçundan da bir lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir. Yaşar mahkûmiyet müdetini ikmal etmiş olduğundan serbes bırakılmıştır.

AKŞAM – SPOR

Talimatnameyi hazırlarken

Çok düşünmek ve titiz davranmak lâzımdır

Türk Spor kurumu nizamnamesi mucibince yapılamsı lâzım gelen talimatname, Berlin ve Rusya seyahatlerinin araya girmesi yüzünden bugüne kadar yapılmadı. Bu yüzden hergün bir sürü ihtilâflar karşısında kalıyoruz. Neyse ki Genel Merkez son günlerde, talimatnamenin hazırlanması için bir heyet kurdu. Bu heyette eski nizamnameyi yapmış olanlardan bir kısmile teşkilâtın kurulduğu gündenberi bu işlerde yoğurulmuş kimseler bulunduğu gibi ,açık söyliyelim ki, bu işin inceliklerile hiç meşgul olmamış kimseler de var.

Bugün, elimizde talimatname olmadığı için, başvurduğumuz o rengârenk eski nizamname var. Eski nizamname, bu işin en ince teferrüatına kadar nüfuz etmiş kimseler tarafından yapılmıştı. Bunların arasında ve hattâ başında sporcuların çok yakından tanıdığı Ali Sami, Yusuf Ziya, Burhan Felek, merhum Şeref, Fethi Başaran vardı. O nizamname uzun bir tetkik neticesi kaleme alındı. Hiç bir şey yoktu ki, onun çerçevesi içine girmiş olmasın. Spor işlerimizde bir çok aksaklıkların meydana çıkması da eski nizamnamenin bu kadar teferrüatlı ve mufassal olmasından doğdu. Çünkü son senelerde usta klüpçüler her maddeyi bir tefsir meselesi haline getirmenin ve her maddeyi kendilerine göre tefsir etmenin veya ettirmenin kolayını buldular. Tabiî bu yüzdendir ki, tefsir kolaylığını bulanlar bulamıyanları daima masa başında mağlûp etti. Eğer o nizamname hüsnü niyetle ve muhtelif tefsirlere uğratılmadan tatbik edilseydi spor işlerimiz için bundan iyi bir nizamname aramağa lüzum kalmazdı.

Son kongre tefessüh ettirilmiş olan eski nizamnameyi kaldırdı. Yeni nizamname ise aksine olarak çok muhtasar ve müphem olduktan başka hemen her şeyi talimatnameye bırakmaktadır.

Bizce, yeni nizamnamenin ilk sakat tarafı heyetlerin vazifelerini şahıslar üstüne bırakmasıdır.

Yapılacak talimatnamede lig heyetlerinin teşkili noktasına bilhassa ehemmiyet vermek lâzımdır ki, bu sakat taraf biraz tamir edilmiş olsun.

Yeni nizamnamenin şu noktası da çürüktür. Bir federasyonun kararını umumî merkez başkanı resen istediği şekilde tatil veya reddedebiliyor.

Federasyonun başkanları tabiatile aid olduğu sporda ihtisas sahibidirler. Olmıyanlar seçilse dahi onu biz öyle kabul edeceğiz. Federasyon uzun bir tedkik neticesi o sporun yükselmesi, kalkınması için bir karar veriyor. Ve karar genel merkez başkanına gidiyor. Başkan federasyonun verdiği kararı isterse kabul etmiyor ve bozabiliyor. Demek oluyor ki, yeni nizamname ihtisas kabul etmiyor, ihtisası inkâr ediyor. Bu da gösterir ki, yeni nizamnamenin sakat tarafları vardır. Hergün ihtilâflar karşısında kalınacaktır. Bu nizamname ile iş görmek bizce bir parça güçtür. Talimatnamenin hazırlanması için kurulan heyetin bu noktaları göz önünde bulundurması lâzımdır, -öyle bir nizamname hazırlanmalıdır ki, bir dereceye kadar olsun bu doğacak ihtilâfların önüne gecilebilsin- daha hangi noktaları göz önnüde bulundurmak lâzım olduğu hususunda da hatırımıza gelenleri şurada kısaca kaydedelim.

1 — Ajanlar ve onunla beraber çalışması nizamnamede gösterilecek lig heyetlerinin şekilleri ve ajanların fennî noktalarda verecekleri kararların ve tatbike koyacakları işlerin bu lig heyetlerinden ne şekilde geçeceği. Bölge başkanlarının ajanın vezaifine müdahale edebileceği noktalarla müdahale edemiyeceği noktaların tefriki.

2 — Tescil işleri: Bugün bu heyet

Eski nizamnameyi kaleme alanlardan ve yeni nizamname âzasından Bürhan Felek

içinde Burhan Felek, Fethi Başaran ve bir parça da bu işlerle mıntakadaki aldığı vazifeler dolayısile yakından alâkadar olmuş Necmi Ataman hariç diğer arkadaşlar, kendileri de kabul etmeleri lâzımdır ki bu tescil işlerinin inceliklerini bilmezler. Halbuki nizamnamenin en mühim tarafı, hiç şüphesiz ki heyeti işgal eedcek noktası da budur.

Tescil işlerinde asıl düşünülecek şey klüp değiştirme meseleleridir. Klüp değiştirecek bir idmancının ayrıldığı klüpten bonservis alması ve vermeyen klübün bölge yolile bonservisin ne şekilde isteneceği noktaları iyi düşünülmelidir. Öyle bir şekil bulmalıdır ki, ne o amatör idmancı körkörüne bağlanmış bulunsun, ne de o klüp zarar görsün. Heyet bu noktada verilecek kararda eğer düşünerek hareket etmiyecek olursa en ziyade zarar görecek küçük klüplerdir. Düşünülmiyerek verilecek bir karar, bazı küçük klüplerin çok zarar görmesine sebep olabilir.

Bir nokta daha: Ceza meseleleri. Yeni nizamname disiplin heyetleri kurulacağını madde ile gösteriyor. Bu disiplin heytleri, cezaları ne şekilde verecektir?. Yapılan harekete göre mi cezalar tayin edecektir? Yoksa o cezanın verilmesini isteyen ajanlık ve yahud bölge tarafından teemmülden sonra mı verecektir? Bu noktalar maddelerle gösterilmelidir.

Velhasıl bu talimatnamenin yeni nizamnamenin sakat taraflarını örtmek için iyi düşünülerek yapılması lâzımdır. Diğer bir yazımızda tescil işlerinin şekilleri ve diğer noktalar hakkındaki fikirlerimizi yazacağız.

M. Kemâl

Kâfi gelmiyor!

Almanlar yeni bir stad yaptıracaklarmış

İtalya millî takımının en iyi oyunculanndan Ferrari

Almanya ve İtalya millî takımlarının Berlinde pazar günü yaptıkları futbol maçının ikişer sayile berabere neticelendiğini radyo havadisi olarak okuyucularımıza bildirmiştik.

Evvelâ şunu söyliyelim ki, bazı spor karileri Berlinde oynayan İtalya millî takımını Berlin olimpiyatlarında şampiyonluğu almış olan amatör millî takım zannetmişlerdir. Halbuki isimlerini aşağıya yazdığımız oyunculardan İtalya takımının yeni elemanlar da sokulmuş profesyonel takım olduğu anlaşılır.

Oliveri - Monzeglio, Allemandi - Serrantoni, Andreolo, Varglien - Fasinati, Perrazzolo, Piola, Colaussi, Ferrari.

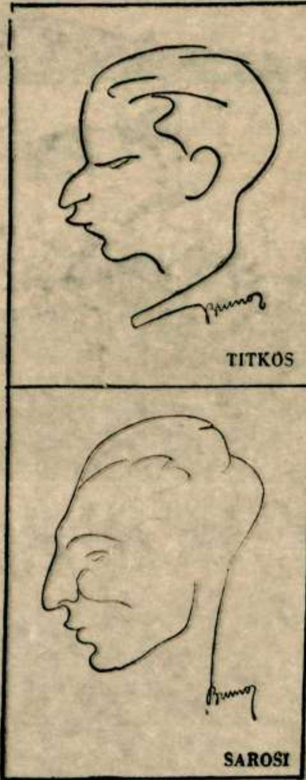
Monzeglio, Allemandi, Piola, Allemandi, Ferrari gibi oyuncuların mevcudiyeti İtalya takımının zannedildiği gibi amatör olmadığını göstermeğe kâfidir.

Bu vesile ile bu maç esnasında tebarüz eden bir noktayı da yazmadan geçemiyeceğiz:

Maç, Berlinde olimpiyat stadında yapılmıştır. Bu stad 100,000 kişi almaktadır. Halbuki maç gününden çok evvel biletler tamamen satıldığı halde 60000 kişi daha yer almak için müracaatta bulunmuşlardır. Bu vaziyet karşısında Almanya bu gibi mühim maçlarda seyircilerin arzusunu karşılayabilecek 200,000 kişilik yeni bir stad yaptırmak düşüncesindedir.

Paris Peşteyi yendi

Sarosi'nin oynaması Macarları 2-1 mağlûbiyetten kurtaramadı

Macar millî takımının oyuncularından Titkos ve Sarosi

Paris ve Peşte muhtelitleri pazar günü Pariste karşılaştılar. Peşte takımı Parise çok kuvvetli gitiği ve boykotlu olduğu halde İngiltere - Macaristan maçı için affedilmiş bulunan Sarosi de merkez muhacim oynadığı halde Paris muhteliti bu maçı kazandı. Halbuki son maça gelinceye kadar Paris ve Peşte muhtelitleri arasında yapılmış olan dört maçın hepsini Macarlar kazanmış olduğu için bu sefer de Peştenin kazanacağı kuvvetle tahmin ediliyordu.

Maça takımlar şu şekillerde çıkmışlardır:

Paris: Hiden - Ortin, Dupuis - Gougain, Jordan, Meuris - Aston, Simonyi, Couard, Janin, Mathé.

Peşte: Szabo - Biro, Polgar - Lazar, Turay, Dudas - Titkos, Toldi, Sarosi, Muller. Sas.

Paris muhtelitinin kaleciliğini yapan Avusturya millî takımının kalecisi Hiden, eski Auvsturya - Macaristan karşılaşmalarında Macar millî ve Peşte muhtelit takımları sol içi meşhur Toldi ile çok uğraşmış olmak sıfatile, maçtan evvel demiştir ki:

— Toldi yaman oyuncudur doğrusu! Fakat gol yapmak isterlerse çok uğraşmalıdırlar.

Macar fedrasyonu reisi doktor Fodorun da gene maçtan evvelki sözleri şu olmuştur:

— İngiltere maçından önce bu maç dört nala gideceğimiz son maçtır.

Maç çok güzel olmuş, Macarlar hâkim oynadıkları ve çok güzel paslar yaptıkları halde gol çıkaramamışlardır. Fransızlar enerjik bir oyun çıkararak ilk devrede Mathé'nin yaptığı bir gol ile devreyi 1-0 galip bitirmişlerdir.

İkinci devre daha hararetli olmuş ve iki taraf ancak birer gol yapabilmişlerdir.

Rasih Paristen geldi. Bu haftadan itibaren takımdaki yerini alacaktır

Güneşin çok kıymetli futbolcülerinden Rasih tahsil için Parise gitmişti. Ve bir senedenberi Pariste bulunmakta idi. Rasih bundan iki ay evvel Istanbula gelmiş ve lig maçlarında takımdaki yerini almak üzere idmanlarına başlamıştır. Esasen Fransada futbolü bırakmamış olan Rasih bu haftadan itibaren yerini alacaktır.

Bu kıymetli futbolcünün iltihakile Güneş muhacim hattı en kuvvetli şekle girmiş oluyor.

Edebiyat fakültesi bir voleybol müsabakası tertip etti

Üniversite edebiyat fakültesi talebe cemiyeti kız ve erkek talebeler de dahil olmak üzere fakültenin muhtelif enstitüleri arasında bir voleybol müsabakası tertip edilmiş ve mektürini tanzim edilmiştir.

Futbolun cilveleri: Nakavt yalnız boksta olmaz. Zamansız bir plonjon esnasında kaza ve hattâ bazan kasıt neticesi olarak gelen bir tekme veya topu yakalamak için havaya zıplayış sırasında sıkı bir çarpışma, kaleciyi de böyle nakavt edebilir. Her sporun kendine has cilveleri olduğu gibi futbolun da bu tarafları vardır.

Amerika reisicumhuru nasıl yaşar

M. Ruzveltin senelik cep harçlığı 80,000 lira tutuyor

Fakat çamaşırından, tıraşına ve okuduğu gazetelere kadar bütün hususî masrafları Amerika devlet bütçesinden çıkar

Amerika cumhur reisliğine yeniden intihap edilen M. Ruzveltin devletten aldığı resmî maaş, o kadar çok değildir. M. Ruzveltin senelik maaşı vakıa 80,000 liradır. Fakat Amerika devlet reisinin devlet hazinesinden aldığı para bundan ibaret değildir. Devlet reisinin bütün hususî masrafları devlet hazinesinden çıkıyor. Bu hususta biraz izahat verelim:

M. Ruzveltin oturduğu beyaz evin bütün masrafları, teshin ve tenviri, hademe, memur ve diğer müstahdem maaşları devlete aittir. Hattâ reisicumhurun giydiği kostümden yakalığına kadar çamaşır ve esvabının yıkanma ve ütüleme masrafları da devlete aittir. Reisicumhurun maiyetinde bulundurulan doktorun tahsisatı, hastalığında kullandığı ilâçlara kadar hep devlet hazinesinden çıkıyor. Amerika hazinesinin M. Ruzveltin esvap ve çamaşırları için ayırdığı senelik tahsisat 6000 lira tutuyor.

M. Ruzvel ve ailesi erkânı

SEYAHAT MASRAFLARI

Reisicumhurun seyahat masrafı da devlete aittir. Bu seyahat masrafı için devlet bütçesine konulan tahsisat 30,000 liradır.

Otomobil ve garaj masrafları bu heasptan hariçtir. Reisicumhurun otomobillerini kullanan şoförlerin senelik maaşatı için 22,000, üniformaları için 3,000, otomobiller için 45,000 lira kadar bir para harcanır.

Reisicumhurun emrinde maaşları ve masrafları hükûmet tarafından ödenen bir doktor ile bir dişçi de vardır ki, bunların masrafları senede 30,000 lirayı bulur.

Reisicumhur seyahatlerinde indiği otellerin masrafları, hattâ garsonların bahşişleri de devlet hazinesinden çıkar.

BERBER AYLIĞI, KOLONYA PARASI

M. Ruzvelti her sabah tıraş eden berberin aylığını, tıraş için kullanılan sabun, ustura, kolonya paralarını gene hazine verir. Reisicumhurun mesai odasını ve kabul salonunu süsleyen çiçeklerin bedeli ve bahçıvanın senede 3000 lira tutan aylıklarını da devlet öder.

Baş bahçıvanın maiyetinde kullanılan bahçıvanların maaşları bu hesaba dahil değildir. M. Ruzveltin hergün okuduğu gazetelerin, mecmuaların, kitapların parası da millet hazinesinden çıkar.

Reisicumhurun seyahatleri için birçok hususî trenler ve Potonal namında mükellef bir yat daima emrine amade bulundurulur. Yalnız yatın hükûmet hazinesinden ödenen senelik masrafı 80-90 bin lira tutar. Yalnız şu nokta vardır ki, Ruzvelt yatla seyahat ederken yediği yemeklerin parasını kendisi öder.

Reisicumhur, icabında seyahatleri için donanmadan ordunun nakil vasıtalarından da istifade edebilir. Bu, kendisinin mutlak bir hakkıdır. Velhasıl Amerika reisicumhurunun senede devlet hazinesinden aldığı 80,000 lira, sadece cep harçlığıdır.

M. Ruzvelt yemek yiyor

BEYAZ SARAY NASIL BİR YER?

Beyaz sarayda 21 yatak odası vardır. Bir jimnastikhane, bir yüzme havuzu ve mükemmel kış bahçeleri mevcuttur. Beyaz eve 30,000,000 lira kıymet biçilmiştir. Burada, bir vatandaş oturacak olsa senede 480,000 liraya yakın vergi vermesi lâzımdır. Reisicumhur, bu vergiden muaftır. Beyaz sarayda milyonlar sarfile yapılan son değişikliklerin biri de reisicumhurun kabinesi ile kabinenin içtima ettiği odada yapılmıştır. Son zamanlara kadar reisicumhur vekili kabine içtimalarında bulunmazdı. Ruzvelt bunu değiştirdi ve âdeti veçhile kendine sadık kalan reisicumhur vekili Garneri kabine içtimalarına kabul ettirerek taltif etti, mevkiini yükseltti.

RUZVELT SADE YAŞAR

Ruzvelt gayet basit yaşar. Saat sekizde kalkar. Hafif bir kahvaltı eder, sonra sabah gazetelerini okur. 10,30 dan 12 ye kadar ziyaretleri kabul eder. Hergün 15-20 kişi ile devlet işleri hakkında görüşür.

Saat 12 de çorba, salata ve kahveden ibaret hafif bir kahvaltı yapar. Ondan sonra devlet işlerine bakar. Kabine erkânı ile görüşür. Lâzım gelen evrakı imzalar.

Akşam üstü onun için inşa edilmiş olan havuzda yüzer. Yemekten sonra nutuklarını hazırlamak için dairesine çekilir.

Eğlenceleri sittir. Hususi sineması vardır. Haftada iki defa filim seyreder. Miki Fareyi pek sever. En çok sevdiği yemek te omlettir. Bunu zevcesi hazırlar. Otuz senelik mesud evlilik hayatlarında omleti daima o hazırlamıştır.

Amerika reisicumhurunun oturduğu beyaz ev

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galatada İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Fenerde Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Topkapıda Nâzım,

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 4 — Ruzu Kasım 12

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,23	2,04	7,12	9,45	12,00	1,35
Va.	5,09	6,51	11,59	14,32	16,48	18,24

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 782

Mekkede 33 bin kişinin ölümüne sebep olan 310 kolerası

Hicazda kolera ilk defa 1831 de görülmüş, ondan sonra meşrutiyete kadar bazan bir kaç senede bir, bazan da iki sene sıraya on dokuz defa daha tekerrür etmiştir. Resmî kayıdlara nazaran bir çok defasında dört binden altı bine kadar telefatı badî olan bu hastalık 1893 de pek şiddetlenerek otuz üç bin kişinin ölümüne sebep olmuştur.

Haziranın sekizinci - zilkadenin yirmi üçüncü - günü başlıyan ve (1310 kolerası) diye şöhret bulan bu kolera ilk günü ancak 31 kişiyi öldürmüş iken sonra gittikçe şiddeti artarak hacılar her sene olduğu gibi (Mina) mevkiinde iken bayramın ikinci, üçüncü günlerinde günde iki bin beş yüz telefata kadar yükselmişti! O sene mutaddan fazla gelmiş olan hacılar arasında görülen ölüm vakalarının çokluğu insana dehşet vermemek kabil değildi. Cenaze yıkıyanlar işlerinde âciz kalmışlardı; zaten bunların da bir kısmı ölmüştü. Kesilen kurban lâşelerinin defnine memur olanlar kaçmışlardı. Güneşe maruz kalan binlerce lâşenin taaffünü tahammül edilecek dereceyi aşmıştı.

Hicaz fırkası kumandanı Divrikli ferik Osman paşa askerin başına geçerek bu lâşeleri kuyulara defniçin insanlık fevkinde gayretler sarfediyordu. (1)

Hacıların (Mina) da üç gün kalmaları lâzımdı. İş başında bulunan doktor Kasım İzzeddin bey hastalık istilâsının vehametini şerif Avnürrefik paşaya anlatmağa muvaffak oldu.

Şerifin verdiği emir üzerine hacılar kurban bayramının üçüncü günü sabaha karşı Mekkeye avdete başladılar. Fakat bu hareket âdeta bir ordu bozgununu andırdı. Hasta diye develere bağlanan hacılar sarsıntı ve güneşin harareti ile yolda ölüveriyorlardı.

Kafile Mekkeye girince âfetin dehşeti bir kat daha şiddetle hissolunmuştu. Ölenlerin defni mümkün olamıyordu; cenazeler sokaklarda kalıyordu. Kolera — ölüm olmuştu.

Bu dehşet karşısında hacılarda artık dimağ işlemiyor gibi bir hal almıştı; hepsi makine gibi bilmiyerek hareket ediyorlardı. Sağ kalanlarda yalnız bir arzu vardı:

Mekkeden uzaklaşmak!

Fakat kolera Mekkeden çıkanların da arkasını bırakmamış, onları Medine, Yemen, Necid, Bağdad, Şam yollarında da takib etmişti! Hastalığın bu istilâsı esnasında Divrikli Osman paşa hacıların arkası alınıncıya kadar (Mina) da kalmıştı. O da nihayet gözleri önünde her an karşılaştığı akıbete uğradı, bayramın dördüncü günü koleradan öldü.

Sıhhiye doktorlarından Faik ve Muhiddin beyler de bu dehşet günlerinde gösterdikleri gayretin kurbanı oldular.

Bu sene koleranın icra ettiği bu tahribat Avrupada gazetelere büyük sermaye teşkil etmiş, hükûmetin hacılar hakkındaki ihtimamsızlığından şiddetle şikâyetler olmuştu. Bu hal islâm âleminde de infial uyandırmıştı.

O sene hac esnasında durumu görerek selâmetle İstanbula varabilmiş olan ulemadan bazıları mabeyine müracaat ederek gayet sert ifadeler ile hacıların sıhhatini muhafaza için âcil tedbirler ittihazı lüzumunu anlatmışlardı.

Bu teşebbüs tesirini göstermiş, koleranın Hicazda bir daha çıkmaması için ne yapılmak lâzım ise yapılması hakkında irade sadir olmuştu; bunun üzerine Hicazda sıhhiye teşkilâtına ehemmiyet verilmeğe başlanmıştı. Padişahın iradesini dinlemiyen kolera bundan sonra da Hicazda görünmekte devam etmiş idise de 1893 tahribatını bir daha icra edememiştir.

(1) Kasım İzzeddin beyin izahatından.

Mekkeliler şehirlerinde kolera bulunduğunun hariçte şuyuu henüz memleketlerinden yola çıkmamış hacıları hacdan feragat ettirebileceğini, bunun senelik maişetlerine fena tesir edeceğini bildikleri için bu haberin duyulmasını hiç istemezlerdi.

Hem bu sebeple, hem kendilerini sıhhî tedbirler çenberi içine girmekten korumak maksadile bir çok hastaları ve ölüleri haber vermemiş olacakları düşünülecek olursa her defasında koleradan vaki olan telefat miktarının resmen alınan malûmattan fazla olduğunu kabul etmek lâzımgelir.

Bu şartlar ve bu durum ile hastalıktan korunmak için hacılara «Allaha tevekkül» den başka yapılacak şey yoktu!

1895 de Mekkede ilk defa koleraya karşı ciddî ve mühim tahaffuz tedbirlerine müracaat edilebilmişti. Bunun tesirile o sene şehirde koleradan gündelik ölüm vakaları yirmi sekizi geçmemişti; ancak Mekkeden Medineye giderken on dört bin kişilik bir hacı kafilesinde beş bin kişi ölmüştü! Hindistanda kolera yerli ve daimî bir hastalık halinde göründüğü için cenuptan gemi ile gelecek hacılar hakkında tahaffuzî tedbirler ittihaz olunmak üzere 1882 de Kameranda bir tahaffuzhane açılmıştı; 1892 de buraya buharlı etüv makineleri konulmuş, 1896 da su süzme ve buz makineleri getirilmiş, 1902 de bir de bakteriyolojihane tesis edilmişti.

Fakat tahaffuzhanenin sıhhî icablara göre yapılmamış olması, burasının mükemmel bir hale getirilmesi için sarfı icab eden para hakkında maliye nezaretile sıhhiye idaresi arasında ihtilâf çıkması, sıhhiye polisi teşkil edilmemesi, hacıların ve halkın sıhhî tedbirlere riayetten müctenib olması gibi muhtelif sebepler yüzünden bulaşıcı hastalığın önüne geçilemiyordu. Hac zamanında araplara tevzi olunmak üzere İstanbulca maliye nezaretinden (Hicaz mürettebatı) namile her sene muayyen miktar para gönderilirdi.

Araplar evvelce bu tahsisatı muntazaman ve tam alırlardı. On iki aylık üzerine hesab edilen bu para sonraları dokuz aylık olarak gönderildiği gibi hac esnasında Mekkede toplanan araplara vakit ve zamanile de tevzi edilmezdi.

(Kırdırma) usulüne müracaate meydan kalsın diye tevziat mahsusen geçiştirilirdi. «Ürban vekillerinin» tahsil hakları da araya karışırdı. Paranın üç, dört kırdırılarak arapların ellerine tahsisatın ancak yarısı geçerdi.

Bu mürettebat ile ve hac mevsimindeki kazançlarile geçinen araplar bu sebeple de şekavet ve garete bir kat daha dökülürlerdi.

***

Mekke hulefayi Raşidin devrinde ve ondan sonra H 338 tarihine kadar hilâfet ve saltanat merkezinden tayin olunan (emir) ler tarafından idare edilmişti. Fakat bu emirler diğer eyaletlere gönderilen valilerden farklı bir idare imtiyazını haiz değillerdi. Hicazın muhtariyeti yoktu. Yalnız hac ve sair dinî merasim dolayısile Hicazın müslümanlar arasındaki hususî ehemmiyetine mebni emirlerin liyakat ve dirayetle beraber salah ve takva sahibi olanlardan seçilmesi iyi tesir yapardı.

Abbasiler H. 338 tarihinden sonra Mekke emareti vazifesini şeriflerin uhdesine tevdi eylemeğe başladılar.

Mekke emareti 900 sene kadar müddet şeriflerden (Zeyd) hanedanına tevdi olunmuş iken Vehhabi gallesinden sonra daha ziyade (Avn) hanedanı azasına tevcih edilir olmuştu. (Arkası var)

TASHİH: 781 numaralı tefrikada Mekke emiri Avnürrefik paşa diye geçen fotoğraf Hicaz valisi Topal Osman paşaya aittir. Avnürrefik paşanın resmi 779 numaralı tefrikada intişar eden fotografidir. İtizar ile düzeltiriz.

Her akşam bir hikâye

AİLENİN ŞEREFİ

Nihayet arıya arıya iyi bir apartıman buldular. Hemen taşındılar. Yalnız yeni apartımanın bir tek mahzuru vardı. Öteki civar apartımanlarla âdeta içiçe gibi idi. Hele mevsim yaz ve pencereler açık olduğu için ev içinde biraz hızlı konuşulsa ne söylediklerini bütün komşular işitiyordu. Nitekim ki onlar da apartımana taşınalı bir hafta olduğu halde komşuların konuşmalarından bir çok sırlarını öğrenmişlerdi.

Karısı misafir salonuna geçince Hâmid yatak odasında her zamanki gibi «turnam.. turnam.. ben buralarda durmam..» şarkısını söylemeğe başladı. Her nedense Hâmid bu şarkıya pek dadanmıştı. Bazıları itiyad halinde parmaklarının etrafında zincir çevirirler. bazıları ceplerinde para şıkırdatırlar. Hâmid de dalgınken bu «turnam!» şarkısını söylemeği itiyad haline sokmuştu. Lâkin karısı Samihanın «turnam» şarkısını işitince, tepesi attı.

— Eyvahlar olsun, dedi, bu herif bu âdi şarkı ile bizi konu komşuya rezil etti.. mahvolduk.

Büyük bir hiddetle yatak odasına girdi. Kızgınlığına rağmen sesini hafifleterek:

— Ayol utanmıyor musun sen? Bu balıkçı şarkısını gırtlağın yırtılırcasına söyliyerek ne âdi ruhta bir insan olduğunu bütün cihana ilân mı etmek istiyorsun?. Kes sesini..

Hâmid sustu. Lâkin Samihanın içine bir kurd düşmüştü. Ya bu kör olasıca «turnam» şarkısını komşular işitmişse?. Hele o tek gözlüklü, yakışıklı, güzel bekâr komşu işitmişse?.. Kendilerine ne numara verirlerdi?.. Evet kocasının kırdığı bu âdi potu tamir etmek lâzımdı. Konu komşu onları «turnam» gibi âdi şarkılardan başka musikiden anlamadıklarını sanıyorlardı. Bu zannı ortadan kaldırmak bazifesi Samihaya düşüyordu. Hemen açık bir pencerenin önünde yüksek sesle Şubertin «Bitmemiş senfoni» sini söylemeğe başladı. Kocası hayretler içinde ona bakıyordu. Samiha sanki binlerce kişi önünde bir konser veriyormuş gibi pencerenin karşısında sesini perde perde alçaltarak, yerine göre perde perde yükselterek şarkıyı söylüyordu.

Konser bitince Hâmid:

— Ayol bu da ne? diye sordu. Samiha sanki büyük bir vazife, müthiş bir kahramanlık yapmış gibi:

— Ne olacak, dedi, ailenin haysiyetini kurtardım... Ailenin haysiyetine senin sürdüğün lekeyi ortadan kaldırdım..

Hâmid:

— Allah Allah.. dedi, tuhaf şey...

Fakat Samiha o günden sonra derd ve kasavet içindeydi. Bu dili kuruyasıca kocası musikî namına hep âdi şarkıları, hem de bağıra bağıra söylüyordu. Fakat Samiha ailenin haysiyetini korumak için Hâmid böyle bir şarkıya başlar başlamaz hemen onu susturuyor, bunu tamir maksadile açık pencerenin önünde kendisi kibar, modern, alafranga bir şarkı söylemeğe başlıyordu. Meselâ Hâmid yanılıp ta pek sevdiği: «Aman aman fındık... Çıtır çıtır kırdık» şarkısını söylemeğe kalkmasın... Hemen Samiha yetişir:

— Tuuu... Allah müstahakını versin.. haysiyetimiz bir paralık oldu.. sus.. diye kocasının keyifli keyifli söylediği şarkısını keser, bunu tamir ve ailenin haysiyetini müdafaa için Bethofenin «Kröyçer sonat» ını söylemeğe başlardı. Hâmid: «Adalardan bir yar gelir bizlere..» şarkısını söylemek istese Samiha derhal onun ağzını kilitler, açık pencerenin önünde Marlene Ditrihin kalın sesini taklid ederek onun «Mavi melek» filmindeki meşhur «Saçlarımın tellerinden ayaklarımın ucuna kadar aşkla doluyum..» şarkısını söylerdi.

Hâmid yeni çıkan «Yetim kalasın Ömer» şarkısını mırıldanmağa kalksa Samiha onu kestirir, bir müddet evvel Tepebaşı bahçesinde dinlediği İspanyol artistinin «Kaçumbambey» şarkısını yahut ta «Şen dul» operetinden bildiği parçaları avaz avaz haykırır dururdu..

Zaman zaman durup dururken de Hâmide çıkışmağı ihmal etmezdi:

— Sen ne biçim adamsın?.. Bak yukarıki katta oturan tek gözlüklü sinema artistlerine benziyen komşuya.. canı şarkı istediği zaman hep ağır ağır opera parçaları okuyor.. sen de öyle yapsana...

— Ben onun gibi çatlak sesle eşekler gibi anıramam... Ne yapayım? Canım şarkı söylemek isteyince aklıma hep söylediklerim geliyor.. kırk yaşından sonra da operaya başlıyacak değilim ya...

Lâkin bu kör olasıca apartıman yüzünden Hâmidin çektiği belâlar arttıkça artıyordu. Adamcağızın canı bir gün muşmula istedi. Artık mevsim geçmiş,havalar serinlemiş, sonbahar gelmiş, muşmula da çıkmıştı. Muşmulayı aldı. Daima pencereleri açık duran koridordan karısına seslendi:

— Karıcığım.. muşmulaları kâğıttan boşalttın mı?

Samiha bunu duyunca hiddetinden deli olacaktı. Genç kadın muşmulaya «fıkara lokması» derdi. Onun için muşmula ucuz, âdi, fakirlerin yediği bir yemişti. Şu çenesi düşük kocası hem de bağıra bağıra ailenin bu «utanılacak sırrını», yani muşmula yediklerini âleme ilân etmişti. İşte Samiha buna tahammül edemezdi. Vakıâ Samiha ailenin hem de ne sırlarını âleme teferruatile, hem de ballandıra ballandıra tekmil tanıdıklarına anlatırdı ama akşam yemeklerinde kilosu 10 kuruşa muşmula yediklerini kimsenin duymasını istemezdi. Ailenin kocası tarafından mahvedilen haysiyetini tamir etmek gene ona düşüyordu. Derhal mutfağın penceresini açtı. Bu açık pencerenin önünden kocasına seslendi:

— Hizmetçi için aldığın muşmulayı kızlara verdim... Bizim muzları da yemişliğe koymalarını tenbih ettim.

Bunu söyleyince kendi kendine «aklımla bin yaşıyayım..» diye güldü.

Kocası şaşkınlıktan aptallaşmış mutfağa başını uzattı:

— Ne muzu yahu?.. Rüya mı görüyorsun?.

Samiha sinirli, ve gayet yavaş:

— Sus.. sus.. kimse düymasın... Ne kalın kafalı herifsin.. ailenin haysiyetini korumak için böyle söyledim.

Bir gün kocası gene ayni koridordan seslendi:

— Samiha palamut kızardı mı?

Hay çenesi tutulası herif.. bakın gene ailenin haysiyeti ile oynamıştı. Gene ailenin şerefini iki paralık etmişti. Samiha hemen avaz avaz seslendi:

— Barbunyalar kızardı.

İşte palamut gibi çifti 10 kuruşa âdi bir balığı barbunya yaparak ailenin şerefini gene kurtarmıştı. Hâmid:

— Kahvaltı için zeytin tanesinden başka bir şey yok mu?.. diye seslense Samiha:

— Siyah havyar var.. yer misin? diye bağırıyordu.

Ve bu suretle aile şerefi kurtuluyordu. Samihanın zorile zavallı Hâmid evde artık parolalı bir lisanla konuşuyordu. Ev içinde katiyyen âdi, ucuz şeylerin ismi geçmiyordu.

— Karıcığım mutfaktan muzu getirir misin?. diye bağırıyordu. Palamutun pişip pişmediğini anlamak için yüksek sesle:

— Barbunyanın tavası oldu mu? diye soruyordu. Zeytinin ismi havyar olmuştu. Bir gün para istemek için kapıya bir bekçi gelmişti. Bekçiye 50 kuruş verirlerdi. Hâmid karısına seslendi:

— Benim bozukluğum yok.. cebimde hep tek lira var..

Tuuu.. gene ailenin şerefi.. hemen bunu Samiha yüksek sesle tashih etti:

— Canım sen hep böylesin işte... Kaç kere tenbih ettim. Eve gelirken sokakta «50» liralıklardan bir ikisini bozdur demedim mi?.

O günden sonra tek liranın adı da ev içinde «50» lira olmuştu. Hâmid kapıya gelen birisine bozukluğu çıkmadığı için para veremiyecek olsa sesleniyordu:

— Bende bütün elli liralardan başka bozukluk yok.

Şimdi civardaki komşular bu yeni aileyi - konuşmalarından - son derece zengin biliyordu. Öyle ya daima havyar, muz yiyorlar ve 50 liralıklardan başka para kullanmıyorlar. Nihayet zenginlikleri o kadar meşhur oldu ki bir gün bir sineme dönüşünde eve hırsız girmiş, her şeyi alıp götürmüş gördüler. Hâmid Samihaya:

— Sayenizde işte, hiç yoktan o kadar kibarlaşacak, sözüm ona zenginleşecek ne vardı?

Samiha omuz silkti:

— Eşyalar, para gitti ama.. ailenin şerefini kurtardım ya... Yalnız içimde bir ukde var.. hırsıza rezil olduk. O hakikati anladı.. **(Bir yıldız)**

Radyo

19 Teşrinisani 1936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

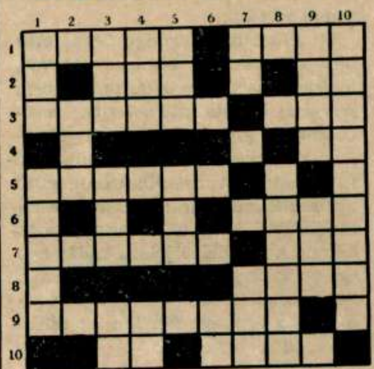
Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Monolog: Hazım tarafından. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra. 1 - Suppe: (Hafif suvari) uvertür. 2 - Strauss: (Dalgalar valsi). 3 - Mareşal, Deidamis (Cortege antique). 4 - Wetzler: (Siz nasıl isterseniz) operasından Düe. 5 - Lehar: (Libellentanz) operetinden parçalar. 22 Plâkla sololar. 22,30 Havadis. 23 SON.

20 Teşrinisani 936 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahebeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Muzart: (Don Juan) uvertür, 2- Tchaikowsky: (Casse Noisette, suvitinden çiçekler valsi). 3- Rich, Strauss: (Penbe süvari), 4- Lehar: (Die blau Mazur) operetinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Havadis, 23 Son.

BULMACAMIZ

Soldan saga:

1 — Bina harcında kullanılır (5) Su yolu (4)
2 — Göz rengi (3) Mısır mabudu (2)
3 — Kireç sürme (6) Ağaç kolu (3)
4 — Nota (2)
5 — Kemiklerin birleştiği yer (6)
6 — Sert, kalın (4)
7 — Ölçü âleti (6) Sonuna bir «i» koyun şans olsun (3)
8 — Küçük hububat (4)
9 — Kat kat daireli bina (8)
10 — Sual (2) Namaz kıldıran (4)

Yukardan aşağı:

1 — Kaçak (3) Askerin su kabı (5)
2 — Avuç içi (3)
3 — Kabul etmemek (3) Göz nuru (3) Zaman (2)
4 — Göz rengi (3) Nota (2)
5 — Büyük çıngırak (3) Yeryüzü (3)
6 — Nota (2)
7 — Bir rakam (2) Çatı üstü (3)
8 — Büyük beygir (6)
9 — Meşhur dağ (4) Çalgılı meyhane (3)
10 — Tenha değil (9)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa 1 - Mikado - Ba 2 - Atak-Yeter 3- Yay - En - Ala 4 - Danimarka 5 - Atalet 6 - Aile 7 - On - Antep 8 - Zeytin 9 - İr - Ki 10 - Tekir - Mi.

Yukardan aşağı 1 -Maydanoz 2 - İtaat - Neft 3 - Kaynak 4 - Ak - İl - Atik 5- Emel - İri 6 - Oynat - An 7 - An 8 - Taklitçi 9 - Bela - Le 10 - Ara - Tepeli.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 20

Santa Marya dükü Don Hanri, kral Ferdinandın ihtişam ve debdebesine göz dikmişti. İşte bütün ihtiraslar, bütün çekememezlikler bundan doğuyordu.

Ferdinandın kızı Maryana hâlâ hasta döşeğinde yatıyor.. anası İzabel hâlâ kızının başı ucunda göz yaşı dökerek ağlıyordu.

Rahipler:

— İspanya muzaffer olduğu gün kızınız iyileşecek!

Diyorlardı.

Kıştale baş piskoposu ise daha ileriye giderek:

— Maryana meşhur bir Türk korsanının kanını içmeden iyileşmiyecek !.

Demişti. Kral Ferdinandın muzaffer olması ve Endülüs devletini biran evvel yıkması için paraya ihtiyacı vardı. Yeğeni Don Hanri vadettiği parayı göndermiş olsaydı, hem beklenen zafer gününe çabuk erişmek, hem de Maryanayı ölümden kurtaracak olan Türk kanını tedarik etmek kolaylaşacaktı.

Kral Ferdinand yeğeninin verdiği cevabı öğrenince ateş püskürmeğe başlamıştı.

Maryanayı ölümden kurtarmak için ras gele bir Türkün kanı yetseydi, Ferdinand bunu elde etmekte güçlük çekmiyecekti. Nasıl olsa Mayorka adasından bir Türk denizcisini öldürebilecek bir İspanyol bulmak mümkündü. Gelgelelim baş piskopos bunu istemiyordu. O:

«— Büyük bir Türkün, hiç olmazsa bir kaptanın kanı lâzımdır!» demişti.

Bunun için de Türklerle bir deniz harbi yapmak gerekti.

Fakat nasıl?.

Kraliçe İzabel bu fikre katiyen taraftar görünmüyordu.

— Kızımın yüzünü her gece göz yaşımla ıslıyorum. Fakat, donanmamızın Türk donanmasile çarpışmasına razı değilim. Eğer Türkler denizde bize üstün gelir ve gemilerimizi batırırlarsa, o zaman karadaki ordumuz da mahvolmuş demektir. İspanya ordusunu da hasta kızım kadar düşünmeğe mecburum...

Diyordu. Hazine nazırı Don Rigo krala şöyle bir öğüd vermişti:

— Ne yapıp yapmalı, bir gün önce Garnataya girmeliyiz. Endülüs hazinesindeki değerli mücevher ve Elhamra sarayının değerli eşyası elimize geçerse, bütün istediklerimizi yapmağa ve yaptırmağa muvaffak olabiliriz.

Kral Ferdinand:

— Ne demek istiyorsun? dedi. Garnataya hücum mu edelim?.

Don Rigo:

— Bundan başka bizi zafere ulaştıracak bir yol yoktur!.

Diye cevap verdi.

Ferdinand düşünmeğe başladı:

— Ya Endülüs sultanı ile yapılan konuşmalar ne olacak?.

— Şüphesiz hepsi suya düşecek.

— Ordu harp eder mi dersin?.

Garnatadan maada her cephede Endülüslülerle döğüşen ordu Garnata üzerine yürümekte neden tereddüd etsin?.

— Doğru söylüyorsun amma, Rigo! Garnata başka cephelere benzemez. Muhasara bir yılı geçti. Garnatalılar hâlâ dayanıyorlar.. ve bir yıl daha geçse, gene dayanacaklar. Ben bu işi anlaşma yolile bitirmek ve lüzumsuz yere İspanyol kanı dökmek istemiyorum.

— Bu kan nasıl olsa dökülecek, haşmetmeab! Kan dökülmeden harp olmaz.

— Sen Garnata surlarını uzaktan bile görmemişe benziyorsun!...

— Çok yakından gördüm. Muhasaradan önce bir kere de Garnataya gitmiştim. Şehrin yüksek surları, kalın duvarları, sihirli burçları vardır. İnsan kapılarına kolay kolay sokulamaz. Bunların hepsini bilirim. Fakat, ben umumî bir hücum yapılacak olursa, zaten usanmış olan halkın bu hücumdan korkarak şehir kapılarını kendi ellerile açacağını umuyorum.

Ve manalı bir gülüşle kralın yüzüne bakarak ilâve etti:

— Garnataya hoca kıyafetile gönderdiğimiz rahibin de bugünlerde sultanın anası Ayşeyi öldürmesi muhtemeldir. Ayşe çabuk ölürse, Garnata kalelerini içinden yendik demektir!.

Don Rigo yalan söylemiyor ve yanlış düşünmüyordu. Sitti Ayşenin ölümü Endülüsün yıkılması ve Garnata kapılarının derhal açılmasını temin edecekti. Bu, muhakkak böyle olacaktı. Fakat, Garnataya hoca kıyafetile girmeğe muvaffak olan rahip, acaba, Elhamra sarayında bir avuç Endülüs askerinin muhafazası altında bulunan sultanın anasını öldürebilecek miydi?.

***

PRENSES (NATA) NIN YATAK ODASINDA..

Santa Marya dükü ve kralın yeğeni Don Hanrinin sarayına dönüyoruz....

Prenses Natanın yatak odası.

Güzel prenses yatağının kenarına uzanmış.. iki İspanyol cariyesi prensesin dizlerini oğuyor.. başı ucunda yere diz çökmüş ak saçlı bir acuze, prensese kollarını sallayarak anlatıyor:

— Hiç merak etmeyin! Çok yakında kraliçe İzabelin mevkiine sahip olacaksınız!.

Odanın ortasında tüten büyük bir buhurdanlıktan ince sütun halinde çıkan mavimtırak dumanlar prensesin başını oldukça döndürmüş..

Cariyelerin bile -ikide birde gözlerini uğuşturduklarına bakılırsa -başları dönüyor..

İhtiyar sihirbaz ortada tüten buhurdanlığa bir miktar daha tütsü atarak sözüne devam ediyor:

— İstikbalinizi okuyorum, güzel prensesim! Muhterem zevciniz bir ordu ile Kıştale üzerine yürüyor.. bütün engellere, manialara karşı ilerliyecek ve teşebbüslerinde muvaffak olacak.

— Ben İzabelin yerine geçersem, kocam ne olacak?.

— Dük hazretleri de Ferdinandın bırakacağı tahta oturacak. İspanyaya kral olacak.

— Rüya görmüyorsun.. hakikatten bahsediyorsun, değil mi?.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

MARUF BİR ECNEBİ AİLEYE MENSUP — Fevkalâde güzel referans veren bir bayan, İstanbulda veya taşrada bir veya iki kimsesiz Bayların bütün ev ihtiyaçlarını mükemmel surette deruhte eder aile içinde olmak şartile, gazeteye K. İ. P. rümuzile müracaat. —

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtib» rümuzile mektupla müracaat. — 6

İNGİLTEREDE BULUNMUŞ — İngilizce (yüksek derece), farnsızca ve türkçe bilen matmazel ciddî bir ailenin çocuğunu tahsiline bakabilir. Yakın Anadolu şehirlerine gider. Akşam'a (815) e yazılması. —

BİR AİLE NEZDİNDE — Gayet uygun ücretle bir mürebbiye Türkçe ve Fransızca lisanları öğretmek istiyor. Taşrayada gider. Arzu edenler Akşamda P. P· rümuzuna tafsilâtlı adreslerile mektupla müracaat. —

İŞ ARIYOR — Yüksek ticaret mektebinden mezun, Almanca, Fransızca ve İtalyancaya vakıf bir Alman ticarî muhaberatta çalışmak üzere iş arıyor. Saat gün veya aylıkla çalışabilir. İhracat ve ithalât işlerinde melekesi vardır. Emniyetli faaldir. Avrupa ile iyi münasebetleri vardır. Akşam gazetesine (Serieu) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 4

İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Hukuk mezunu tecrübeli, eski adliyeci bir genç bir müessese veya şirkette ücretli bir iş arıyor. (Akşam) da N. G. 19 rümuzuna mektupla müracaat. — 8

MUHASİB — Türkçe, Fransızca, İngilizce, daktilo bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Müsait şeraitle günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda, L. Pr. rümuzile mektubla müracaat.—4

2 — Işçi arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA LİSANLARINA VAKIF — Büro işlerini anlıyan çalışkan bir gence ihtiyaç vardır. Vazife daimîdir. Talip olanlar fotoğraflı tercümeihal varakasile Akşam gazetesinin (1435) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Okur yazar dört bayana ihtiyaç vardır. Talipler her gün 1 - 3 kadar Sirkeci Sansar han 38 numaraya müracaatları. — 2

İŞ ARAYAN BAYANLARIMIZA — Memleketimizin tanınmış bir müessesesi olan Güzel sanatlar atelyesinde bize yardımları dokunacak arkadaşın mektupla tafsilât istemeleri ve şeraitlerini bildirmelerini dilerim. Türkiye Güzel sanatlar atelyesi Narmanlı yurdu Tünel Beyoğlu. — 1

TRİKOTAJ İŞÇİSİ RAANIYOR — İyi yevmiye ile işçi aranıyor. Rıza paşa yokuşu Fincancılar çıkmazı Çuhaciyan han 5 ci kata müracaat. — 1

BAŞ HEMŞİRE ARANIYOR — Kocaeli askerî hastanesi için ayda (45) lira ücretle ödev yapmak üzere bir baş hemşireye ihtiyaç vardır. İsteklilerin dilek kâğıdile baştababete müracaatları. — 2

KÂTİP ARANIYOR — Fennî malzeme satan bir Büro için, öz Türk, tecrübeli, 45 - 50 arasında, kâtip aranıyor. Ecnebi lisan bilen müreccahtır. Hergün sabahları, Merkez bankası karşısında Danüpsigorta han odabaşısına müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Yazısı, hesabı iyi, dikkatli kavrayışlı, cerbezeli olmalı, Fransızca bilmelidir. Müptedî olabilir. Galata - Bankalar, Şehsuvar cad. 47 No. 1, saat 9,30 - 11,30 müracaat. — 3

MÜPTEDİ DAKTİLO ARANIYOR — Lise tahsilini bitirmiş, Daktilo dersi görmüş, öz Türk bir Bayan isteniyor. Ecnebi lisan bilen tercih olunur. Eski harfleri bilmesi de şarttır. Galatada, Merkez bankası karşısında Danüp sigorta hanı odabaşısına hergün 16 dan sonra müracaat. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Temiz ve muntazam makine yazan, maaşı vazifesindeki muvaffakiyetile mütenasip olacaktır. Taksim Bahçesi karşısında Ceylân apartımanı altında 25 numaralı mağazaya hergün saat 17 den sonra müracaat. — 3

3 — Satılık eşya

SATILIK OTOMOBİL — 931 dölüks modeli gayet temiz spor bir Ford otomobili satılıktır. Taksim çeşme sokağı yeni garaja müracaat. Tel. 40802 — 1

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman markalı az kullanılmış bir piyano fçi demir telleri çapraz büyük formalı ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazar Duduodalar sokağında 26 numaralı dükkânda. — 3

YAZI MAKİNESİ ARANIYOR — Temiz ve iyi kullanılmış ve muntazam işler bir halde olacak. Tekliflerin Taksim Bahçesi karşısında Ceylân apartımanı altında 25 numaraya yapılması. —3

4 — Kiralık-Satılık

SATILIK EV — Göztepede demirci Faik sokağında bir kat üzerine yapılmış üç odalı ve bahçeli eski 12 yeni 17 numaralı ev satılıktır. Nuruosmaniyede Türk okutma kurumuna müracaat.

İKİ BİN LİRAYA — Vaniköy caddesinde zemin katı üzerine bir katta dört oda mutbak banyo, elektrik ve havagazı tesisatını havi modern kâgir hane satılıktır. Yanındaki otuz numeroya müracaat edilmesi. —

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 11

KİRALIK ODALAR — Lüks, modern bir şekilde mobilyeli ve hamamı mevcut odalar kiraya verilecektir. Beyoğlu İstiklâl caddesi Suriye pasajı içinde 1 inci kat 3 No. ya, saat 12 den 14 e veyahut 18 den 20 ye kadar gezilebilir. — 3

BÜYÜK FIRSAT — Acele satılık büyük bir bina : Tarabya, caddesinde deniz kenarında ve vapur iskelesine yakın 4 No. lı ve büyük bahçeli MISIR OTELİ binası inanılmıyacak derecede çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için içinekilere, şerait için 43358 telefon numarasına. — 3

SATILIK EV — Şehzade başında İstiklâl lisesi arkasında Elektrik banyo ve suyu havi müceddet kârgir yedi odalı hane satılıktır. İçindeki bekçiye müracaat. — 2

KİRALIK HAN — Galatada Bankalar tramvay durak yerinde Helyos müessesesinin işgal ettiği Hezaran Hanı toptan ve daire daire kiralıktır. Bu hususta malûmat almak arzu edenler İst. Emlâk Bankasında B. E. Tacara müracaat edebilirler. — 2

ACELE SATILIK EV — Üsküdarda Bağlarbaşında Vank bağı nam mevkiinde Payanda sokağın da E. 31, Y. 22 No.lı ev. Ahşap olup altı odalı teşkilâtı muntazam, her şeye elverişli, dört yol ağzında ve önünden tramvay geçen havadar, ferah ve takriben dört buçuk dönüm bahçesi muhtelif meyva ağaçları ve kuyusu bulunan ev KELEPİR OLARAK 2000 LİRAYA satılıktır. Görmek ve gezmek için içindeki kiracıya, görüşmek için Galata Bankalar karşısında Nazlı Handa No. 1/5 te Hüsnü Yavuztekine, müracaat. 2

ACELE SATILIK KÖŞK — Nuh kuyusunda 15 dönüm erazi ile maa ahır Veysel beyin köşkü çok ucuz fiatla acele satılıktır. Müracaat için Kadıköy Moda fırıldak sokak No. 1 Belkıs. —

KİRALIK APARTIMAN ARANIYOR — Belediyeye yakın, marmaraya nazır dört odalı apartıman aranıyor. Akşam gazetesinde R. G. rümuzuna mektupla müracaat. —

KADIKÖY — İskele yakını ucuz ve işlek bir Diş muayenehanesi devren satılıktır. Kadıköy, iskele cad 32 numaraya müracaat. — 2

KİRALIK APARTIMAN — Cihangirde denize nazır, kalorifer ve sıcak su tesisatlı altı odalı apartıman daireri kiralıktır. Görmek isteyenlerin pazardan maada 40558 telefon etmeleri. —

PANSİYON ARANIYOR — Üniversite talebesiyim. Fransızcamı kuvvetlendirmek için bir Fransız ailesi yanına pansiyoner girmek istiyorum. Adresim: Tıp fakültesi 1600 No.lı Sami.

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 numaralı umum tesisatı mükemmel senevî yedi yüz yirmi lira irad getirmekte, mücedded ve beton, 150 arşın da bahçesi bulunan apartıman altı bin beş yüz liraya acele satılıktır. İçindekilere müracaat. — 5

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve büyük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 6

ACEL ESATILIK HANE — Rumelihisarı Ali pertek mahallesi çeşme sokak 5 No. lı sekiz odayı, mükemmel bir sarnıç ile kuyuyu havi ikiye kabili taksim bir baphane satılıktır. Ziaaat Bankası veznedarı Bay danişe müracaat. —

ACELE SATILIK KÂGİR HANE VE DÜKKÂN — Lâlelide Harikzedegân apartımanları karşısında tramvay mecburî durak mahalli önünde Fırıncı Bay Ali Fuat apartımanı ittisalinde 3 numaralı dört oda ve hamamı havi gayet kullanışlı kâgir bir hane, altındaki dükkânı ile birlikte acele satılıktır. Taliplerin Ziraat Bankası veznedarı bay Danişe müracaatları. —

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANELER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkânile beraber kâgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat. 2 : Şifada 20 numarada müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçindekilere müracaat. — 1

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. — 3

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afitap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, ğörüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 —

BEŞER BİN LİRALIK ÜÇ ORTAK ARANIYOR — Memleketin tanınmış bir sanayi firmasıyız. Ankara, İzmir ve İstanbul olmak üzere birer perakende şubesi tesis etmek arzusundayız. Parayı koyacak zat işin başında bulunacak ve ayrıca aylık ta alacaktır. İşimiz hakkında mufassal izahat için A K Akşam rümuzuna mektupla müracaat. — 2

FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli ve diplomalı bir Fransız matmazeli 25 kuruşa ders veriyor. Gazetemize A.M.K rümuzile tahriren müracaat edilmesi. — 1

Maliye Teftiş Heyetinden:

35 lira maaşlı Maliye Müfettiş Muavinliği için 14/İkinci kânun/937 tarihinde imtihan yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır: A — Memurin kanununun 4. üncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B — 1/Kânunsani/937 tarihinde yaşı otuzdan fazla olmamak, C — Mülkiye mektebinden «Siyasal Bilgiler okulu» Hukuk fakültesinden, Yüksek Ticaret ve İktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebî mekteplerden mezun olmak, D — Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsait bulunmak.

İmtihana talip olanlar 5/İkinci kânun/1937 tarihine kadar Ankarada Maliye vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhalle müracaat edeceklerdir. Arzuhale şu evrakın raptı lâzımdır. A — Nüfus cüzdanı ve adresi, B — Kendi el yazılarile tercümeihal hülâsası «Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika raptedeceklerdir. C — Askerliğini yaptığına dair resmî vesika «Askerlikle alâkası kesilmemiş olanlar tecil edilmişlerse imtihana girebilirler, kazandıkları takdirde ancak namzet olarak kabul olunabilirler.» D — Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E — Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair hükûmet doktorunun raporu. Talipler tahrirî ve şifaî olmak üzere imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahrirî imtihan Ankarada ve İstanbulda ve muvaffak olanların şifahî imtihanı Ankarada yapılacaktır.

İmtihan Programı.

1 — Maliye: A — Bütçe «İhzarı, tatbiki, tasdik ve kontrolu», Muhasebei umumiye kanunu, hükümleri, B — Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler «sedüllü vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlâk üzerinden alınan vergiler, Gümrük, İnhisarlar, harçlar» Türkiyedeki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C — Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D — İstikraz nazariyeleri, tahvil amortisman, Türkiye düyunu umumiyesi,

2 — İktisat: A — «İstihsal, tedavül nakit ve itibar, inkisam ve istihlâk bahisleri.»

3 — Malî ve ticarî hesap, basit ve mürekkep faiz, iskonto, faizli hesabı carîler.

4 — Hendese: «Satıh ve hacim mesahaları»

5 — Ticarî: Usulü defteri «esaslı ve pratik malûmat»

6 — Hukuku idare, memurin muhakemat kanunu, ceza muhakemeleri usulü kanununun tatbikat usullerine müteallik hükümleri, ceza kanunun memur suçlarına aid kısmı, kanunu medenî ve borçlar kanunu ile ticaret kanunlarının maliyeyi alâkadar eden hükümleri.

7 — Türkiyenin tabiî ve iktisadî coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 — Ecnebî lisanı «Fransızca, Almanca veya İngilizceden biri» imtihan neticesinde Müfettiş muavinliğine alınanlar üç sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve bir sene staj için Avrupaya gönderileceklerdir. (2290)

Akay Işletmesi Direktörlüğünden :

Adalar — Anadolu — Yalova hattında 20/11/936 cuma gününden itibaren kış tarifesi tatbik olunacaktır.

Yeni tarife iskelelere asılmıştır. (3031)

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkıye han 16 numarada Bay Leona. —

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 7

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 18

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas proğram: Mükâleme, tercüme, imlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada üç defa veriliyor. Çabuk yetişmek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. —

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—17

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesı, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 1

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1ci kat. — 9

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son üsullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildri. Bu lisanlar üzerine terecüme ve muhabere yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A. B. rümuzuna mektupla müracaat. —

RİYAZİYE VE FEN DERSLERİNDEN — İmtihanlarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır, Akşamda (R. T.) rümuzuna yazı ile müracaat. —

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
Dilek - H K - K İ P - 815
A M - Kâtip - C K - PP
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Muğla Şehri Içme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Evvelce eksiltmeye çıkarılıp ta talibi zuhur etmeyen Muğla içme suyu tesisat ve inşaatı aşağıda yazılı evvelki şeraite göre yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

Muğla şehrine (783) metre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli (59977) lira (82) kuruştur.

2 — İsteklilerin bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı üç lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4248 lira 89 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mâni bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafıa vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate hadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(1658) (2750)

Eskişehir İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Eskişehir dahilindeki şebeke için icap eden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatını icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 71670 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 360 Kr. mukabilinde Dahiliye vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat on birde Dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve saiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4833 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup,

D — Nafıa vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (2734)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafıa Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mutbak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira 96 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavelename.

C — Su yalağı projesi

D — Yiyecek anbarı projesi.

E — Mutbak »

Ç — Sıhhat tesisat »

G — Elektrik fennî şartnamesi

H — Sıhhi tesisat fennî şartnamesi.

I — İnşaat fenni şartnamesi

M — Elektrik keşif hülâsası

N — Sıhhî tesisat keşfi.

V — İnşaat » »

İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarını mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1632) (2685)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Kolordu Merkez kıtaatının ihtiyacı için 140000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 11/12/936 cuma günü saat 15 de Afyonda Kor Satınalma komisyonu binasında yapılacaktır. İlk teminatı 1260 liradır. Şartnamesini görmek isteyenler her gün öğleden evvel Afyonda Kor satınalma komisyonunda görebilirler. İsteklilerin ayni gün ve saatte Afyonda kor satınalma komisyonunda bulunmaları (482) (3035)

★

Sivas Garnizonundaki kıt'at ihtiyacı için 350000 kilo ekmeklik un alınacaktır. Tahmin bedeli 43750 liradır. Şartnamesini okumak isteyenler hergün komisyona müracaat edebilirler. Eksiltme kapalı zarf usuliyle 27/11/936 cuma günü saat 16 da Sivasta arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3282 liradır. Teklif mektupları 27/11/936 cuma günü saat 15 e kadar komisyona verilmiş bulunacaktır. (460) (2864)

★

Kapalı zarfla 412500 kilo yulaf satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş elli santim biçilmiştir. İhalesi 1/12/936 salı günü saat 15 de Çanakkalede Müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin ihaleden bir saat evvel teminat akçaları olan 1702 lirayı ve ihale kanununun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaik ile komisyona müracaat etmeleri. (464) (2930)

★

Kapalı zarfla 363000 kilo yulaf satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş 50 santim biçilmiştir. İhalesi 2/12/936 çarşamba günü saat 15 te Çanakkalede müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler ihaleden bir saat evvel teminat akçaları olan 1498 lirayı ve ihale kanununun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaik ile komisyona müracaat etmeleri. (463) (2931)

★

Kapalı zarfla 360000 kilo yulaf alınacaktır. Beher kilosunun muhammen fiatı beş kuruş olup tutarı 18000 liradır.İlk teminatı 1350 liradır. Şartnamesi her gün Tüm satınalma komisyonunda görülebilir. İhalesi 4/12/936 cuma günü saat 16 dadır. İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika, teminat makbuzlarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evvelisine kadar Kırklarelinde Tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (468) (2957)

★

175000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 22750 liradır. Eksiltme 4/1. kânun/936 cuma günü saat 15 de Kastamonuda Kışlada yapılacaktır. İlk teminatı 1706 lira 25 kuruştur. Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evvelsine kadar Kastamonu satınalma komisyonu başkanlığına verilmiş olacaktır. (474) (2955)

★

467 bin kilo arpa kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 16680 liradır. İlk teminatı 1401 liradır. İstekliler şartnameyi her gün Merzifon Alım satım komisyonunda görebilirler. İhale 30/İkinciteşrin/936 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. 2490 sayılı kanunun 2 inci maddesinde yazılı vasıfları haiz olan isteklilerin teminat makbuzlarını ve teklif mektuplarını muayyen zamanda komisyona vermeleri. (475) (2958)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince «800» kilo çember raptiyeleri için kavalye pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 25/11/936 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2693)

★

1000 metre kalın çivili kayış
1000 » ince » »

1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı iki kalem malzeme nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 27/11/936 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parlariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2749)

★

10,000 metre beyaz yağlı kaneviçe
6.000 » yeşil yağlı »

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 26/11/936 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2692)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (İzmitte yapılacak kırtasiye deposu) inşaatıdır. İnşaatın keşif bedeli (30450) lira (73) kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi

D — İnşaata dair fennî şartname.

F — Keşif cedveli.

G — Proje

İsteyenler bu şartname ve evrakı 153 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe kırtasiye deposunda, İzmit defterdarlığından alabilirler.

Eksiltme 20/11/936 tarihinde cuma günü saat 15 de Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için 2283,80 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — Nafıa vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği ehliyet vesikası.

B — En aşağı 8 gün evvel müracaatla 30,000 liralık bir inşaatı yapabileceğine dair Nafıa vekâletince tasdikli vesika.

C — Ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kırtasiye Müdürlüğüne getirilecek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2704)

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden:

1 — Orkestra için seçme sınaviyle şu Müzisiyenler alınacaktır:

A — Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,

B — Birinci ve ikinci keman çalanlar,

C — Viyola çalabilenler,

Ç — Bir kontrbas çalan,

D — Bir üçüncü Trombon çalan,

E — Bir obuva (Korangle» çalan,

2 — Seçme sınavları ikinci teşrinin 23-27 inci »Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma» günleri saat 10 da Galatasaray lisesinde yapılacaktır. (2736)

Bir müddettenberi rahatsız bulunan

Bayan
NEBİLE
Sevimli
Londra Birahanesinde
21 İkinciteşrin Cumartesiden itibaren seanslarına başlıyacaktır.

Acele satılık hane

Kadıköyünde Bahariye caddesinde Sokulu sokağında bir numaralı hane satılıktır. İki tarafı cadde ve geniş bahçesi ve on iki odası vardır. 25/11/936 ya kadar müracaat.

Pratik ihtra

İktisad vekâletinin 2146 numara ve 17/8/936 tarihli beratını haiz ilbek pili ve akimülâtörü namı altında tescil edilen ihtiraım ahar birisine devri ferağ veya icar edileceğinden almak isteyenlerin Ankara Yerli Mallar pazarında Bay Şaban adresine müracaatları.

Sultanahmed Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: Davacı Mustafa Tevfik Alyot tarafından Eminönünde İzmir sokağında 7/9 numarada kömürcü Halil aleyhine açılan izalei şuyu davasının cari duruşmasında tapu dairesinden celbedilen kayıt suretinde Hatice Hikmet namında bir hissedar olduğu anlaşılmış ve ikametgâhının meçhul bulunmuş olmasına binaen Hatice Hikmet hakkında (20) gün müddetle ilânen tebliğat icrasına ve muhakemenin 11/12/936 tarihine müsadif cuma günü saat onbire talikine mahkemece karar verilmiş olduğundan yevmi ve vaktı mezkûrda bizzat gelinmediği veyahud musaddak bir vekil gönderilmediği takdirde gıyaben hüküm ve karar verileceği ilânen tebliğ olunur. (27500)

İstanbul 7 ci İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilen ev eşyası vesaire 24/11/936 gününe gelen salı saat 12 den 13 e kadar Beyoğlu Tokatlıyan arkası Küçük yazıcı sokak 2 No. lı evin önünde hazır bulunacak memur tarafından açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. (M. 908)

Gaib maaş berati

Adalar emvalinden almakta olduğum aramil maaşı beratımı kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. İlân olunur. Güldare

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca Müstahkem mevki kıtaatı eratının kışlık üç kalem sebze ihtiyaçları olan 19200 kilo prasa, 9600 kilo lahana ile 9600 kilo İspanağa ihale günü çıkan taliplerin vermiş oldukları fiatlar pahalı görüldüğünden tekrar açık eksiltme ile 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Her üç kalem sebzenin muhammen tutarı 2112 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonmuzda görülebilir. İsteklilerin 159 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3051)

★

İstanbul komutanlığı birlikleri ihtiyacı olan 15500 kilo çekirdekli kuru üzüme ihale günü talibi çıkmadığından tekrar ihalesi 23/11/936 pazartesi günü saat 15,15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 2790 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (3052)

★

Çatalca Müstahkem Mevki kıtaatı eratının ihtiyacı olan 8200 kilo kuru üzüme ihale günü talibi çıkmadığından tekrar açık eksiltme ile ihalesi 23/11/936 pazartesi günü saat 15,45 te yapılacaktır. Muhammen tutarı 1558 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 117 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3053)

Kadıköy Halkevinden: 20 İkinci teşrin 936 cuma akşamı saat 21 de evimiz salonunda Dr. Bay Necmeddin Rifat tarafından (Turizimin ehemmiyeti ve Avrupada otomobille seyahat intibalarım) adlı bir konferans verilecektir. Konferans bütün yurddaşlara açıktır.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Trakya ve İstanbulda bulunan birliklerin ekmeklik unları için 1350 ton kadar buğday kırdırılması 30/11/936 pazartesi günü saat 16 da Tophanede Satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 8754 lira 41 kuruştur. İlk teminatı 656 lira 58 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (212) (2959)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
1065	Arnavutköy	E. Yağhane Y. Uğul çıkmazı	E. 19-21 Y. 124-19-21	İçinde yemiş ağaçları ve dolaplı kuyusu ve ahırı olan bostanın 76/2400 his.	100	Açık arttırma
1351	Beyoğlu Emincamii	İlâr	15	172,25 metre arsa	450	»
1360	Kasımpaşa Hacı Ahmet	Bezci	E. 12 Mü. Y. 31	Hane	700	»
1370	Beyoğlu Hüseyinağa	Valide çeşmesi	34	115 metre arsanın 2/3 hissesi	320	»
3274	» »	Taksim çeşmesi	E. 3 Y. 5	100,50 metre arsa	210	»
3357	Kadıköy Osmanağa	E. Yazıcıoğlu Y. Gazi Osman paşa	E. 31	167,50 metre arsa	670	»
3464	Beyoğlu Hüseyinağa	Çalgıcı	E. 9 Y. 13	25 metre arsa	200	»
3442	Silivrikapı Fatih Sultan Mehmet	E. Veli Ef. Y. Seyit Nizam caddesi	E. 1 Y. 9-9/1	İçinde kuyusu olan bostan va ahırın 1/6 hissesi	500	»
3752	Beyoğlu Hüseyinağa	Tenekeci	12-14	120 metre arsanın 1/2 hissesi	180	»
3830	Ortaköy	E. Karadağ Y. Şıracı	E. 9	900 metre arsanın 1/2 hissesi	230	»
3834	Çengelköy	Hasanpaşa seddi Yukarı sokak	E. 8-8 Mü. Y. 3-13	Bahçeli ahşap hane	420	»
5083	Ortaköy	Taşocağı	E. ve Y. 29	Tarlanın 7 dönüm mukataalı mahallinin 120 de 30 hissesile icareteynli 8 dönüm mahallinin 40/120 his.	440	»
5704	Eminönü Çelebi oğlu	Balıkpazarı cad.	E. 121 Y. 39	Bilâ hava kâgir dükkân	4000	Kapalı zarf
8422	Fener Abdisubaşı	Fener cad.	E. 320 Y. 286	Kâgir fabrikanın 36/160 hissesi	3000	»
8445	» »	E. Fener meydanı Y.İskele caddesi	E. 35-37-39 Y. 31 Mahallen 27/1-29-31	380,50 metre arsa	3000	»
8448	Arnavutköy	Dere	E. ve Y. 20	Arsanın 1/2 his.	40	Açık arttırma
8461	Samatya Hacı Hüseyin	Kulluk	11	Arsanın 1/2 his.	50	»

Yukarda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 30/11/936 tarihine düşen pazartesi gün saat 14 dedir. Satış bedeli münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Üsküdar hukuk hâkimliğinden: Boğaziçinde Yeniköyde İcadiye caddesinde 8 No. lı hanede sakin Haydarın İstanbulda Kocamustafapaşada Yeni çeşmede müteahhit Hasanın 12 No. lı hanesinde sakin Şahende aleyhine açtığı boşanma davasından dolayı Şahendenin ikametgâhı meçhul olduğundan tebliğat yapılamadığından ilânen tebliğat icrasına karar verilerek tahkikat 28/12/36 pazartesi günü saat 14,30 a talik edilerek tebliğ makamına kaim olmak üzere bu baptaki davetiye ile dava istidası sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan M. aleyhin 20 gün zarfında dava istidasına cevap vermek ve yevmi muayyende mahkemeye gelmek üzere keyfiyet ilân olunur. (M. 909)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İlk teminatı	Eksiltme günü ve saati
İskarpin	240 çift	485	88	7/12/936 S. 15
Yaş ve kuru meyva				
Rezakı	500 K.	30		
Amasya eriği	400 »	30		
Çekirdeksiz üzüm	1000 »	22		
İncir	1000 »	18	157	7/12/936 S. 15,30
Ceviz içi	500 »	45		
Portakal	8000 A.	2.75		
Elma «Amasya»	1200 K.	33,24		
Elma Gümüşhane	1800 »	18,66		
Ayva	1000 »	15		

Mektep talebesine yaptırılacak «240» çift iskarpin ile Mayıs 937 sonuna kadar alınacak yaş ve kuru meyva açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin de belli gün ve saatte mektep binası içindeki arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3032)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisayonundn:

Akliye ve Asabiye Hastanesine lâzım olan 500 adet Yün battaniye açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulan komisyonda 2/12/936 Çarşamba saat 15 buçukta yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli: Beher battaniye için 837 buçuk kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 314 lira 7 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2977)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli 1750 lira olan 175 ton Tüvenan kömürü 4 birinci kânun 936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 14 de açık eksiltme suretile alınacaktır.

Muvakkat teminatı 131 lira 25 kuruş olup şartnamesi komisyondan her gün parasız verilir.

İsteklilerin bu miktar teminatı İstanbul vilâyeti muhasebeciliğine yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya Banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları (3055)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahir
Akşam matbaası

İnce ve kibar kadınların meftun oldukları Türkiye ve bütün Şarkta eşi olmıyan

HASAN ITRIYATI

Kremler

Cildi temizliyen ve beyazlatan çirkinleri güzelleştiren ihtiyarları gençleştiren yağsız kar ve yağsız acıbadem, yağlı acıbadem, yarı yağlı gene gece Hasan Kremleri Tüp 20, Vazo 50 kuruşa.

Ruj ve Allıklar

Yağlı ve yağsız rujları kadınlara mukavemet edilmez bir güzellik verir. 60 kuruşa Blondinet Mandarin, Brünet. Hasan Allıkları 35 kuruşa.

Pudralar

Origan kokulu, günlerce sabit beyaz, ork, Ork roze, pembe, 1-2, Raçel 1-2, natürel, Kadınların mabudesi Hasan Pudraları kutusu 30, büyük 50 kuruşa.

Briyantinler

Saçları parlatan, düzgünleştiren, ince kokulu yağlı ve yağsız adragana ve likid nevilerile gençlerin ve kadınların hayat arkadaşı. Hasan Briyantinleri 30 - 40 - 50 kuruşa.

Lavantalar

Yasemin, Leylâk, Menekşe, Şipr, Karyoka, Nergis Fulyalar, Bahar çiçekleri, La Rumba, Pompadur, Dağ çiçekleri, Kukaraça, Nadya, Suar de Paris, Lâle, Revdor, Kadıneli, Amber, Pupi, Şanel, Zambak, Origan, Neroli kokuları 25 - 50 - 75 - 100 kuruşa Hasan lavantaları

95 dereceli limon çiçekleri Hasan ve 75 dereceli Nesrin kolonyalarile losyonları sürme ve sabunları, saç, diş ve tıraş müstahsaratını, çiçek ve gül su ve yağları. (Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Eskişehir.

VATANDAŞ!

YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR!

Muhterem müşterilerimiz iftihar ederek bildirmek isteriz ki Türkiyede Türk işçilerile tam yerli tıraş bıçağı imal eden yalnız bir Türk fabrikası vardır. RADİUM ve EMİR markalı tıraş bıçakları, işte bu Türk fabrikasında en son sistem makinalarla ve en iyi cins mevadı iptidaiye kullanılarak kendi vatandaşlarımız tarafından kemali itina ve ihtimamla yapılmış TAM YERLİ mamulâtı bıçaklardır. RADİUM ve EMİR bıçaklarını kullandığınız takdirde hem ucuz tedarik ettiğiniz için müstefit olacaksınız, hem en iyi bıçak kullandığınızı anlıyarak memnun kalacaksınız ve hem de kendi memleketimizde yapılmış TÜRK malı olduğu için iftihar duyacaksınız.

Senelerdenberi Muhterem Halkımızın Rağbetini Kazanan

RADİUM ve EMİR dir.

Türkiyenin yegâne tam yerli tıraş bıçağı yalnız RADİUM ve EMİR tıraş bıçakları fevkalâde mükemmeliyetine rağmen gayet ucuz fiatlarla satılıp dururken ecnebi memleketlerden getirilen ve yüksek fiatlarla satılan tıraş bıçaklarını kullanmıya lüzum ve ihtiyaç kalmadığını takdir edersiniz. RADİUM ve EMİR tıraş bıçakları TAM YERLİ mamulâtı olduğu gibi cinslerinin mükemmeliyeti ve fiatlarının da ehveniyeti itibarile ecnebi tıraş bıçaklarından kat kat üstündür.

Halis İsveç çeliğinden mamul 0.10 milimetre inceliğinde HAKİKÎ RADİUM tıraş bıçağı her yerde perakende olarak **10 tanesi yalnız 30 kuruştur.** Almanyanın en üstün ham maddesinden yapılan 0.13 milimetre inceliğinde EMİR tıraş bıçaklarının perakende satışı **10 tanesi yalnız 15 kuruştur.** Gerek cins ve gerek fiatı asla rekabet kabul etmez.

Her yerde sorunuz, alınız ve güle güle kullanınız. Zira YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR.

Adres: **RADİUM TİCARETHANESİ** GALATA, Okçumusa caddesi No. 104/106

Telefon: 42878 - Telgraf: **RADIUM - ISTANBUL.** Posta kutusu 1313.

Eğer verilen nasihatleri dinleyip te

GRİPİN

kaşelerini tecrübe etseydi bu ıstırablar çoktan dinmiş olacaktı.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılariyle üşütmekten mütevellit bütün ıstırabları keser. Nezleye, kırıklığa, romatizmaya çok faydalıdır.

GRİPİN kaşeleri RADYOLİN diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılır.

Her eczanede vardır.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi her gün üçten sonra Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartıman No. 2 Tel. 20785

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'î pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, bulaşık hastalıklardan vikaye eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

1937 ECE MUHTIRASI

ÇIKTI

Avukat, Doktor ve her iş adamına lâzım olan takvim ve malûmatlı **E C E** muhtıra defterini arayınız. 10 çeşid üzerine zarif şekillerde hazırlanmıştır. Bilûmum kâğıt ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, **AFİTAP MAĞAZASI No. 111**